

Fogyatékkal Élőket és Hajléktalanokat Ellátó Közhasznú Nonprofit Kft.

9700 Szombathely, 11-es Huszár út 116.

www.fehe.hu

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

2018. évről

Tartalomjegyzék:

Preambulum.....	0
Fogyatékos Embereket Segítő Szolgáltatások.....	2
Fogyatékos Emberek Támogató Szolgálata.....	3
Fogyatékos Emberek Nappali Szolgálata.....	15
Fejlesztő Foglalkoztatás.....	55
Vas Megyei Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház.....	60
Hajléktalan embereket segítő szolgáltatások.....	107
Utcai szociális szolgálat I-II.....	109
Éjjeli menedékhely.....	116
Nappali Melegedő.....	120
Átmeneti Szállás.....	128
Egészségügyi Ellátás.....	136
Utógondozás / Kiléptető lakások.....	142
Magyar Élelmiszerbank Egyesület.....	151
Hajléktalan Emberek Fejlesztő Foglalkoztatása.....	152
Kézműves Kuckó Ajándékbolt.....	156
Hajléktalanok Otthona.....	162
Közfoglalkoztatás.....	176
Összegzés:.....	205

Preambulum

A Fogyatékkal Élőket és Hajléktalanokat Ellátó Közhasznú Nonprofit Kft. megalakulása óta az értelmi, testi képességük, illetve élethelyzetük okán hátrányos helyzetben lévő emberek **segítését tartja legfontosabb feladatának**. A szervezet szolgáltatásainak nagy része a **hajléktalan emberek**, illetve a **fogyatékkal élő ügyfelek** megsegítésére irányul. Komplex ellátórendszert építettünk fel, mely az alacsony küszöbű, illetve alapellátáson túl a szolgáltatások egymásra épülésével funkcionál. **Intézményünk hét telephelyen mindösszesen 11 szolgáltatást, ellátást biztosítva végzi tevékenységét**. Szakmai munkánkat, illetve gazdasági működésünket a professzionális működésen túl a **költségtakarékos, kiegyensúlyozott gazdálkodás jellemzi**. Nagy odafigyeléssel fordulunk a **környezetvédelem, az újrahasznosítás, illetve az önkéntes munkavégzés felé**, mely a mindennapi munkánk során is megmutatkozik. Kiemelt figyelmet fordítunk munkavállalóink **jó közérzetésre, képzésére, mentális támogatására** egyaránt, hiszen azt gondoljuk, segíteni csak elhivatott, megfelelő szakmai tudással és személyiséggel rendelkező szakember képes. Szervezetünknel heti rendszerességgel működik a kiegészítő egyik legfontosabb eszköze, a **szupervízió**. Mindennapi munkánk során egyik legfontosabb tényező a kommunikáció, **gyakori eszmecsere- és esetmegbeszélésekkel, vezetői értekezletekkel, egyeztetésekkel** segítjük kollégáink kompetenciájának megfelelő szintű fejlődését.

1. FOGYATÉKOS EMBEREKET SEGÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK

A szervezet megváltozott munkaképességű és fogyatékos embereket segítő szolgáltatásai közé a következő ellátási formák, illetve szolgáltatások tartoznak:

- Fogyatékos Emberek Támogató Szolgálata
- Fogyatékos Emberek Nappali Szolgálata
- Fejlesztő foglalkoztatás

Az egyes szolgáltatások, ellátási típusok egymásra épülésével, szoros együttműködésével hatékony, komplex szolgáltatásnyújtás biztosítható a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek segítésében.

A komplex szolgáltatás nyújtásának célja:

- a hátrányos helyzetű emberek társadalmi integrációjának elősegítése;
- az önálló életvitel támogatása,
- a foglalkoztatás elősegítése,
- a célcsoport mikro- és makro környezetének támogatása, fejlesztése,
- esélyegyenlőség támogatása.

A szervezet fogyatékos embereket segítő szolgáltatásainak legfontosabb alapelvei:

- egyénre szabott bánásmód
- normalizáció
- önálló életvitel elősegítése

1.1.FOGYATÉKOS EMBEREK TÁMOGATÓ SZOLGÁLATA

A támogató szolgáltatás a mindenkori jogszabályoknak megfelelő személyi és tárgyi feltételrendszerrel végzett, fogyatékos személyre irányuló, személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatás. A szolgáltatás a fogyatékkal élő személy szükségleteinek speciális kielégítését végzi, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, a meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével. Célja az elérhető legmagasabb fokú önálló életvitel támogatása a saját lakókörnyezeten belül és kívül nyújtott tevékenységekkel és a lakókörnyezeten kívüli szolgáltatásokkal való kapcsolat megteremtése által. A támogató szolgálat azoknak a **szociálisan rászoruló, súlyosan fogyatékos embereknek** tud segítséget nyújtani, aki fogyatékosági támogatásban, vakok személyi járadékában vagy magasabb összegű családi pótlékban részesülnek.

Az önálló életvitel támogatását a fogyatékos emberek számára az alábbi szolgáltatások nyújtásával biztosítja:

- személyi segítség,
- szállítás,
- információnyújtás, tanácsadás,
- gyógyászati segédeszköz kölcsönzés.

A szolgálat ellátási területe **Szombathely Megyei Jogú Város közigazgatási területe**, valamint a Szombathelyi járás többcélú Társulását alkotó településeinek közigazgatási területe. A szolgálat feladatmutatója 2018.-ban 6908 feladategység volt. A szolgálat személyi feltételei 2018-ben a következőképpen változtak: két főállású gépkocsivezető végezte a szállításokat 2018-ban, a szállításhoz kapcsolódó személyi segítséget és a személyi segítő szolgáltatás a 2 fő személyi segítő látta el. Személyi változás az egyik gépkocsivezető személyében történt az év során. Az új kolléga sikeresen beilleszkedett a szakmai team-be. 1 fő személyi segítő 2018. novemberében kezdte el a jogszabályban előírt személyi segítő képzést Kaposvárott, 2019. tavaszán szerzi meg tanúsítványát.

A támogató szolgáltatás igénybe vevőire vonatkozó statisztikai adatok:

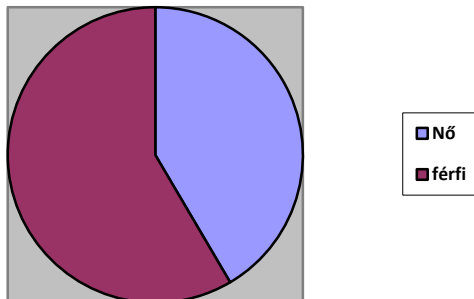
2018. év folyamán megállapodással rendelkező személy: 61 fő

- Szociális rászorultság alapján:

Jogszabály alapján szociálisan rászorult 60 fő, szociálisan nem rászorult 1 fő.

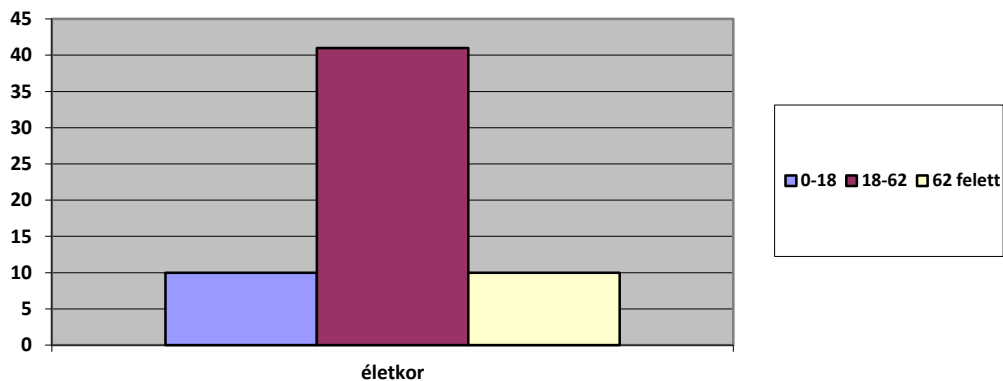
- Nemek szerinti megoszlás:

A szolgáltatást igénylők közül 27 fő nő és 38 fő férfi.

- Életkor szerinti megoszlás:

Az ügyfelek közül 10 fő a 18 évnél fiatalabb, 41 fő a 18 és 62 év közötti és 10 fő a 62 év feletti.

- **Fogyatékosági típus szerint megoszlás:**

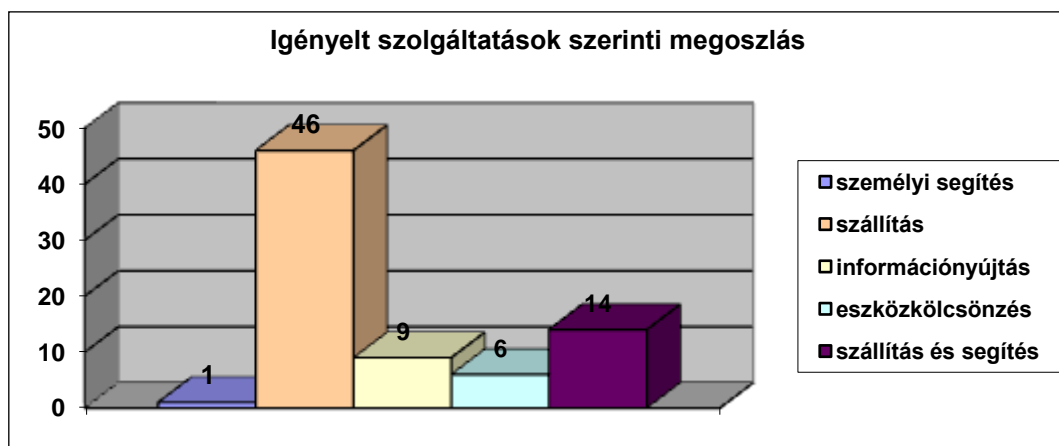
A szolgálat ügyfelei közül 36 fő mozgássérült, 12 fő értelmi fogyatékos, 5 fő látássérült, 4 fő halmozottan fogyatékos, 4 fő autista.

- **Lakhely szerinti megoszlás:**

Az ügyfelek közül 48 fő él Szombathelyen, 23 fő az ellátási terület egyéb településein.

A szolgáltatások részletes bemutatása

2018. év folyamán 61 fő igényelte szolgáltatásainkat. Ebből szociálisan rászorult (olyan súlyosan fogyatékos személy, aki rendelkezik fogyatékosági támogatással vagy emelt összegű családi pótlékkal) 60 fő. Csak személyi segítséget 1 fő, szállítást 46 fő, szállítást és személyi segítséget egyaránt 14 fő vett igénybe. Információs szolgáltatást 9 fő, segédeszköz kölcsönzést 6 fő igényelt.

- **Személyi segítség**

A személyi segítség az önálló életvitel elvein alapuló szolgáltatás, mely hozzájárul a fogyatékoságból eredő hátrányok csökkentéséhez, az esélyegyenlőség megteremtéséhez.

A személyi segítők az ügyfelek egyéni szükségleteihez igazodva látják el a személy körüli teendőket, ezáltal is segítve az egyén fizikai és mentális fejlődését.

Tevékenységcsoportok:

- gondozási-ápolási alaptevékenységek, háztartási segítségnyújtás,
- felügyelet biztosítása (lakáson belül vagy azon kívül, illetve szállítás közben)
- készségfejlesztés (egyéni- és társas készségek fejlesztése)
- segítségnyújtás egyéb szolgáltatások igénybevételében (pl. szolgáltatások elérése, ügyintézés, érdekvédelem)
- mobilizáció lakókörnyezeten belül és azon kívül,
- szabadidős tevékenységek támogatása,
- mentális segítségnyújtás (pl. pszichés gondozás, kapcsolattartás segítése)

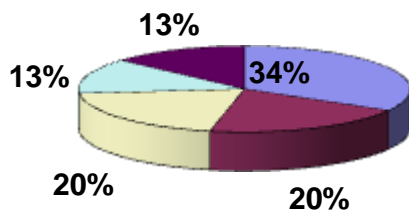
A lakáson belüli személy körüli teendők az ápolási-gondozási alapfeladatok elvégzését és a háztartási munkákban való segítségnyújtást jelentik. A személyi segítők jelenléte biztonságot ad ügyfeleinknek minél önállóbban elvégezni az önkiszolgálásukkal kapcsolatos feladatokat (mosdás, főzés, étkezés) és háztartási munkák többségét (mosogatás, mosás, takarítás).

A lakáson kívüli segítség általában bevásárlásban való közreműködés, sétáltatás vagy ügyintézés formájában valósul meg.

A személyi segítség 14 fő fogyatékos személy esetében a szállításhoz kapcsolódó személyi segítséget jelent. Ők mindannyian rendelkeznek az ehhez elengedhetetlen, jogszabályban előírt szakorvosi igazolással. Segítségünk nélkül ők nem tudnának eljutni az iskolájukba vagy a nappali ellátásukat végző szociális intézménybe, hiszen életkoruk, fogyatékoságuk miatt kíséret nélkül nem szállíthatók.

Személyi segítség esetén igénybevett tevékenységek

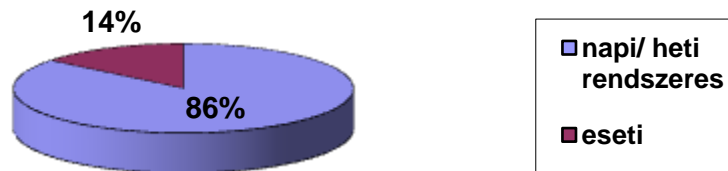
- Gondozási-, háztartási segítségnyújtás
- Felügyelet biztosítása
- Mobilizáció
- Más szolgáltatások igénybevételének segítése
- Készségfejlesztés, mentális segítségnyújtás

A személyi segítség gyakoriságát az ügyfelek állapota, egyéni szükségletei, igényei befolyásolták.

A 14 fő személyi segítséget igénylő közül 12 fő napi-, illetve heti rendszerességgel igényelte a szolgáltatást, 2 fő alkalmanként kért személyi segítséget.

A személyi segítség gyakoriság szerinti megoszlása

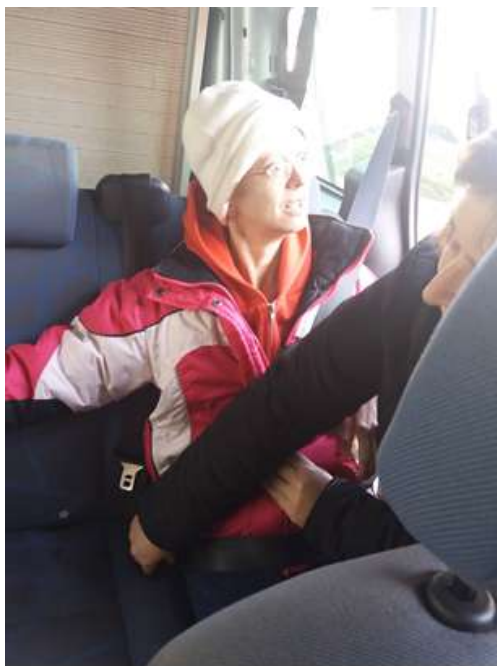

• Szállítás

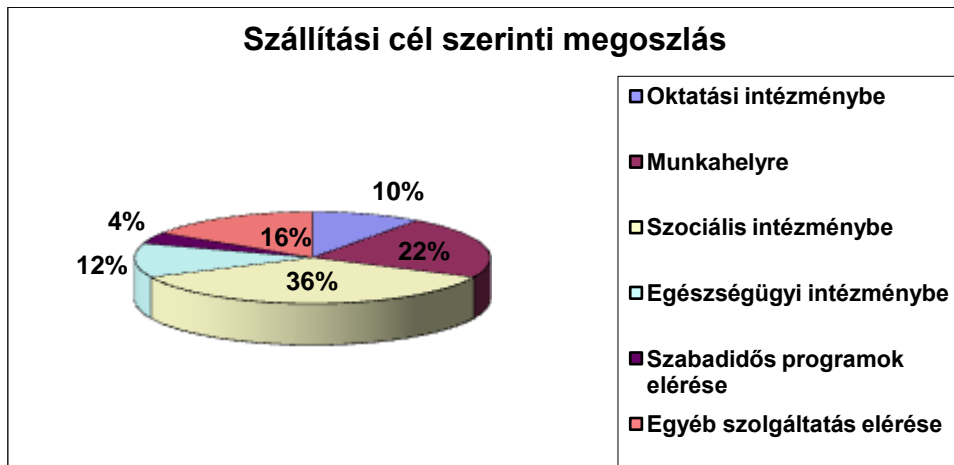
A szolgálat **jelenleg 3 speciálisan felszerelt gépjárművel** rendelkezik:

- 2 db 9 személyes Ford Transit típusú gépjármű, elektromos emelőszerkezettel és 4+3 pontos biztonsági rögzítővel
- 1 db 5 személyes Ford Connect típusú gépjármű, beépített rámpával és 4+3 pontos biztonsági rögzítővel.

A szolgálat gépjárművei **2018. évben összesen 31347 utaskilométert** tettek meg az ügyfelekkel.

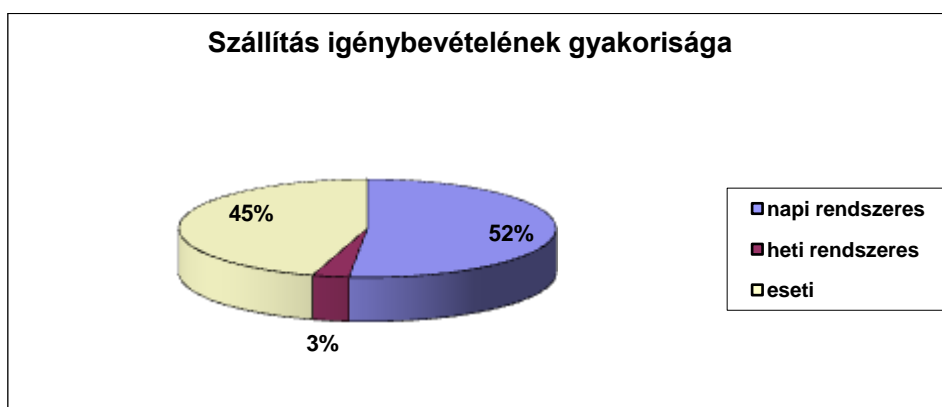

Személyi szállításunk a városban és a járásban **egyedülálló szolgáltatás**. Segítségünkkel **63 fő fogyatékos ember jut el nap, mint nap a munkahelyére, iskolába, óvodába vagy szociális intézménybe**. Támogatásunk nélkül ez számukra megvalósíthatatlan lenne, hiszen tömegközlekedési eszközzel nem szállíthatók. Főként a **mozgássérült** és az **értelmi fogyatékos** ügyfeleknek tudunk nagy segítséget nyújtani, hiszen ők azok a személyek, akik mozgásukban akadályozottak, illetve tájékozódási problémával küzdenek.

Intézményünknel lehetőség van **alkalmankénti, illetve rendszeres szállítás** igénylésére is. A 64 fő szállítást igénylő közül napi rendszerességgel 35 főt szállítunk. Ezek munkahelyre, iskolába (általános iskola, egyetem) vagy szociális intézménybe történő szállítások.

Az eseti szállítást 29 fő vett igénybe. Ezek egy része szakorvosi rendelésre, kórházi gyógykezelésre, egyéb szolgáltatók elérésére (bevásárlás, hivatali ügyintézés, fodrász, temető) irányult. Az eseti szállítások másik része különböző rendezvényre (sportrendezvényre, szakmai napra, kulturális programra...) való szállítás volt.

Az autóink műszaki állapota sajnos koruknak megfelelő, a Ford Transit 2005. évjáratú, 325000 km-t futott idáig, a Ford Tourneo 2010. évjáratú 145000 km-el zárta az évet. A városi használatból adódó fokozott igénybevétel miatt a szervizköltségek egyre magasabbak.

- **Információs szolgáltatás**

A fogyatékos emberek társadalmi integrációjának egyik alapfeltétele a fizikai- és infokommunikációs akadálymentesítés, azaz a fogyatékos emberek számára biztosítani kell, hogy a többségi társadalom tagjaival azonos módon igénybe tudják venni a közszolgáltatásokat, hozzáférjenek minden szolgáltatáshoz és információhoz.

Az információs szolgáltatás típusai:

- **Információnyújtás és tájékoztatás** esetén a szolgálat információt nyújt a fogyatékos embereket érintő eseményekről, programokról, tájékoztatást ad a problémájuk megoldásához igénybe vehető, őket megillető támogatások, szolgáltatások létéről, tartalmáról, hozzájutásuk módjáról, feltételeiről. Az információt kérők általában szociális ellátások, szolgáltatások felől érdeklődtek. Legtöbbször telefonon keresztül érdeklődtek, amire telefonos választ kaptak, de e-mailben vagy postai úton is szívesen válaszoltunk a felmerülő kérdésekre.
- **Tanácsadás** mindig közvetlen személyes kontaktusban történik. Ügyfeleink elsősorban egy-egy konkrét probléma rendezésében kértek tanácsot a kollégáktól. A közvetlen környezetükben, családban fellelhető lehetséges természetes támaszaikkal való kapcsolat javításával rendeződik a problémák jelentős része. Erőforrásaikat segítjük feltárni, szükség esetén támogatjuk őket a megfelelő szakemberrel való kapcsolatfelvételben.

- **Az ügyintézés** az információs szolgáltatások és a személyi segítség közös területe, mely során a problémamegoldás folyamatában a személyi segítő akár az ügyféllel együtt, vagy akár annak meghatalmazása alapján önállóan jár el. Legtöbb ügyintézés egészségügyi, szociális ellátások, támogatások ügyében tettük (pl. vizsgálati időpont egyeztetés, parkolási kártya, szociális bérlakás iránti kérelem, segély kérelem, fogyatékosági támogatás ügyintézés, hivatali időpontfoglalások...)

A fogyatékos emberek társadalmi életben való teljes jogú részvételét az őket körülvevő környezet is képes akár közvetlen, akár közvetett módon elősegíteni. A támogató szolgáltatás pedig képes a környezet a fogyatékosok számára minél élhetőbbé alakításában támogatni, és az átalakuláshoz aktívan hozzájárulni.

A támogató szolgáltatás információs szolgáltatásának célja a szolgáltatással kapcsolatba kerülő egyének, családok mellett az egyéb csoportok, szervezetek, illetve a lakosság tájékoztatása is.

- **A szolgáltatás igénybe vevői és közvetlen környezetük** (családjuk, hozzátartozók és barátok) esetében a szolgálat feladata legtöbbször a fogyatékosokkal, ellátásokkal, szolgáltatásokkal kapcsolatos információk nyújtása volt.
- **A kapcsolódó szervezetek** esetében legfontosabb feladatunk, hogy a szervezetek, illetve a szervezeteken keresztül az igénybe vevők, potenciális igénybe vevők pontos és korrekt információkhoz jussanak a szolgáltatással kapcsolatban.
- A szolgálat kapcsolatot tart szociális intézményekkel, egészségügyi intézményekkel (házi orvosokkal és a Megyei Markusovszky Kórház Rehabilitációs Osztályával) fogyatékos emberek képzési és foglalkoztatási intézményeivel, érdekvédelmi szervezetekkel, civil szervezetekkel, egyéb szolgáltatókkal. A fogyatékkal élőket érintő rendezvényre megpróbálunk eljutni, illetve szórólapjainkat eljuttatni.
- **A lakosság viszonylatában** legfontosabb feladat az, hogy a szolgáltatásról, illetve a fogyatékos emberek szükségleteiről és jogairól tájékoztatást nyújtsunk, ezáltal is segítve társadalmi integrációjukat, és csökkentve a velük kapcsolatos előítéleteket. Ügyfeleink számára több ízben is segítséget nyújtottunk, hogy részt vehessenek a lakosság számára szervezett rendezvényeken, kulturális- szabadidős programokon, előadásokon. Ezeken, a programokon mindig nagy hangsúlyt fektettünk arra, hogy

elősegítsük a társadalmi szemléletváltást, a fogyatékosokról kialakult tévhiteket eloszlassuk.

• **Gyógyászati segédeszköz kölcsönzés:**

A szolgálattól az ügyfeleink olyan gyógyászati segédeszközöket és terápiás eszközöket kölcsönözhetnek, amelyek mindennapjaikat könnyebbé teszik (digitális vérnyomásmérő, speciálisan vakoknak kifejlesztett „beszélő” vérnyomásmérő, vércukorszint-mérő, tű nélküli akupunktúrás készülék, Bioptron lámpa, izomfejlesztésre használatos TENS készülék, összecusukható kerekesszék, mobil rámpa). A kölcsönözhető eszközök közül a mobil rámpa nagyon keresett, szinte folyamatosan használatban van. Gyakran adjuk használatba az összecusukható kerekesszékeket is.

Pályázatok, új szolgáltatási elemek bevezetése:

„Fogyatékos emberek otthonában nyújtott időszakos segítő szolgáltatás” (kód: OS2018)

2018. január 8.-án hirdette meg az Emberi Erőforrások Minisztériuma a „Fogyatékos emberek otthonában nyújtott időszakos segítő szolgáltatás” című pályázatát. A pályázat célja, hogy az eddig a Kézenfogva Alapítvány szolgáltató partnereivel modellkísérleti programként működtetett szolgáltatás új szolgáltatók bevonásával, országos hálózat kiépítésével minél szélesebb körben elérhetővé váljon.

A Támogató szolgálat működtetésére vonatkozó nyilvántartásba vétellel rendelkező szolgáltatók pályázhattak Otthoni Segítés szolgáltatás létrehozására és működtetésére. A pályázati program lebonyolítója a Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft, a szakmai módszertani háttérrel a Kézenfogva Alapítvány biztosítja.

Az Otthoni Segítés szolgáltatás célja a fogyatékkal élő, sajátos nevelési igényű, tartósan beteg gyermeket, felnőttet nevelő családok tehermentesítése.

A szolgáltatás elemei:

A. Felügyelet a család otthonában

- személy körüli teendők,

- hely-, és helyzetváltoztatás segítése,
- higiénés feladatok ellátása,
- alapápolás
- kísérés egyéb szolgáltatás és az igénybe vevő otthona között

Ellátottak:

- fogyatékossgal élő gyermeket és felnőttet gondozó családok,
- Sajátos nevelési igényű (SNI) gyermeket nevelő családok
- Tartósan beteg gyermeket (14 éves korig) gondozó családok.

A Támogató Szolgálat a korábbi években érzékelte, hogy lenne az igény a hozzátartozók részéről a ellátottak délutáni, hétfégi felügyeletére, a családok tehermentesítésére, ezért élt a lehetőséggel, benyújtotta pályázatát az Otthon Segítés Szolgáltatásra.

2018. áprilisában került sor a támogatási szerződés aláírására, melyben rögzítésre kerültek az alábbiak:

A vállalt támogatott óraszám: 1350 óra, amely 2018. novemberében 1511 órára módosult

A támogatott családok száma: 10 család

Ellátott terület: Vas megye.

A támogatott tevékenység kezdő időpontja 2018. április 1.,

a véghatárideje 2018. december 31., amely 2018. novemberében 2019. március 31.-re módosult.

2018. decemberéig ellátottak:

- 12 család / 13 ellátott:
- 1 fő látássérült,
- 1 fő autista,
- 4 fő halmozottan sérült,
- 2 fő mozgássérült,
- 5 fő értelmi sérült.
- 2018. december 31-ig 1123 óra teljesült.

A szolgáltatás térítésköteles, jövedelmi helyzettől függően.

A szolgáltatás a cselekvési és ütemterv mentén épült fel.

A tavaszi időszakban felmérésre került az egészségügyi, oktatási intézményekben az új igénylők köre, majd megtörtént a szakmai elvárások alapján a projektben közreműködő segítő szakemberek kiválasztása.

Szakmai vezető, diszpécser és pénzügyi munkatárs látja el a programmal kapcsolatos szervezési, szakmai ellenőrzési, adminisztrációs, pénzügyi feladatokat.

Jelenleg 8 fő segítő szakember végzi az Otthoni segítség szolgáltatást. A segítő szakemberek valamennyien rendelkeznek egészségügyi, szociális végzettséggel, fogyatékos ellátásból adódó tapasztalattal. 2018-ban a segítő szakemberek közül két fő végezte el a Kézenfogva Alapítvány Új utak a fogyatékos emberek családjainak személyi segítésében képzését.

A szakmai együttműködés folyamatos a Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft-vel és a Kézenfogva Alapítvánnyal.

Nagyobb mérföldkövek:

- 2018. április 16. Budapest FSZK székház szakmai tájékoztató
- 2018. július 10. képzési tanúsítvány megszerzése Budapest
- 2018. szeptember 24. Helyszíni ellenőrzés - Szombathely, 11-es Huszár út 116.
- 2018. szeptember 24. szakmai műhely találkozó- Szombathely,
- 2018. október 30. szakmai műhely - Budapest, Kézenfogva Alapítvány

OS 2018 szolgáltatók találkozója, eddigi tapasztalatok nehézségek, gyakorlatok megbeszélése, jövőben tervek, program folytatásának lehetőségei.

- 2018. november 21. szakmai audit - Szombathely
- 2018. december 7. évértékelő szakmai megbeszélés - Szombathely

Az Otthonsegítési Szolgálatról a szülők, igénybe vevők részéről pozitív visszajelzéseket kaptunk. Mára kialakult a szolgáltatásban egyfajta rendszeresség, tervezhetőség, mely megkönnyíti a szolgáltatás szervezését koordinálását. A program 2019. március 31-ig tart. A 2019-es évben szeretnénk folytatni a szolgáltatást, lehetőség szerint bővítve az igénybe vevői kört és a nyújtott óraszámot.

1.2.FOGYATÉKOS EMBEREK NAPPALI SZOLGÁLATA

A Fogyatékos Emberek Nappali Szolgálat a Szombathely, vagy Szombathely kistérségében állandó lakcímmel rendelkező, vagy életvitelszerűen ott tartózkodó harmadik életévét betöltött, önkiszolgálásra részben képes, vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkezését.

A szolgálat célja az ellátottak társadalmi integrációjának elősegítése, önálló életvezetésük támogatása. A fogyatékossgal élő ellátottak egyedi képességeikhez és szükségleteikhez mérten önállóvá válnak a mindennapi életvezetésükben. Alakuljanak ki olyan szociális képességek bennük, melyek lehetővé teszik a normál közösségi életben való részvételt.

A Nappali Szolgálat engedélyezett férőhelyszáma: **65 fő**

Statisztikai adatok 2018. évre vonatkozóan:

Nyitvatartási napok száma: 245 nap

Nappali ellátást igénybe vevők száma az év során összesen: 11084 fő

Szociális intézményen belüli foglalkoztatást igénybe vevők száma összesen: 4271 fő

	Nyitvatartási napok száma	Jelenlévő ellátottak száma összesen
JANUÁR	22	1008
FEBRUÁR	20	908
MÁRCIUS	20	909
ÁPRILIS	20	937
MÁJUS	21	1003

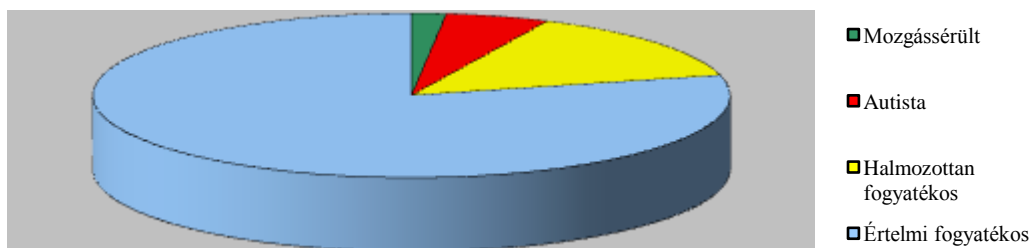

JÚNIUS	21	975
JÚLIUS	22	864
AUGUSZTUS	22	879
SZEPTEMBER	20	969
OKTÓBER	21	1004
NOVEMBER	20	941
DECEMBER	16	687
Összesen	245	11084

Az ellátást igénybevevők fogyatékosági csoport szerinti megoszlása:

♣ Mozgássérült	1 fő
♣ Autista:	4 fő
♣ Halmozottan fogyatékos:	7 fő
♣ Értelmi fogyatékos	47 fő

Az ellátást igénybe vevők fogyatékosági típus szerinti megoszlása

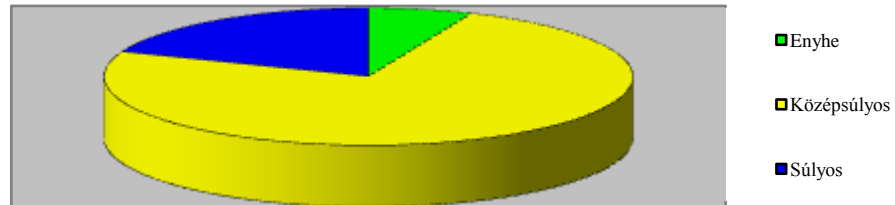

Ebből:

♣ Enyhe fokban értelmileg akadályozott:	3 fő
♣ Középfokban értelmileg akadályozott:	35 fő

- ♣ Súlyosan értelmileg akadályozott: 9fő

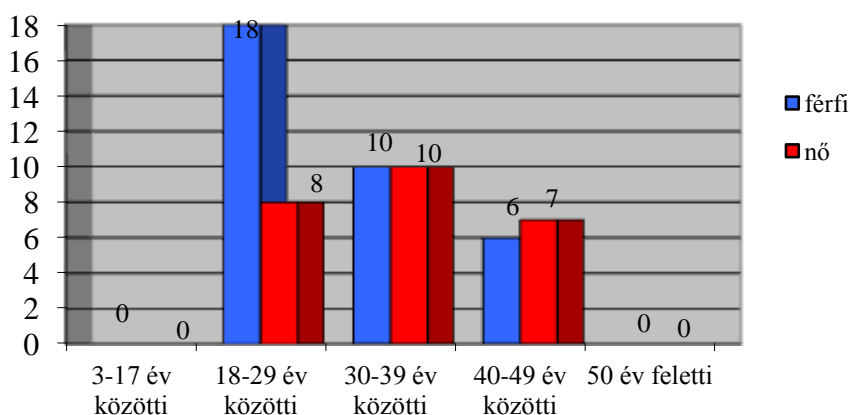
Az értelmi fogyatékos ellátottak megoszlása a fogyatékoság mértéke szerint

Az ellátást igénybevevők életkor, és nem szerinti megoszlása:

♣ 3-17 év közötti férfi	0 fő
♣ 3-17 év közötti nő	0 fő
♣ 18-29 év közötti férfi	18 fő
♣ 18-29 év közötti nő	8 fő
♣ 30-39 év közötti férfi	10 fő
♣ 30-39 év közötti nő	10 fő
♣ 40-49 év közötti férfi:	6 fő
♣ 40-49 év közötti nő	7 fő
♣ 50- év feletti férfi:	0 fő
♣ 50- év feletti nő:	0 fő

Az ellátás igénybe vevők életkor és nem szerinti megoszlása

2017. december 31-én ellátást igénybe vevők száma: 57 fő

2018. december 31-én ellátást igénybe vevők száma: 59 fő

Az év folyamán ellátásba vett új ügyfelek száma: 8 fő

Az év folyamán megszüntetett ellátások: 6 fő

A megszűnések okai: megváltozott élethelyzet (3 fő), nyári időszakra vonatkozó határozott időtartam lejárta (3 fő)

Nappali ellátásért fizetendő intézményi térítési díjak:

A térítési díjak összege az ellátottak jövedelmétől függően változik.

1. Étkezés térítési díja 620 Ft
2. Nappali ellátásért fizetendő térítési díj 1760 Ft

A térítési díjak megállapítása az ellátottak jövedelmének az öregségi nyugdíjminimumhoz számított mértékétől függ:

Minimális térítési díj:

Az öregségi nyugdíjminimum 125 % alatti jövedelem esetén a térítési díj:

- Étkezés térítési díja: 60 Ft

Az öregségi nyugdíjminimum 140% alatti jövedelem esetén a térítési díj:

- Nappali ellátásért fizetendő térítési díj: 35 Ft

Maximális térítési díj:

Az öregségi nyugdíjminimum 205% feletti jövedelem esetén a térítési díj:

- Étkezés térítési díja: 620 Ft

Az öregségi nyugdíjminimum 667% feletti jövedelem esetén a térítési díj:

- Nappali ellátásért fizetendő térítési díj: 1760 Ft

Az ellátás biztosítják:

- ♣ 1 fő szolgálatvezető
- ♣ 3 fő terápiás munkatárs
- ♣ 3 fő szociális gondozó

Az intézmény által biztosított szolgáltatások:

- Felügyelet
- Gondozás
- Étkeztetés
- Esetkezelés
- Gyógypedagógiai segítségnyújtás
- Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás
- Készségfejlesztés
- Közösségi fejlesztés
- Pedagógiai segítségnyújtás
- Tanácsadás

Felügyelet

A nappali szolgálat nyitva tartási idejében az ellátottak számára személyes felügyeletet biztosít. A felügyeletet a szociális gondozók biztosítják.

Ellátottjainknak állapotukból adódóan szükségük van a felügyelet biztosítására. A fogyatékoságuk súlyosságától függ, hogy kinek mekkora mértékben van szüksége erre.

Intézményünk munkanapokon reggel 7 órától délután 4 óráig tart nyitva.

Gondozás

Az ellátottak egyéni gondozási tervének megfelelően valósul meg a nappali szolgálatban a gondozás. A szociális gondozók végzik a feladatellátást. A szociális

gondozó feladata, a személyi gondozási feladatok ellátása mellett a napirendben és heti tervekben meghatározott tevékenységek végrehajtásának segítése. A gondozás célja az ellátottak testi-lelki támogatása, fejlesztése, az önállóságuk lehető legnagyobb fokú megőrzése mellett. A szolgáltatás 8 gondozási csoporton belül valósul meg egy-egy felelős gondozónő bevonásával. A gondozási csoportok összetétele heterogén az életkort és a fejlettségi szintet figyelembe véve.

Étkeztetés

A szolgálatban **napi egyszeri meleg étel- ebéd - igényelhető**. Az étel elfogyasztására az intézmény étkező helyiségében van lehetőség. A szolgáltatást igénybe vevő ügyfelek közül átlag 25 fő igényli a szolgáltatást.

Esetkezelés

A szolgálat ellátottjainak segítése mindennapi életük során felmerülő problémáik megoldásában, céljaik elérésében. Leggyakoribb esetkezelések voltak az év folyamán: fogyatékosághoz kapcsolódó

ellátások segítése, különböző szolgáltatások elérésének segítése, konfliktushelyzetek megoldásának segítése.

Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás

Az ellátottak önálló életvitelének segítése: a mindennapi életvitelükben, személyes környezetük rendben tartásában, mindennapi ügyeik intézésében. Az intézmény szakmai programjában nagy hangsúlyt kap ez a szolgáltatás, hiszen ellátottjaink önállóságra való nevelésében jelentkezik a legtöbb feladat. Az ellátottjaink számára háztartási, gyakorlókonyhai foglalkozásokat szervezünk. A foglalkozások célja: A fejlesztésben résztvevők a képességeikhez mérten a lehető legönállóbb módon tudják elvégezni az önkiszolgálásukkal

kapcsolatos háztartási munkákat, mindennapi életükben keletkező feladatokat. A tevékenységet természetes teendőként építsék be mindennapi életükbe.

Készségfejlesztés

A társadalmi beilleszkedést segítő magatartásformák kialakításának, egyéni és társas készségek kialakításának, fejlesztésének segítése.

Formái:

- **Kompetenciafejlesztő foglalkozások: Szociális kompetenciák, pozitív egészségmagatartás kialakítása**

Egészségmagatartás és a szociális kompetenciák fejlesztésének célja, az egészségi állapotot javító, fejlesztő magatartás és szokásrend kialakítása. Törekvés a tiszta, egészségeskörnyezet megteremtésére. Felismertetni a helyes döntések szerepét a felnőtt

életre, önálló életvezetésre vonatkozóan, a döntési kompetencia kialakítása.

- Manuális készségfejlesztés

A manuális készségfejlesztéssel célunk a fogyatékos fiatalok finommanipulációjának szinten tartása, fejlesztése. A fejlesztő foglalkoztatás során a megfelelő finommanipuláció kiemelt fontosságú, hiszen a foglalkoztatás során kézzel könnyen végezhető feladatokat látnak el.

Kondicionális képességek fejlesztése:

Csoportos munka formában a heti munkatervben

meghatározott módon történik. Ellátottjaink nagy része egyrészt fogyatékoságuk miatt, másrészt pedig a nem megfelelő életvitele miatt elhízott. Szolgálatunk folyamatosan követi állapotuk változását, jelez a hozzátartozók felé is. A kondicionális képességek fejlesztése céljából rendszeresen szervezünk különféle foglalkozásokat. Ezt a cél szolgálják a néptánc foglalkozások, tornafoglalkozások: aerobik, torna, Etká jóga. Szolgálatunknál rendelkezésre állnak különféle sporteszközök is, amiket fiataljaink rendszeresen használnak.

Tanácsadás

Az ellátottak a fogyatékoságához és a mindennapi életvezetéséhez kapcsolódó kérdések nehézségek megoldását segítő szolgáltatás. A

szolgálat segíti az ellátottakat, hogy kérdéseikre megfelelő tájékoztatást kapnak, véleményüket nyíltan, hátrányos következmények nélkül elmondják, kérésüket, visszajelzésüket, esetleges panaszukat megfelelő módon, tisztelettel kezeljék.

Pedagógiai segítségnyújtás

Olyan ismeretek, értékek, viselkedések, attitűdök, értékek átadása, gyakoroltatása, amely az ellátottak fejlődését segíti. A szolgáltatás kompetenciafejlesztő foglalkozások keretében valósul meg. Anyanyelvi kompetencia fejlesztésének kiemelt területe, a verbális és írott kommunikációfejlesztése. Az anyanyelvi

kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, az intézményben, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek során.

A digitális kompetencia fejlesztése, az infokommunikációs eszközök használatának elsajátításával és gyakoroltásával történik. A fejlesztése magában foglalja az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, alkalmazását, a valós és virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Közösségi fejlesztés

A **normalizáció elvét** szem előtt tartva tervezi és szervezi a szolgálat a szabadidős programokat, közösségi rendezvényeket az ellátottak számára.

Programok:

- városi kulturális intézmények, szervezett programok, események látogatása: könyvtár, művelődési ház, múzeumok, stb.
- vallási és nemzeti események, ünnepek közös ünneplése
- közösségi programok: farsangi bál, Valentin nap, halloweenparty, kerti buli
- kirándulások
- sportprogramok
- integrált, érzékenyítő programok diákok bevonásával: pl. hulladékgyűjtés, sportversenyek
- közös találkozók más fogyatékos embereket segítő együttműködő szervezettel

A szolgálat számos társasjátékkal, fejlesztő játékkal, könyvállománnyal is rendelkezik, melyet az ellátottak a nappali ellátás során rendszeresen használnak.

2018. év során megvalósított közösségi programok havi lebontásban:

Január

Január 18. Kőszeg- Múzeumpedagógiai foglalkozás

Fiataljaink a kőszegi Vármúzeumhoz tartozó Arany Egyszarvú Patikamúzeum látogatása során múzeumpedagógiai foglalkozás keretében ismerkedtek meg a különböző gyógynövényekkel és felhasználási módjukkal, majd lehetőségük nyílt saját gyógynövényes krém készítésére is.

**Január 22.- Magyar
Kultúra Napja- közös
megemlékezés**

A Nappali Szolgálat kis
ünnepség keretében
versmondással

emlékezett meg a Magyar Kultúra Napjáról.

**Január 24. Tankenyér-bolt,
Sütőde látogatás**

Fiataljaink egy csoportja látogatást
tett a Élelmiszeripari és Földmérési
Szakképző Iskola és Kollégium –
Tankenyér boltjába és sütődjébe.

A fiatalok betekintést nyertek a Tankenyér bolt és sütőde munkájába, megismerték a kenyér és péksütemény készítésének lépéseit, „titkait”, sőt még ki is próbálhatták a „kifli és pereg gyártást”.

**Január 30. Sport délelőtt- Csónakázó
tó**

Ezen a napsütéses téli délelőtt tett sétát a
napközi a Csónakázó tónál. A fiatalok jó

hangulatban sportoltak, kipróbálták a kültéri fitness eszközöket is.

Február

Február 8. – Farsang

Színes jelmezeket öltve ünnepeltek és buliztak a fiatalok ezen a napon. A jó hangulatot fokozta, hogy vicces feladatokat megoldva mérhették össze ügyességüket.

Február 21. Hóemberépítés

Kihasználva az alkalmat, a frissen esett hóból óriási hóembert építettek az intézmény kertjébe a fiatalok, majd hatalmas hócsata is zajlott a hátsó udvarban.

Február 22. Savaria Múzeum látogatás

A szolgálat látogatást tett a Savaria Múzeumba, ahol egy őskori leleteket bemutató nagyon érdekes kiállítást tekintettek meg a fiatalok.

Március

Március 6. MAM Hungária Kft. látogatás Vaskeresztesen

A fejlesztő foglalkoztatás keretében végzett tevékenységhez kapcsolódóan üzemlátogatást tett szolgálatunk a MAM Hungária Kft.-hez. Itt megismerte a cumigyártás folyamatát, amely segítette megérteniük az általuk végzett munkafolyamat jelentőségét.

Március 8.- Nőnap

Szolgálatunk férfi tagjai saját kezűleg készített ajándékkal köszöntötték fel a lányokat ezen a napon.

Március 13. Felvilágosító nap a Rendőrség közreműködésével

Intézményünk felvette a kapcsolatot a Vas Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztályával. Az osztály munkatársai interaktív előadás keretében hívták fel a fiatalok figyelmét a veszélyhelyzetekre, azok megelőzésére.

Március 14. - Március 15-i megemlékezés

A 1848-49-es forradalom és szabadságharc hőseiről emlékezett meg a szolgálatunk ezen a napon.

Március 23. – Plántáló Filmpályázat eredményhirdetés

Az Agora Savaria Művelődési Központ „Plántáló” című filmművészeti pályázati felhívására intézményünk 2 kisfilmmel nevezett be. A „filmes csapatunk” „Más ez a szerelem?” című kisfilmjével megszerezte a 3. helyezést a versenyen.

Március 28. Húsvét

Kis ajándékkal kedveskedve köszöntötte a szolgálat a fiatalokat.

Március 29.- CRUSHERS amerikai football csapat látogatása a napköziben

A Hungarysport segítségével és támogatásával látogatta meg a szolgálatot a CRUSHERS amerikai football csapat 4 tagja. A sportolók meséltek a fiataloknak az amerikai foci szabályairól, élményeikről. Bemutatták felszerelésüket-, ezt a fiatalok fel is próbálhatták- és meghívták „csapatunkat” következő meccsükre. Az invitálásnak nagyon boldogan eleget téve látogattak el néhányan a Sugár úti pályára, ahol aztán a csapat mezekkel és egy dedikált labdával is megajándékozta a „srácokat”.

Április

Április 11. - Magyar Költészet Napja

Csatlakozta az Agora Savaria Művelődési Központ kezdeményezéséhez, szolgálatunk is elhelyezte verseit a „Vers utca” időszakján.

Április 13. – Versmondó verseny

Intézményünk részt vett az Aranyhíd EGYMI intézményben szervezett versmondó versenyen. A napközit 3 ellátottunk képviselte, mindannyian szép eredményt értek el.

Április 25. Az „Ott és itt” című színdarab megtekintése az ELTE Savaria Egyetemi Központban

A Napsugár Egyesület Sugár/érintő Színjátszó köre az ELTE Savaria Egyetemi Központban adta elő az „Ott és itt” című színdarabot, melyben szolgálatunk több fiatalja is szerepelt.

Április 26.- Vasútállomás kirándulás

Az elmúlt évben tett látogatás sikere után fiataljaink új csoportjával látogattuk meg a szombathelyi vasútállomást, ahol fiataljaink birtokba vették az irányító tornyot, gyakorolták a váltókezelést és még a mozdonyvezetői ülésbe is volt lehetőségük beülni.

Május

Május 14. ELTE SEK Zenepedagógiai tanszék fellépés

Alternatív Képszínház csoportunk a 135+1= a jövő zenéje Kodály Zoltánra emlékezve „A zene mindenkié” című program keretében mutatta be „Egy végtelen történet” című darabját a ELTE SEK Zenepedagógiai Tanszékén.

Május 9.- Fotópályázat-díjátadó

Szervezetünk FOF2017. pályázati programja keretében hirdette meg az „Így látom a fogyatékkal élő emberek életét” című fotópályázatot, melynek egyik célja volt bemutatni a fogyatékos emberek tehetségét, látásmódját, értékeit.

A felhívásra több ellátottunk is jelentkezett és küldte be az általa készített fotókat, amelyekkel szép eredményeket értek el.

Május 10. - Speciális filmes konferencia

A FOF2017. program záró rendezvénye egy speciális filmezéssel foglalkozó konferencia volt, melynek az ELTE-Savaria Regionális Pedagógiai Szolgáltató és Kutató Központ előadóterme adott otthont. A programon szolgálatunk, a filmezéssel foglalkozó ellátottjaink részt vettek. A rendezvény jó lehetőséget teremtett arra, hogy a sérült embereket foglalkoztató intézményekben és szervezetekben dolgozók is megismerjék a mozgóképpel való foglalkozás olyan jótékony hatásait, amelyek segítséget nyújthatnak a szociális, fejlesztő munka során.

Május 16. - Testünk a csoda kiállítás

Közösségi programként látogattuk meg az Agora Savaria Művelődési Központba szervezett „Testünk a csoda” című interaktív kiállítást.

Május 23-24. Barátság látogatás Bánhalmán

A „Fenyves Otthon” Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Fogyatékosok Otthona kedves meghívásának eleget téve 2 napot tölthettek el fiataljaink Bánhalmán. Felléptünk az otthonban szervezett népzenei és művészeti találkozón, majd az este közös szalonnasütéssel, baráti beszélgetéssel folytatódott.

Május 25.-Csiga Túra- Rum Kastély

Az idei évben sajnos az időjárás nem kedvezett a Rum-Kastély EGYMI által szervezett vetélkedőnek. A 2018-as Csiga túrát csapatunk szakadó esőben ugyan, de teljesítette.

Május 29-30.- Kőszegi Filmfesztivál

A Magyar Speciális Mozgóképek Egyesület második alkalommal szervezte meg a Speciális Filmfesztivál című rendezvényt Kőszegen. Intézményünk filmes csapata nagy örömmel vett részt az eseményen, ahol amellyel, hogy tudásukat bővíthették a fiatalok, saját kisfilmeket is elkészítettek a 2 nap során, amit aztán szakmai zsűri értékelt. A „Kaland a parkban” című kisfilmmel a fiatalok az I. helyezést érték el.

Június

Június 12. Sopron-kirándulás

Intézményünk nyári programként vonatos kirándulást szervezett Sopronba, melyen a nappali szolgálat összes ellátottja részt vett. Megtekinthettük a város nevezetességeit, fagyiztunk, majd csaknem kalandosra sikeredett a haza utunk, hiszen amint kiérkeztünk a vasútállomásra hatalmas vihar csapott le a városra.

Július

Július 2-3-4. Speciális Művészeti Fesztivál-Székesfehérvár

Szolgálatunk Művészeti csoportjának tagjainak lehetősége volt részt venni a XXXI. Speciális Művészeti Fesztiválon, Székesfehérváron. Az ott töltött 3 nap során a fiatalok kulturális programokon vettek részt, illetve bemutatkoztak a rendezvényen: előadták az „Egy végtelen történet” című darabjukat és versekkel léptek fel.

Július 29.-Augusztus 3.– Speciális filmes tábor Tata

Az elmúlt évhez hasonlóan speciális filmes csoportunk tagjai Tatán táboroztak a Magyar Speciális Mozgókép Egyesület által szervezett filmes táborban. Itt a fejlődésüket segítő programokon vettek részt, illetve kisfilmet is forgattak a hét folyamán.

Augusztus

Augusztus 10- Haladás Sportkomplexum látogatás

Intézményünk néhány sportszerető fiataljával tettünk látogatást az új Haladás Sportkomplexumban.

Szeptember

Szeptember 27.- Speciális fotókiállítás és filmszemle

Filmes csapatunk tagjai vettek részt a Berzsényi Dániel Megyei Könyvtár által szervezett fotókiállításon és filmszemlén, ahol a különböző speciális filmes csoportok kisfilmjeit tekinthették meg. A programon bemutatták a fiataljaink által készített kisfilmeket is.

Október

Október 1. –Érzékenyítő nap az ELTE Bolyai János Gyakorló Gimnázium tanulóival

A Herényiek Házában az ELTE Bolyai János Gyakorló Általános iskola és gimnázium 11.B osztálya érzékenyítő napot szervezett szolgálatunk együttműködésével. A gimnazisták a Salva Vita Alapítvány „Adj egy Ötöst!” pályázati felhívására jelentkeztek ezzel a rendezvénnyel. A résztvevők az érzékenyítő program elején megismerkedtek, majd vegyes csapatokat alakítottak. A csoportok az érzékeiket, ügyességüket próbára tevő vidám hangulatú feladatokat hajtottak végre. Eközben az udvaron tanári segítséggel finom ebéd készült, melyet a szikrázó napsütésben az udvaron együtt fogyasztottak el. Az élmény dús napot beszélgetés zárta, ahol mindenki elmondhatta érzéseit, tapasztalatait a programmal kapcsolatban.

Október 6.-Ünnepség

Szolgálatunk közös megemlékezést tartott az aradi vértanúkról.

Október 12. - Sport nap

Intézményünk részt vett az Értelmi Fogyatékos Emberek Vas Megyei Sportnapján, ami t a Vas Megyei ÉFOÉSZ Egyesülete szervezett együttműködve a Vas Megyei Család, Esélyteremtési és Önkéntes Házzal.

A verseny nagyon jó hangulatban zajlott. A közös bemelegítést követően, - melyet az ELTE Szombathelyi Képzési Központjának gyógy-testnevelő hallgatói „vezényeltek”- került sor csapatversenyekre, sorversenyekre, játékos feladatokra.

Az összesített pontszámok alapján a csapatunk I. helyezést szerzett. Minden csapat és versenyző nyertesnek érezhette magát. A Vas Megyei Család, Esélyteremtési és Önkéntes Ház támogatásával a versenyzők értékes díjakat, sporteszközöket kaptak ajándékkul.

Október 16. – Kirándulás Komáromba

Szolgálatunk Komáromba a Monostori Erődbe tett látogatást az őszi folyamán. Idegenvezetőnknek köszönhetően a fiatalok sok érdekes dolgot tudhattak meg az erődről, annak történelméről.

Október 24-25. - Filmszemle Budapest

A tavalyi évhez hasonlóan részt vettünk idén is a Magyar Speciális Független Filmszemlén Budapesten. Intézményünk 2 kisfilmmel nevezett be. Fiataljaink büszkén tértek haza Budapestről, hiszen a nevezett 2 kisfilmünk különdíjat nyert el.

November

November 8. - Halloween buli

A napközi életében már hagyománnyá vált, hogy az ellátottak rémisztő jelmezeket öltenek magukra október végén és Halloween bulit rendezünk.

November 13.-, „Művészetek kis barátai”- Rum

A Rum-Kastély EGYMI szervezte meg a „Művészetek kis barátai” szakmai rendezvényt és kulturális találkozót, amelyen a résztvevő szakemberek szakmai előadásokat hallgathattak meg, a fogyatékos fiatalok pedig lehetőséget kaptak különféle produkciókkal bemutatkozni. Szolgálatunk fiataljai ezúttal verseket szavaltak a programon.

November 30.- „MI is ITT vagyunk!” Gála

Harmadik alkalommal rendezte meg programját a Vas Megyei ÉFOÉSZ Egyesülete. A programnak az Agora Savaria Mozi adott otthont ebben az évben. A rendezvényen a megyében működő, fogyatékos embereket segítő intézmények, szervezetek ellátottjai mutatkoztak be különböző, prózai, zenés, vagy táncos produkciókkal. A Gálaműsor St. Martin előadóművész és a fellépők egy részének – a mi fiataljainknak is-meglepetés produkciójával indult. Ezt követően kerül sor a fogyatékkal élő emberek produkcióira. Intézményünk versekkel és az Alternatív Képzőművészeti Csoport előadásával mutatkozott be. Közel 120 fogyatékossgal élő fiatal és felnőtt mutatkozott be a Gálaműsoron prózai, táncos, illetve zenés produkciókkal. Az idei évben újdonságként bemutatásra kerültek olyan kisfilmek is, melyeket értelmi fogyatékossgal élő, illetve autista fiatalok készítettek. „Mosoly” című kisfilmünk óriási sikert aratott.

December

December 5. – Bábelőadás

A Magyar Baptista Szeretetszolgálat ellátogatott az intézménybe, ahol a karácsonyról szóló bábelőadást tartottak az ellátottak számára.

December 17. – Fő tér Adventi vásár szereplés

A napközi fiataljai Szombathely Megyei Jogú Város Advent 2018. programja keretében léptek fel a Fő téren, ahol betlehemes műsorral kedveskedtek a város lakóinak.

December 21. – Karácsonyi műsor szereplés

Szolgálatunk fiataljai a karácsonyi ünnep alkalmából összeállított betlehemes műsorukat adták elő a Szombathelyi Szolgáltatási SZC Oladi Szakgimnáziuma és Szakközépiskolájának karácsonyi műsorán, majd ellátogattak a Kolozsvár úti Hajléktalanok Otthonába is, hogy kis műsorukkal megörvendtessék az ott élő idős embereket.

Időszakos, rendszeres programjaink 2018. év során:

A Magyar Speciális Mozgókép Egyesület szervezésében a tavalyi évben kezdődtek meg a speciális mozis délelőttök, amelyek a fogyatékkal élő embereknek adnak lehetőséget, hogy ingyenes filmvetítéseken vegyenek részt. Szolgáltatunk fiataljai minden alkalommal, nagy örömmel vettek részt ezeken a vetítéseken, amely 2018-ban 10 alkalommal valósult meg az Agora Savaria moziban.

A szolgálat tevékenységét segítő pályázati projektek bemutatása

FOF 2017

„Objektívvel szubjektíven”- Szemléletformálás a fotó és videó eszközeivel

Támogató: Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft.

Projekt időtartama: 2017. október 1.-2018. június 30.

Pályázati programunk megvalósításával kiemelt célunk volt a fogyatékos emberek elfogadásának elősegítése, a társadalmi szemlélet pozitív változtatása, illetve a fogyatékos emberek társadalmi életben való aktív részvételének a támogatása.

A projekt keretében speciális filmes foglalkozásokat valósítottunk meg 30 alkalommal a célcsoport számára, összesen 60 órában.

A foglalkozások célja 3 irányú volt. Terápiás céljai között szerepelt a résztvevők önértékelésének, önfogadásának fejlesztése mellett a készségeik – beszédértés, kommunikációs készség- fejlesztése. A foglalkozások eredményeként elkészült kisfilm célja volt a társadalom érzékenyítése. A tevékenység művészeti célként is szolgált: a részt vevő fiatalok elsajátították a professzionális filmezés alapjait. A foglalkozásokat Fábíán Gábor-speciális filmezéssel foglalkozó szakember vezette, segítője Sarlainé Albert Livia terápiás munkatárs volt.

Érzékenyítő célzattal fotópályázatot szervezünk fogyatékos emberek, illetve iskolás fiatalok számára „Életképek” illetve „Így látom a fogyatékkal élő emberek életét” címmel. Felhívásunkra 18 pályázótól összesen 43 fotó érkezett be. A munkákat neves szakmai zsűri értékelt. A pályázat fotóit kiállítás és ünnepélyes díjátadó keretében mutattuk be a megyében szervezett Szociális Hét program keretében 2018. május 9-én az együttműködő partnerünk a Vas Megyei Család, Esélyteremtési és Önkéntes Ház közösségi termében. A kiállítást követően még egy hónapig tekinthették meg az érdeklődők itt a kiállítást. .

A program zárásaként 2018. május 10-én valósítottuk meg a Speciális filmezés- Konferencia a mozgóképkészítés lehetőségei és tapasztalatai a sérült emberek segítésében című rendezvényt. A programon bemutattuk a projekt által elért eredményeket, valamint a területen tevékenykedő szakemberek előadásai által a résztvevők ismertek, információkat a speciális filmezéssel kapcsolatosan.

FOF2018

„Találd meg magadban a nőt!”- fogyatékkal élő nőket segítő komplex program

Támogató: Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft.

Projekt időtartama: 2018. július 1.-2019. június 30.

A projekt segítségével lehetőséget szeretnénk teremteni, hogy a fogyatékossgal élő nők felfedezzék magukban a nőt, tudatosítva bennük a női szerepkörhöz tartozó jogokat, lehetőségeket és feladatokat. A programok során közösen hozzuk felszínre a bennük rejlő nőiességet, ami által megerősödött önbecsüléssel élhetik tovább mindennapjaikat.

Programelemek:

1. Projektnyitó és tájékoztató rendezvény

A projektbe bevont fogyatékkal élő nők és támogató környezetének tájékoztatása a programról.

2. A fogyatékos emberek jogai és a támogatott döntéshozatal- előadás

A feladatellátás során többször tapasztaltuk, hogy ellátottjaink gyakran nincsenek tisztában alapvető jogaikkal. Az ügyfelek jelentős része cselekvőképességében korlátozott. Gyakori probléma, hogy a hozzátartozók sem tájékozottak ezen a területen, információik hiányosak. Fontosnak tartjuk a hozzátartozók megfelelő tájékoztatását is a támogatott döntéshozatal jogi intézményéről, hiszen gyermekeik a megfelelő segítséggel képesek lehetnek saját életükben fontos döntéseket meghozni a cselekvőképességük korlátozása nélkül is.

3. Személyes életvezetést támogató fejlesztő foglalkozások

A foglalkozások tematikája:

- Önismeret
- Illemtan, társas viselkedés szabályai
- Egészséges életvezetés: higiéné, öltözködés, táplálkozás, szexualitás
- Háztartási ismeretek és főzőtanfolyam
- Ékszerkészítés gyakorlati foglalkozás
- Lakásdíszítési praktikák gyakorlati foglalkozás

4. Rekreációs foglalkozások: Etká jóga

5. Megmutatom a szépségem! - Átváltoztató Klub

A klubfoglalkozások alkalmával fodrászati, kozmetikai és stílusbeli tanácsokat kapnak a Szombathelyi Szolgáltatási SZC Oladi Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája tanulóitól, amely segíti megjelenésük pozitívabba tételét, segíti önbizalmuk emelését.

A projekt ezen eleme az együttműködő iskola diákjai számára érzékenyítő jelleggel bír, hiszen a közös munka eredményeképpen megismerik a fogyatékos emberek világát, megértik nehézségeiket.

6. Programzáró rendezvény

A 2019. évi Szociális7 programsorozathoz csatlakozva szeretnénk majd a projektet lezáró rendezvényünket megvalósítani. Terveink között szerepel egy, a projekt eredményét bemutató divatbemutató megvalósítása együttműködő partnereink bevonásával, továbbá lélekemelő

előadásokat szeretnénk szervezni erre az alkalomra, amelyek a fogyatékos embereknek és családjuknak tudnak majd segíteni a mindennapjaik pozitívabb megélésében.

1.3. INTÉZMÉNYEN BELÜLI FOGLALKOZTATÁS/FEJLESZTŐ FOGLALKOZTATÁS

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság nyílt pályázatán szervezetünk a 2018. évre **17 572 Ft** feladategységhez kapcsolódó támogatási összegfelhasználására kapott lehetőséget a Fejlesztő foglalkoztatás biztosításához.

	Munkaszerződéssel/ Megállapodással rendelkezők száma	Felhasznált feladategység
JANUÁR	4	414
FEBRUÁR	21	1696
MÁRCIUS	21	1688
ÁPRILIS	21	1670
MÁJUS	21	1842
JÚNIUS	21	1806
JÚLIUS	4	390

AUGUSZTUS	21	1910
SZEPTEMBER	21	1720
OKTÓBER	21	1842
NOVEMBER	21	1688
DECEMBER	18	938
Összesen		17604

A Fejlesztő foglalkoztatás résztvevői a Fogytékos Embereket Segítő Szolgáltatások intézményéből 100 %-ban a nappali ellátás ellátottjaiból kerülnek ki.

2018. év folyamán két foglalkoztatási formában összesen **21 fő** kapott lehetőséget munkavégzésre.

Munka törvénykönyve szerinti foglalkoztatási forma:

- 3 fő - 4 órában foglalkoztatva
- 1 fő - 6 órában foglalkoztatva

Szociális törvény szerinti foglalkoztatási forma:

- 17 fő - 4 órában foglalkoztatva

A foglalkoztatásba bevont ellátottak eltérő képességei alapján két különböző típusú munkakör kerül kialakításra:

Csomagolás

A jó manuális képességekkel rendelkező foglalkoztatottak számára csomagolási, szortírozási, munkát szerveztünk.

2018. évben bér munka szerződés keretében bedolgozói munkát végeztünk a Dekorand Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. számára. A munkatevékenységek kézzel könnyen végezhető egyszerű hajtási, csomagolási feladatok voltak: MAM cumikhoz tartozó vásárlói tájékoztatók előkészítése a további gyártási folyamatok számára.

A munkavégzéshez szükséges alapanyagokat, csomagolóanyagokat, félkész termékeket a vállalkozó biztosította számunkra. A megrendelt mennyiségeket hetente a vállalkozó szállította ki és az elkészült termékek elszállításáról is ő gondoskodott.

Részvevők száma 2018. év során: 11 fő

Takarítás

Azok számára, akik a nagymozgásos feladatokban tudtak jól teljesíteni takarítási munkákat szerveztünk, intézményünk külső belső környezetének takarítását, rendben tartását végezték. Az udvaron található parkolók illetve parkosított terület rendben tartása az évszakoknak megfelelően: felsöprés, lehullott levelek összegyűjtése, hólapátolás volt a feladatuk.

Résztevők száma **2018. év során: 11 fő**

Fogyatékos Embereket Segítő Szolgáltatások dolgozóinak szakmai továbbképzései

2018. 03. 01. -*Támogatói attitűd kialakítását célzó szakmai kompetenciafejlesztés* (szakmai személyiségfejlesztő foglalkozás) - 25 kreditpont

- Támogató Szolgálat: 3 fő
- Nappali Szolgálat: 6 fő
- Fejlesztő foglalkoztatás: 2 fő

2018.07.10. *Új utak a fogyatékos emberek családjainak személyi segítésében* (tanfolyam)-
50 kreditpont

- Támogató Szolgálat: 1 fő

2018. 09. 12. *Segítő szerep, együttműködés a fogyatékos személyek ellátásában* (tanfolyam)
- 35 pont

- Támogató Szolgálat: 3 fő

2018. októberétől folyamatban *SZGYF személyi segítő képzés Kaposvár*

- Támogató Szolgálat: 1 fő

1.4 VAS MEGYEI CSALÁD ESÉLYTEREMTŐ ÉS ÖNKÉNTES HÁZ

A Vas Megyei Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház szakmai tevékenységének tervezésekor figyelembe vettük a korábbi támogatási ciklusok tapasztalatait, eredményeit, illetve konzekvenciákat levonva állítottuk össze a 2018-es szakmai programtervet. A CsEÖH legfontosabb, átfogó céljai között fogalmaztuk meg az **előítéletek lebontását, a társadalmi kohézió erősítését, illetve a hátrányos megkülönböztetés által leginkább érintett célcsoportok társadalmi integrációjának elősegítését.** Éves szakmai tevékenységünkben a Családok éve országos kezdeményezéshez kapcsolódva prioritásként kezeltük a család fontosságának hangsúlyozását, a családi struktúrák megerősítését, a családbarát szemléletmód előmozdítását, a családügy területéhez kapcsolódó tevékenységek, programelemek megvalósításával. Fontos célként fogalmaztuk meg a generációk közötti együttműködésben rejlő erőforrások feltérképezését, az önkéntesség népszerűsítését, önkéntes bázisunk növelését, az önkéntesség kultúrájának kialakítását. Továbbá igyekeztünk növelni a szektorok közötti együttműködés hatékonyságát, igyekeztünk összekötő kapocs lenni a civil megmozdulások, illetve az állam/egyház által biztosított szociális szolgáltatások között. Hétköznaponként **ügyfélfogadást biztosítottunk**, mivel az információhiány a hátrányos helyzetű célcsoportok tekintetében jelentős problémának mutatkozik, a kirekesztettség-érzés fokozódásával jár. A helyzet enyhítésének érdekében a megfelelő szociális ellátókhöz és szolgáltatókhoz való irányítás, információnyújtás, tájékoztató tevékenység is fontos részét képezte munkánknak. **Szakmai programjaink nagyban támaszkodtak az előző támogatási időszakokban kialakult munkakapcsolataink erőforrásaira, lehetőségeire.** Közösségi terünkben helyet biztosítottunk az **Egyenlő Bánásmód Hatóság Vas megyei referensének**, aki havi szinten, ingyenes tanácsadással várta a klienseket.

Célcsoportjaink:

- nők
- fogyatékossgal élők
- ifjúság
- mélyszegénységben élők (romák, gyermekek, illetve hátrányos helyzetű településen élők)
- idősek
- családok (illetve gyermeküket egyedül nevelő szülők)
- bármely diszkriminációs indok miatt hátrányos megkülönböztetéssel érintett csoportok, személyek, illetve velük foglalkozó civil, illetve önkormányzati szervezetek, intézmények egyaránt
- for-profit szféra szereplői
- Vas megyében élő állampolgárok – többségi társadalom tagjai

A Vas Megyei Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház (CsEÖH) állandó szolgáltatásai:

- Hétköznapokon ügyfélfogadás (heti 23 órában) H-Cs 10-15 P 10-13
- A célcsoport részére ingyenes E-pont, wi-fi működtetése
- Tanácsadás, információnyújtás
- Az Egyenlő Bánásmód Hatóság helyi referensének ingyenes jogi segítségnyújtása:
- Vas Megyei CsEÖH-ben havi 2-3x2 órában
- Fogyatékkal Élőket és Hajléktalanokat Ellátó Közhasznú Nonprofit Kft. havi 2x2 órában
- Vas Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ havi 2x2 órában
- Egy alkalommal vidéki településen 2 órában
- Esély Órák – interaktív előítélet lebontó foglalkozások megvalósítása köznevelési intézményekben
- közösségi tér díjmentes biztosítása szakmai profilba illő rendezvény esetén
- Jeles napokhoz kapcsolódó programelemek megvalósítása (Idősek Világnapja, Fogyatékos Emberek Világnapja, Önkéntesség Világnapja)
- Megyei Esélynap, Esély Sportnap megvalósítása

- érzékenyítő, szemléletformáló rajzpályázat megvalósítása

Fogyatékkal Élőket és Hajléktalanokat Ellátó Nonprofit Kft.

FOGYATÉKOS EMBEREKET SEGÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK

Fogyatékos Emberek Támogató Szolgálat, Fogyatékos Emberek Nappali Szolgálat

HAJLÉKTALAN EMBEREKET ELLÁTÓ SZOCIÁLIS INTÉZMÉNYEK

Utcai szociális munka, Nappali Melegedő, Hajléktalanok Átmeneti Szállása, Éjeli menedékhely, Hajléktalanok Otthona

VAS MEGYEI CSALÁD, ESÉLYTEREMTŐ ÉS ÖNKÉNTES HÁZ

Hátrányos helyzetű társadalmi rétegek segítése.

KÖZFOGLALKOZTATÁS

Közvetítő, előkészítő és pályázati feladatok, napi bekezdés.

4022 Szombathely, Cséhi Árpád utca 1. 10. Helyi: 06 30 449 7378 www.feh.hu
 4102 Szombathely, Zenei utca 1. Helyi: 06 30 433 0381 www.feh.hu
 4022 Szombathely, Zenei utca 1. Helyi: 06 30 433 0381 www.feh.hu
 4102 Szombathely, Zenei utca 1. Helyi: 06 30 433 0381 www.feh.hu

CSEÖH Vas Megyei

9700 Szombathely, Óperint utca 1.
E-mail: eselyekhaz@feh.hu
Telefon: +36 30 449 7378, +36 30 433 0381

Kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy a Vas Megyei Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház tevékenységével segítse a hátrányos helyzetű, diszkriminációval leggyakrabban sújtott társadalmi csoportokkal szemben fennálló előítéletek lebontását. Emellett fontos célunk az önkéntesség kultúrájának népszerűsítése, illetve a családügyi programok megvalósítása.

A Ház felkéréséig tartóan Vas Megye, így megyei szinten várjuk az érdeklődőket!

Állandó szolgáltatásaink:

- Ügyfélfogadás (hétfő-csütörtök 10-14, péntek 10-14 óráig)
- Esély Órák – interaktív előítélet lebontó foglalkozások megvalósítása köznevelési intézményekben
- közösségi tér díjmentes biztosítás szakmai profilba illeszkedő esemény esetén
- az Egyenlő Bánásmód Hatóság megyei referensének díjmentes ügyfélfogadása havi rendszerességgel
- Jelen napokban kapcsolódó programelemek megvalósítása (Idősek Világnapja, Fogyatékos Emberek Világnapja, Önkéntesség Világnapja)

Aktuális programjainkról kérjük érdeklődjön lapunkban, vagy a www.feh.hu honlapon, illetve Facebookon: Cseoh Vas Megye.

A Vas Megyei Család, Esélyteremtő és Önkéntes Házmunkatársa!

**Társadalmi szemléletformálás
céljával kapcsolatos programjaink:**

Esély Órák

Időpont: 2018-ban folyamatosan, **80**

Esély Óra megvalósítása

*A tevékenység, program tartalmának
rövid összefoglalása:*

Az Esély Óra, mint a
szemléletformálás egyik

leghatékonyabb formája évek óta a Vas Megyei CsEÖH állandó szolgáltatása. Fő célkitűzésnek tekintjük, hogy már kisiskolás korban mérsékeljük az előítéletek kialakulását, majd a gyermekek, fiatalok tanulmányai során lehetőségeinkhez mérten végig kísérjük és tudatosítsuk bennük az elfogadást. További célunk, hogy a résztvevő, különböző korosztályú gyermekek és fiatalok megismerjék a fogyatékossgal élő emberek speciális élethelyzetét, hiteles személyektől tájékozódjanak a romák integrációjáról és befogadásáról, továbbá a generációk közötti együttműködésről.

A megye lehető legtöbb iskolájába igyekszünk eljutni, hogy megismertessük a fiatalokkal az érintettek mindennapi életében jelentkező nehézségeket, problémákat.

Az Esély Órák szervezésekor kiemelt prioritással bír, hogy a foglalkozások megvalósításába sokrétű szakmai tapasztalattal rendelkező, évek óta a szociális területen tevékenykedő, ambiciózus kollégák, valamint érintettek bevonására is sor kerüljön.

2018-ban a Vas Megyei CsEÖH számos településen, közel **20 köznevelési intézményben** tartott érzékenyítő, szemléletformáló foglalkozásokat. (például: Celldömölk, Torony, Szombathely, Sárvár, Ják, Ikervár)

Meglátásunk szerint az Esély Órák nagyon jól sikerültek, kiválóan szolgálták szakmai céljaink elérését, emellett az iskolák is nyitottak voltak, nagy lelkesedéssel, készséggel fogadtak minket.

Sportoljunk együtt mindannyian – Ép és fogyatékossgal élő emberek sportolási lehetősége

Időpont: 2018-ban folyamatosan, heti 1x2 óra

Együttműködésben az Összetartás Sport Egyesülettel, valamint az Új Nemzedék Szombathely Községi térrel integrált sportolási lehetőséget biztosítottunk közösségi terünkben ép és fogyatékossgal élő emberek számára: bocciazás, kerekesszékből asztaliteniszezés, kerekesszékből dartsózás, társasjátékozás is szerepelt a sportolási lehetőségek között.

Heti rendszerességgel, hétfőnként, délután 16 órától 18 óráig tart a közös, integrált sportolási időtöltés, mely mindenki számára nyitott.

Szakmai kerekasztalok, érdekegyeztető fórumok

Időpont: 2018-ban folyamatosan, havi rendszerességgel

Közösségi terünkben rendszeresen szerveztünk szakmaifórumokat, megbeszéléseket partnerszervezeteink bevonásával. (pl.: védőnők, fogyatékossgal élők érdekvédelmet ellátó szervezetek, egyéb civil szervezetek) A munkacsoportok alkalmával lehetőség nyílt az éves munkatervük összehangolására, aktuális programok ismertetésére, CsEÖH kapcsolódási pontok meghatározására.

Amatőr művész kiállítása

Időpont: 2018. január 24.

Irodánk az esélyteremtés jegyében lehetőséget kívánt és kíván biztosítani hátrányos helyzetű, amatőr művészek számára, hogy bemutatkozhasanak, megmutathassák alkotásaikat, tehetségüket. Az elmúlt időszakokban gyermekvédelmi intézményekben élő fiataloknak, autista kislánynak, hátrányos helyzetű diákoknak szerveztünk kiállítást a média bevonásával, akiknek előtte soha nem volt egyéni, vagy csoportos kiállítása.

2018. január 24-én Horváth Gergő, tehetséges fiatal alkotó kiállítását tekinthették meg az érdeklődők az Óperint utcai közösségi terünkben.

Horváth Gergő 17 éves, a Szombathelyi Műszaki Szakképzési Centrum Gépipari és Informatikai Szakgimnáziumának informatika szakos tanulója. Mindig is szeretett volna egy hobbit, ahol kifejtheti kreativitását. 8. osztályos korában kezdett fotózni, előszeretettel készít tájképeket, makró felvételeket. Alkotásai soha nem kaptak nyilvánosságot, de szeretne volna szélesebb körben is megmutatni tehetségét, képességeit.

A kiállítás megnyitóján a CsEÖH képviselőjében köszöntöttük a megjelenteket. Köszöntőbeszédünkben hangsúlyoztuk: a Vas Megyei CsEÖH fontos célként fogalmazza meg a hátrányos helyzetű, amatőr tehetségek felkarolását, kibontakozásuk segítését, támogatását. Erre remek alkalmat teremtett a fotókiállítás is. A tárlatot Németh Katalin, vizuális fejlesztő pedagógus nyitotta meg. A kiállítás megnyitón Gergő szülei, nagyszülei, pedagógusok,

szociális intézmények munkatársai, civil szervezetek képviselői, Gergő kortársai, valamint a média képviselői egyaránt jelen voltak.

A kiállítás április végéig volt megtekinthető a Vas Megyei CSEÖH közösségi terében.

Láthatatlan vacsora – 2 alkalommal, Szombathelyen

Időpont: 2018. február 19. és 2018. március 22.

Együttműködve az Új Nemzedék Szombathelyi Közösségi Térrel, valamint a Vakok és Gyengénlátók Vas Megyei Egyesületével - „Láthatatlan vacsora” elnevezésű előítélet lebontó, szemléletformáló programot szerveztünk, két alkalommal, Óperint utcai közösségi terünkben. Az eseményekkel elsődleges célunk az volt, hogy a nem látássérült személyek is átéljék, átérzzék a mindannyiunk életének egyik fontos részét képező, napi rendszerességgel megvalósuló tevékenységét, az étkezést, látássérült embertársaink aspektusából. A „vacsoravendégeket” Gorza Norbert – CSEÖH irodavezető köszöntötte, ezután Bösze György, a Vakok és Gyengénlátók Vas Megyei Egyesületének elnöke, valamint Nagy Lászlóné az egyesület alelnöke adott át releváns információkat a látássérült emberek mindennapjairól. Bemutatásra került a fehérbot, a vakok órája, valamint a helyes vakvezetésről is szó esett. Ezután a résztvevőket a szomszédos Új Nemzedék közösségi terébe kísértük át, ahol „ráhangolódó”, közösségfejlesztő játékok során szemtakaróval elfedtük a szemeiket. Ezt követően – már betakart szemmel – visszakisértük őket a közben megterített asztalokhoz, majd a látássérült személyek iránymutatásaival megtörtént a 2 fogásos vacsora elfogyasztása. A vacsora elfogyasztását követően reflektáló beszélgetésre került sor, ahol a résztvevők elmondhatták tapasztalataikat, feltehetik kérdéseiket. A „vacsoravendégek” fogadása, kiszolgálása önkéntes segítők bevonásával történt.

Az első alkalommal köznevelési intézmények diákjai, pedagógusok, ifjúsági szakemberek, míg a második alkalommal helyi döntéshozók, közigazgatási intézmények dolgozói, for-profit

szféra képviselői, valamint szociális intézmények munkatársai vettek részt a vacsorán. Külön megemlítendő, hogy mindkét alkalommal sikerült média munkatársakat is – Vas Népe, Szombathely TV, Nyugat.hu – bevonnunk az érzékenyítő programelemekbe.

Érzékenyítő délelőtt a Magyar Parasport napjához kapcsolódóan

Időpont: 2018. február 22.

A Vas Megyei Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház együttműködve a Vakok és Gyengénlátók Vas Megyei Egyesületével a Magyar Parasport napjához kapcsolódóan érzékenyítő délelőttöt szervezett a Szombathelyi Nyitra Utcai Általános Iskola diákjai számára. Az érzékenyítő rendezvény tematikája igazodott a diákok életkori sajátosságaihoz. Betekintést nyerhettek látássérült embertársaik sportolási lehetőségeinek világába – például csörgőlabda – megismerkedhettek látássérültek mindennapi eszközeivel, zöldségeket, gyümölcsöket, pénzürméket kellett felismerniük tapintás alapján, Kipróbálhatták a Braille-írást, az aulában pedig vakvezető kutyás bemutató várta őket. A diákok, pedagógusok rendkívül érdeklődők, fogékonyak voltak. A délelőtt során közösen átélt élmények hatására, meglátásunk szerint a résztvevő diákok a jövőben sokkal befogadóbbá, toleránsabbá, nyitottabbá válnak fogyatékossgal élő – látássérült, mozgássérült - embertársaikkal szemben.

Láthatatlan vacsora – Gencsapáti

Időpont: 2018. április 12.

Együttműködve a Vakok és Gyengénlátók Vas Megyei Egyesületével - vidéki helyszínen, Gencsapátiban valósítottuk meg a „Láthatatlan vacsora” elnevezésű előítélet lebontó, szemléletformáló programunkat.

Az esemény célja, hogy a nem látássérült személyek is átéljék, átérezzék a mindannyiunk életének egyik fontos részét képező, napi rendszerességgel megvalósuló tevékenységét, az étkezést, látássérült embertársaik aspektusából. Az ép látású résztvevők betakart szemmel fogyasztják el vacsorájukat, ezzel is elősegítjük a saját élményekre épülő empátikus képességek fejlesztését.

A „vacsoravendégek” fogadása, kiszolgálása önkéntes segítők bevonásával történt. A programelemnek a Gencsapáti Ernuszt Kelemen Gyermekevédelmi Intézmény adott otthont.

A rendezvény első felében Bösze György, a Vakok és Gyengénlátók Vas Megyei Egyesületének elnöke, valamint Nagy Lászlóné az egyesület alelnöke ad át releváns információkat a látássérült emberek mindennapjairól.

Bemutatásra került a fehérbot, a vakok órája, valamint a helyes vakvezetésről is szó esett. Ezután „ráhangoló”, közösségépítő játékok során szemtakaróval elfedtük a résztvevők szemeit. Ezt követően – már betakart szemmel – visszakisértük őket a közben megterített asztalokhoz, majd a látássérült személyek iránymutatásaival megtörtént a 2 fogásos vacsora elfogyasztása. A vacsora elfogyasztását követően reflektáló beszélgetésre került sor, ahol a résztvevők megoszthatták tapasztalataikat, feltehették kérdéseiket.

Ki, Mit, Tud? Vetélkedő

Időpont: 2018. április 25.

A rendezvény hagyományos programelemünk, melyet a Vas Megyei-Rendőr-főkapitánysággal együttműködve szerveztünk meg és bonyolítottunk le. A rendezvény helyszíne a Szombathelyi Oladi Általános Iskola színházterme volt. Az elsősorban roma tehetségeknek szervezett tehetségkutatóra közel 40 fő nevezett különböző produkciókkal, melyeket a zsűri értékelt, pontozott. A fellépők korcsoportonként és műfajonként külön kategóriába sorolva léptek színpadra. Indulhattak ének-, zene-, vers- és prózamondó-, illetve tánc kategóriában is. A zsűri elnöke, illetve az idei rendezvény fővédnöke Kőkény Attila zenész-énekes volt.

Emellett a zsűriben köszönthettük Molnár Nórát, a Galaxy Akrobatikus Rock and Roll Klub vezetőjét; Ferkovics József roma nemzetiségű képzőművészt; Komondi Pétert, az Ikervári Gyermekotthon intézményvezetőjét, valamint Varga Judit r. örnagyot, az Országos Rendőr-főkapitányság kisebbségi összekötőjét.

Nem volt könnyű dolguk, hiszen rengeteg szenzációs előadást kellett értékelniük. A legfiatalabb résztvevő 6, míg a legidősebb 30 éves volt.

A tehetségkutató eredményhirdetéssel, díjazással, ajándékok átadásával zárult.

Szociális Hét – Érzékenyítő délután Szombathely Fő terén

Időpont: 2018. május 9.

Több városi együttműködő partnerünk társaságában kitelepültünk a Szociális Hét keretein belül szervezett érzékenyítő délutánra. kerekesszékes akadálypálya segítségével, érintettek bevonásával szemléletformáló időtöltést kínáltunk a rendezvényt meglátogató szépszámu diáksereg, valamint az érdeklődők számára.

Kitelepülés – Városi Gyereknapi

Időpont: 2018. május 27.

Az elmúlt évekhez hasonlóan idén is kitelepültünk a Városi Gyermeknapra. A Vas Megyei CsEÖH célja a kitelepülés során az érzékenyítés, szemléletformálás volt. Megismertettük az érdeklődőkkel a boccia nevű játékot, melyet elsősorban fogyatékossgal élő emberek játszanak, de kipróbálhatták a „vakdobozt” is. A kitelepülésen önkéntes segítők is részt vettek,

népszerűsítve ezáltal az önkéntes munkát is.

Megyei Esélynap - Kőszeg

Időpont: 2018. május 30.

A Vas Megyei Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház, a Mosoly-Út Egyesülettel, illetve Kőszeg Város Önkormányzatával

együttműködve valósította meg 2018. május 30-án a Megyei Esélynapot. Az eseménynek a Dr. Nagy László EGYMI Kőszeg-i intézménye adott otthont. A programba az Esélyteremtő iroda több együttműködő partnere is bevonásra került: SINOSZ, Aranyhíd Nevelési Oktatási Integrációs Központ, Négy lábúak az Emberért Alapítvány, Vakok és Gyengénlátók Vas Megyei Egyesülete, Rumi Többcélú Gyógypedagógiai Intézmény, Új Nemzedék.

Az intézményben 7 különböző helyszínt, állomást alakítottunk ki, ahol a 12-14 fős csapatok forgószínpad szerűen mentek körbe. Egy helyszínen 25 percet töltöttek és 5 perc állt

rendelkezésükre a következő állomásra történő megérkezéshez. 1-1 állomáson interaktív módon betekintést nyerhettek fogyatékossgal élő embertársaik mindennapjaiba. Minden csapatban voltak idősebb diákok, önkéntesek, akik csapatkísérőként vettek részt a napon. A rendezvényt Huber László, Kőszeg város polgármestere nyitotta meg. A nap az előzetesen

elkészített forgatókönyv alapján került lebonyolításra.

Helyszínek:

- Udvar salakpálya: Terápiás kutyák szerepe a vakok és gyengén látók mindennapjaiban
- Földszint kijelölt osztályterem: Látássérültek (Sötét szoba, fehér bottal történő tájékozódás, asztalterítés, pénzfelismerés, valamint Braille írás kipróbálása, megismerése)
- Földszint kijelölt osztályterem: Hallássérültek (Jelnyelvvel történő ismerkedés, siketek és nagyothallók kultúrájába történő betekintés)
- Földszint folyosó: Mozgássérültek (Élet kerekesszéssel, mosdó és mellékhelység használatának kipróbálása, konyhai munkák, ki-, illetve beszállás, egyéb mindennapi életből vett gyakorlatok)
- Földszint kijelölt osztályterem: Értelmi sérültek (Különböző fejlesztő játékok az egyszerűbbtől az összetettig, színekkel történő zenélés kipróbálása)
- Tornaterem: Sportolási lehetőségek (A látássérültek sportolási lehetőségei közül bemutatásra került a csörgőlabda)
- Díszterem: Esély színpad – fogyatékkal élő emberek előadásai

Kitelepülés - Bük

Időpont: 2018. július 13.

Az elmúlt évekhez hasonlóan idén is kitelepültünk a Europe Direkttel és az Új Nemzedékkel együttműködve egy országos roadshow keretein belül a büki strandra. Megismertettük az érdeklődőkkel a boccia nevű játékot, melyet elsősorban fogyatékkal élő emberek játszanak, de kipróbálhatták a „vakdobozt” is. Nem csak az adott település lakosságát, hanem

az agglomerációs területen élő állampolgárokat is informálni tudtuk. A kitelepülésen önkéntes segítők is részt vettek, népszerűsítve ezáltal az önkéntes munkát is.

Kitelepülés - Sárvár

Időpont: 2018. július 12.

A büki kitelepülés mintájára, a sárvári wellness fürdő strandjára is kitelepültünk irodai szolgáltatásainkkal, számos érdeklődőt sikerült érzékenyíteni, valamint a szabadidő hasznos eltöltésére ösztönöznünk. Hasonlóan a büki kitelepüléshez, Sárváron is önkéntesek segítették tevékenységünket.

Kitelepülés – SAVARIA Karnevál

Időpont: 2018. augusztus 24.

Természetesen Vas megye legnagyobb eseményére, a Savaria Karneválra is kitelepültünk szolgáltatásainkkal. A szervezők a civilek körében nagy népszerűségnek örvendő Civil Korzó elnevezésű teret alakították ki a karnevál

helyszínén, melyre az előzetesen regisztráló civil szervezetek települhettek ki. Számos egyesülettel karöltve a Vas Megyei Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház is itt kapott helyet a kitelepülésre. Az Új Nemzedék Közösségi térrel, valamint a SAVARIA Család és Karrier Ponttal együttműködésben, közösen népszerűsítettük szolgáltatásainkat. Ezen a rendezvényen nem csak a Vas megyei irodát tudtuk népszerűsíteni, hanem az országos CsEÖH hálózatot is, hiszen a rendezvényre szinte az ország minden pontjáról érkeztek látogatók. A standunk mellett érzékenyítő, szemléletformáló foglalkozások (kerekos székes akadálypálya, úgynevezett „vakdoboz”) zajlottak. A kitelepülést önkéntes segítők bevonásával valósítottuk meg.

Idősek Világnapja

Időpont: 2018. október 1.

1991 óta hagyományosan október elseje az idősek világnapja, ezen alkalomból 2018. október 1-én, Szombathelyen, az AGORA Filmszínházban Idősek napi rendezvény került megvalósításra. A világnap alkalmából

együttműködtünk Vas Megye és Szombathely Megyei Jogú Város Nyugdíjas Szövetségével, így közös szervezésben, kulturális műsorral egybekötött köszöntőkre, elismerések átadására került sor. A rendezvényt Vas Megye és Szombathely Megyei Jogú Város Nyugdíjas Szövetségének elnöke, Dancs István nyitotta meg, de köszöntötte az egybegyűlt időseket

Koczka Tibor SZMJV Önkormányzatának alpolgármestere, Harangozó Bertalan, Vas megye kormány megbízottja, valamint Dr. Balázs Péter, a Vas megye önkormányzatának jegyzője. Köszöntőjükben egyaránt az idősek iránt mutatott tiszteletéről beszéltek, kiemelték, hogy a társadalmi kohézió az idősebb és fiatalabb generációk együttműködésével lehet csak teljes. A rendezvény megyei szintű volt, így a szombathelyi idősek mellett lehetőségünk nyílt a vidéki idősek megszólítására is. Emellett pedig kapcsolati hálónk az idősebb generáció érdekképviselői szervezeteivel tovább bővült.

Esély Sportnap – Fogyatékossgal Élő Emberek Vas Megyei Sportnapja

Időpont: 2018. október 12.

Együttműködő partnereinkkel szerveztük meg és bonyolítottuk le az Esély Sportnapot. Az esemény helyszíne az Aranyhíd Nevelési-Oktatási Integrációs Központ tornaterme volt

Szombathelyen. Az Esélyteremtő iroda szakmai partnerséget nyújtott a rendezvény előkészületeiben, megvalósításában, lebonyolításában, emellett önkénteseket toboroztunk, akik segítettek a rendezvény megvalósulásában.

A tornateremben különböző sor – és ügyességi feladatok kerültek lebonyolításra, minden csapatot önkéntesek segítettek, akik előzetesen bemutatták, hogyan kell végrehajtani az egyes feladat elemeket.

„Több vagy, ha adsz!” – Önkéntes ifjúsági akció

Időpont: 2018. október 13

Az idei esztendőben a Vas Megyei Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház is csatlakozott az országos kezdeményezéshez. 2018. október 13-án, szombat délután szoros együttműködésben a helyi Új Nemzedék szervezetével, lelkes fiatalok csoportjával önkéntes tevékenységet végeztünk. A közösségi terünkben tartott gyülekező és rövid program ismertető után az Óperint utca környékén szemetet szedtünk, majd pedig ezután a Martineum Felnőttképző Akadémia környékén található idős otthon melletti lépcsőkön lombseprési tevékenységet végeztünk, ezzel is megkönnyítve az otthonban lakók mindennapos közlekedését. Ezután visszajöttünk az Óperint utcai közösségi térbe, majd pedig kötetlen formában beszélgettünk a résztvevőkkel az önkéntesség fontosságáról, a tevékenység tapasztalatairól.

**„Együtt élünk!” –
Szimulációs terem**

Időpont: 2018. október 15.
és október 17. között

Együttműködve a Vas
Megyei Szakosított
Szociális Intézettel,
Szombathely Megyei Jogú
Város Önkormányzatával,

a FÉHE Nonprofit Kft-vel, a Vakok és Gyengénlátók Vas Megyei Egyesületével, a Mozgássérültek Vas Megyei Egyesületével, valamint a Savaria Lions Clubbal közösen valósítottuk meg az „Együtt élünk!” elnevezésű érzékenyítő rendezvénysorozatot. Hétfőtől szerdáig 9 és 17 óra között vártuk az érdeklődőket. A programhét legnépszerűbb eleme a Szimulációs terem volt, ami nem más, mint egy teljesen elsötétített terem, ahol vak, vagy gyengén látó érintett vezeti körbe a résztvevőket. Ezzel párhuzamosan kínáltunk kerekesszékes akadálypálya-, illetve kerekesszékes asztalitenisz kipróbálási lehetőséget, valamint a résztvevők betekintést nyerhettek a braille írógép és különböző vakok és gyengén látók által használt mindennapi eszközök világába. (beszélő mérlegek, sajátos mérőszalag, Rubik kocka, óra, színelismerő stb.) Az egyes helyszíneken történő érzékenyítés szintén érintettek bevonásával került megvalósításra.

„Így látom én!” - érzékenyítő rajzpályázat

Időpont: 2018. november 22.

Indikátor: 176 beérkezett pályamű, valamint 46 fő a kiállítás megnyitón

A „hagyományoknak” megfelelően a Vas Megyei Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház érzékenyítő szándékkal az elmúlt támogatási ciklusban is rajzpályázatot hirdetett Vas megyei általános iskolás diákok számára, „Így látom én” címmel.

A pályaműveket esélyegyenlőség témakörében vártuk Vas megyei köznevelési intézményekben tanuló gyermekektől, a romákra, fogyatékossgal élő emberekre, illetve az idősebb generáció képviselőire vonatkozóan. Olyan alkotásokat vártunk, amelyek bemutatják, hogyan látják a gyermekek fogyatékossgal élő embertársaik (látás- hallássérültek, mozgássérültek), idősek, roma embertársaik mindennapos életvitelét. Az alkotásokat a Vas Megyei Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház közösségi terében állítottuk ki

A kiállítás több héten keresztül, egészen 2018. december 20-ig megtekinthető volt a CsEÖH közösségi terében, nyitvatartási időben. Ezután – 2019. januárjában – az alkotások SZMJV Önkormányzatának aulájában kerültek kiállításra.

Királykisasszonyok és Királyfiak Otthona 2018 - Felsőjánosfa

Időpont: 2018. november 24.

A Királykisasszonyok és Királyfiak Otthona elnevezésű kezdeményezés remek lehetőséget kínált számunkra, hogy a családugyi tevékenység mellett, a hátrányos helyzetű településen élőket is megszólítsuk. Az idei évben – 2017-es adatok összehasonlítása alapján – Királykisasszonyok és Királyfiak Otthona címet a kevesebb, mint 150 lelkes Felsőjánosfa község nyerte el. A település Királykisasszonyainak, valamint Királyfiainak „koronázására” 2018. november 24-én, szombat délután került sor. A program egy települési rendezvénybe volt beágyazva. A 2017-ben született gyermekeket, valamint „udvartartásukat” – szüleiket, testvéreiket, nagyszüleiket – a település faluházának „tróntermébe” vártuk, itt került sor az ünnepi „koronázásra”.

A falu polgármestere kifüggeszthető gravírozott emléktáblát és elismerő oklevelet vett át, a családokat 1-1 szál virággal köszöntöttük, a Királykisasszonyok és Királyfiak pedig kis korona-plakettet, emléklapot és ajándécsomagot kaptak.

„Mi is itt vagyunk!” – Érzékenyítő gálaműsor a fogyatékossgal élő emberek világnapja alkalmából

Időpont: 2018. november 30.

A Vas Megyei Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház, a Vas Megyei ÉFOÉSZ egyesületével, valamint SZMJV Önkormányzatával társszervezésben valósította meg a „Mi is ITT vagyunk!” szemléletformáló megyei rendezvényt. Az idei évben a programnak az Agora SAVARIA Filmszínház adott otthont.

A program életre hívását indokolta, hogy szerettünk volna lehetőséget biztosítani a Vas megyében élő fogyatékossgal élő embereknek és a segítségükkel foglalkozó szervezeteknek a bemutatkozásra, tehetségük megmutatására. A nap célja volt továbbá felhívni a többségi

társadalom és a város lakóinak a figyelmét ezen társadalmi csoportnak az értékeire. A rendezvény 11 fogyatékos embereket segítő szervezet, intézmény közös együttműködésével valósult meg.

A „MI is ITT vagyunk!” Gálaműsoron bemutatkoztak:

- Aranyhíd EGYMI
- ESŐEMBERKE ALAPÍTVÁNY a Vas megyei autistákért- Holnap Háza lakóotthon
- Fogyatékkal Élőket és Hajléktalanokat Ellátó Közhasznú Nonprofit Kft- Fogyatékos Emberek Nappali Szolgálat
- Szociális Szolgáltató és Információs Központ - Fogyatékosok Nappali Intézménye-Körmend
- Napsugár Közhasznú Egyesület
- Népjóléti Szolgálat, Celldömölk, Nappali Támogató Központ – Fogyatékosok Nappali Ellátása
- Rum-Kastély EGYMI
- Szombathelyi Evangélikus Diakóniai Központ
- Vas Megyei ÉFOÉSZ Egyesülete
- Vas Megyei Szakosított Szociális Otthon – Csákánydoroszló
- Vas Megyei Szakosított Szociális Intézet-Szombathely

Köszöntőt mondtak:

- Koczka Tibor, alpolgármester, Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata
- Gyene Piroska elnök, ÉFOÉSZ Országos Egyesülete.

A Gálaműsor St. Martin előadóművész és a fellépők egy részének meglepetés produkciójával indult. Ezt követően került sor a fogyatékkal élő emberek produkcióira. Közel 120 fogyatékossgal élő fiatal és felnőtt mutatkozott be a Gálaműsoron prózai, táncos, illetve zenés produkciókkal. Az idei évben újdonságként bemutatásra kerültek olyan kisfilmek is, melyeket értelmi fogyatékossgal élő, illetve autista fiatalok készítettek. A programot megelőzően kísérőprogram keretében 9.30-tól került sor a „SZÍnpadKÉPEK” című

fotókiállítás megnyitójára. A kiállítást megnyitotta: Lőrincz-Farkas Eszter- főszerkesztő, Vas Nép című megyei napilap.

„Légy Te is Önkéntes!” – „Az Év Vas Megyei Önkéntese 2018” díjak átadása

Időpont: 2018. december 4.

2018. december 4-én szerveztük meg a „Légy Te is Önkéntes!” – „Az Év Vas Megyei Önkéntese 2018” elnevezésű szakmai napot, melyen az önkéntes szerepvállalás különböző lehetőségeinek bemutatása mellett díjaztuk az idei évben Vas megyében kiemelkedő önkéntes tevékenységet végző személyeket, valamint 1 megyei civil szervezetet.

A szakmai nap Civil Sajtóreggelivel indult, ahol kerekasztal beszélgetés formájában, a megyében működő civil szervezetek képviselői ismertették decemberi és januári aktuális programelemeiket, valamint e rendezvényeikhez önkéntesek kapcsolódási lehetőségeit.

A szakmai nap délelőtti periódusában bemutatásra került az országosan használt www.onkentes.gov.hu honlap, plenáris előadások keretein belül különböző szervezetek, intézmények képviselői tartottak előadásokat, ismertették az adott szervezetnél végezhető önkéntes tevékenységeket, rávilágítottak annak fontosságára, elismertségére.

A rendezvény kora délutáni szakaszában a díjátadásra került sor. A Vas Megyei Civil Információs Centrummal előzetesen kiválasztottuk „Az Év Vas Megyei Szervezetét”.

A díjátadást követően a díjazott önkéntesek, interaktív élménybeszámoló keretein belül megosztották tapasztalataikat a résztvevőkkel, ismertették például a legmeghatározóbb önkéntes élményüket, vagy azt, hogy milyen többletet adott hozzá személyiségünkhöz az általuk végzett önkéntes tevékenység.

„Jobb adni, mint kapni!” – Megyei önkéntes akciódélután

Időpont: 2018. december 5.

"Jobb adni, mint kapni!" - 2018. december 5-én, az Önkéntesség Világnapjához kapcsolódva 5 Vas megyei helyszínen - Szombathely, Csehimindszent, Körmend, Gersekarát, Vassurány - önkéntes akciódélutánt valósítottunk meg. A résztvevők karácsonyi ajándéktárgyakat készíthettek. Az elkészült ajándéktárgyak egy részét a Fogyatékkal Élőket és Hajléktalanokat Ellátó Nonprofit Kft. Nappali szolgálatának ajánlottuk fel, emellett pedig Szombathely-i szociális intézmények karácsonyfáit díszítettük az elkészült kézműves ajándéktárgyakkal.

Bevont megyei partnerszervezetek, akik nélkül az önkéntes akció nem jöhetett volna létre:

- Új Nemzedék Szombathely
- IKSZT Csehimindszent
- Vasi Ifjúságért Egyesület
- Gersekarátért Baráti Kör
- Kölcsey Ferenc Gimnázium – Körmend

Mikulásváró Családi Délután

Időpont: 2018. december 6.

Az Új Nemzedék Szombathely Közösségi Térrel, illetve a Savaria Család és Karrier Ponttal együttműködve Mikulásváró Családi délutánt szerveztünk, az Óperint utca 1. szám alatt található közösségi tereinkben. A programra családokat, gyermekeiket egyedül nevelő szülőket vártunk. A rendezvény célja között szerepelt a kormányzat családpolitikai kezdeményezéseinek népszerűsítése, a családbarát szemléletmód előmozdítása. A program ideje alatt - 2018. december 6-án, csütörtök délután rajz, illetve kézműves sarkot is kialakítottunk, a gyermekek rajzait szülői igény esetén vizuális és fejlesztő pedagógus véleményezte – aki önkéntesként vett részt a programon -, így a szülők hasznos információkat kaphattak gyermekeikről. A program során a kézműves foglalkozást, a rajzsarkot is önkénteseink koordinálták. A Mikulás „érkezését” megelőzően Németh Klára, a Savaria Család és Karrier Pont szakmai vezetője beszélt az iroda szolgáltatásairól. Ezután Gerencsér-Farkas Judit a Savaria Család és Karrier Pont szakmai munkatársa aktuális családtámogatási ellátásokról beszélt, illetve „Gyermek és munkavállalás – Összhang a mindennapokban” címmel tartott interaktív előadást a résztvevő szülők számára.

Ezt követően a gyermekek legnagyobb örömeire megérkezett a Mikulás. A gyermekek a Mikulást közös énekkel köszöntötték – Hull a pelyhes fehér hó – ezután a Mikulás egyesével szólította őket és pár jó szó keretében ajándécsomagot adott át számukra.

Érzékenyítő délelőtti köznevelési intézményben - Celldömölk

Időpont: 2018. december 15.

A Vas Megyei Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház együttműködve a Vakok és Gyengénlátók Vas Megyei Egyesületével, illetve a megyei fogyatékosügyei tanácsadókkal 2018. december 15-én, szombaton érzékenyítő délelőttöt szervezett a Celldömölki Berzsényi Dániel Gimnázium diákjai számára.

Az érzékenyítő rendezvény tematikája igazodott a diákok életkori sajátosságaihoz. Betekintést nyerhettek látássérült embertársaik sportolási lehetőségeinek világába – például csörgőlabda – megismerkedhettek látássérültek mindennapi eszközeivel, zöldségeket, gyümölcsöket, pénzérméket kellett felismerniük tapintás alapján, Kipróbálhatták a Braille-írást, az aulában pedig vakvezető kutyás bemutató várta őket. A diákok, pedagógusok rendkívül érdeklődők, fogékonyak voltak.

Nemzeti Tehetség Program keretében megvalósított programok:

Szociális kompetenciafejlesztés

Időpont: 2018. folyamatos

Helyszín:

Németh Pál Kollégium 2018.01.01-2018.06.30. illetve 2018.09.01. – 2018. 12.31.

A Vas Megyei CsEÖH együttműködve a Vas Megyei Pedagógiai Szakszolgálat pszichológusaival szociális és kompetenciafejlesztést folytatott a fent nevezett intézményben, heti rendszerességgel. A fejlesztések egyénileg, illetve csoportos formában történtek tanítási idő után. A tehetségfejlesztő tevékenységek középpontjában a szociális kompetenciafejlesztés (együttműködés, empátia, önismeret, énkép, jövőkép, érzelmi intelligencia fejlesztése) állt.

Tehetséges a gyermekem? Előadások- tájékoztatók Vas megyében

Időpont: 2018. január 1.-2018. június 30-ig 10 helyszín, 10 előadás

Pszichológusok bevonásával szülői csoportokat, pedagógus munkaközösségeket kerestünk fel és tartottunk tájékoztató előadásokat a tehetségfelismeréséről. A tájékoztatók után a résztvevőknek egyéni kérdések megválaszolására is lehetőséget biztosítottunk. A 2018-es évben Vas megyében 10 különböző köznevelési intézményben valósult meg a programelemünk. (Szombathely, Csepreg, Gersekarát, Apátistvánfalva, Kőszeg)

Nyitott vendéglőadások - pódiumbeszélgetések

Időpont: 2018. február 8.; 2018. február 19.; 2018. április 10.; 2018. május 29.

A nyitott előadások célja a tehetséggazdagítás, valamint a mintaadás volt. Pódiumbeszélgetés jelleggel, vagy interaktív bemutató, illetve gyakorlati tanulás munkaformában zajlottak a foglalkozások, a Németh Pál Kollégiumban. A meghívott vendégek vagy egy speciális tehetségterület elismert szakemberei (sport, művészet, tudomány), vagy több tehetségterületen kiemelkedő munkát végeznek.

Az előadások, beszélgetések példaként szolgálhattak a diákok számára, de ezen túlmenően orientáló és motiváló hatásúak is lehettek az egész diákközösségre. Egyfajta problémaérzékenyítésre és szemléletformálásra is lehetőséget biztosítottak ezek az alkalmak (pl. a látássérült vagy az állatvédelem témakörében előadó vendégünk esetében). A beszélgetések segítségével az önkéntességet és a civil szerveződések munkáját is megismerhették a résztvevő diákok.

Workshop a tehetségpontokban dolgozó szakemberek számára

Időpont: 2018. március 7.

Szakmai workshopot szerveztünk Vas megyében működő, tehetségpontokban dolgozó szakemberek részére. A találkozó helyszíne a CsEÖH közösségi tere volt. A program kiváló alkalmat teremtett a tehetségpontoknak a bemutatkozásra. Egymás jól működő, adaptálható programjairól, együttműködési lehetőségekről, a megyei tehetséggondozás magasabb szintre emeléséről is szó esett.

Kortárs Klub – Rajz szakkör

Időpont: 2018. szeptember 1. – 2018. december 20. között

Az Esélyteremtő iroda rajz szakkört szervezett tehetséges, rajzolás iránt érdeklődő diákok számára. A foglalkozások iskolaidőn kívül kerültek megvalósításra a Vas Megyei CsEÖH közösségi terében.

A foglalkozásokat kéthetente szerdánként szerveztük meg, vizuális fejlesztő pedagógus, tehetséggondozó szakember vezetésével. A foglalkozásokon több szombathelyi köznevelési intézmény diákjai képviseltették magukat.

Szabadidős programok – Asztalitenisz és társasjáték klub

Időpont: 2018. január 7. – június 30.-ig és 2018. július 1-től – 2018. december 20-ig

A szabadidő hasznos eltöltésének érdekében szerveztünk ügyességi, logikai programokat. A CSEÖH és az Új Nemzedék közösségi terében zajlottak az interaktív játékdélutánok, melyek között megtalálható volt a kerekesszékes és hagyományos asztalitenisz, a darts, különböző társasjátékok, illetve a boccia is. A foglalkozásokat hétfőnként tartottuk 14:30-tól 16:30-ig. A programot felnőttek és diákok egyaránt látogatták.

Óvodai felmérések

Időpont: 2018. október 1. és 2018. december 10. között, 6 alkalommal

A tevékenység, program tartalmának rövid összefoglalása:

Az óvodai felmérések során együttműködtünk a Váci Mihály Alapfokú Művészeti Iskola tehetséggondozóival, előzetes egyeztetést követően hat intézményt kerestünk fel. A felkeresések alkalmával az óvodásokat a tehetséggondozó szakemberek különböző feladatok segítségével „mérték fel”. Rögtön a felmérések után visszajelzéseket tettek az óvónők felé, akik ezen visszajelzéseket továbbították a szülők irányába.

Felkeresett óvodák:

- Benczúr Óvoda
- Pipitér Óvoda
- Szűrscsapó Óvoda
- Mesevár Óvoda
- Hétszínvirág Óvoda
- Mocorgó Óvoda

Kézműves Klub - Bóbita Óvoda Pecöl

Időpont: 2018. január 1-től június 15-ig és 2018. július 1-től – 2018. december 20-ig

Együttműködve a Pecöli Bóbita Művészeti Óvodával, a tehetségpontba járó, kiválasztott óvodáskorú gyerekeknek külön időpontban tehetségbővítő foglalkozásokat szerveztünk. A tehetségpontba négy különböző településről is járnak gyerekek, ezáltal a környékbeli tehetséges gyerekeket is elértük a programelemmel. A tehetséggondozók harminc alkalmas, előre megtervezett foglalkozássorozatot tartottak meg, a CsEÖH hathatós segítségével. A

fejlesztő, tehetséggondozó foglalkozások eszköztárát biztosítottuk, színesítettük. A foglalkozások között megtalálható volt a csuhézás, az agyagozás, a gyöngyfüzés, a filc és más anyagokból készített tárgyak, valamint különböző anyagok festése, dekupázsolás.

Kézműves Klubok, Grafika Tehetségműhely – Szombathelyi Zrínyi Ilona Általános Iskola

Időpont: 2018. január 1-től június 15-ig és 2018. július 1-től – 2018. december 20-ig

Együttműködve a Szombathelyi Zrínyi Ilona Általános iskola pedagógusaival, tehetséggondozó szakembereivel heti rendszerességgel iskolaidőn kívüli tehetségbővítő foglalkozásokat szerveztünk. A fejlesztő, tehetséggondozó foglalkozások anyag- és eszközigényét biztosítottuk, színesítettük. A foglalkozások tematikája között megtalálható volt a gyöngyfüzés technikájának elsajátítása, az agyagozás, valamint a fonal, illetve textil munkák.

Grafika Tehetségműhely – Óriszentpéteri Általános Iskola

Időpont: 2018. január 1-től június 15-ig és 2018. július 1-től – 2018. december 20-ig

Együttműködve az Óriszentpéteri Általános Iskolával, iskolaidőn kívüli tehetségbővítő foglalkozásokat szerveztünk. A tehetségpontba több órségi kistéleplülésről is járnak diákok, ezáltal szélesebb spektrumban, a környékbeli tehetséges gyerekeket is elértük a programelemmel. A tehetséggondozó pedagógus heti rendszerességgel, előre összeállított tematika alapján valósította meg a foglalkozássorozatot. A fejlesztő, tehetséggondozó foglalkozások eszköztárát biztosítottuk, színesítettük. A foglalkozások tematikája között megtalálható volt a vizuális gondolkodás megteremtésének elősegítése, a kifejezőkészség fejlesztése, valamint az esztétikai érzékenység fejlesztése egyaránt.

Drámapedagógiai szakkör, illetve előadások

Időpont: 2018. január 1-től június 15-ig és 2018. július 1-től – 2018. december 20-ig

A drámapedagógiai szakkört a szombathelyi Nagy Lajos Gimnáziummal (regisztrált tehetségpont) együttműködve valósítottuk meg. A próbák Németh Andrea tehetséggondozó pedagógus vezetésével zajlottak az Esélyteremtő iroda közösségi terében, valamint a gimnázium tornatermében. Az őszi folyamán heti rendszerességgel, iskolaidőn kívül zajlottak (általában keddenként) a próbák, melynek során a fiatalok egy közösen kiválasztott művet dolgoztak fel.

A tavasz folyamán lehetőséget teremtünk arra, hogy a művet több alkalommal is előadják, ezáltal „színházi keretek” közt is bemutatathatják tehetségüket kortársaik számára. Az előadások 2019 tavaszán kerülnek megszervezésre Szombathelyen és különböző Vas megyei településeken.

Családi kosárfonó szakkör

Időpont: 2018. január 1-től június 15-ig és 2018. július 1-től – 2018. december 20-ig

A családi kosárfonó szakkört kétheti rendszerességgel valósítottuk meg, – ahol szülők – nagyszülők - gyermekek együtt lehetnek és alkothatnak animált formában, interaktív munkamódszerrel. A program a tehetségek segítésén túl mélyítette a generációs együttműködésekben rejlő erőforrások feltérképezését is. A foglalkozások helyszíne a Vas Megyei CsEÖH közösségi tere, valamint a FÉHE Nonprofit Kft. Fogyatékos Emberek Nappali Szolgálatának közösségi helysége volt.

„Tehetségnap” – Művészetoktatás Napja

Időpont: 2018. április 24.

A Magyar Művészetoktatás napja alkalmából szervezett megyei nagyrendezvénykísérőprogramjaként interaktív „Tehetség-standok” keretében a megye összes tehetségpontjának lehetőséget kívántunk biztosítani a közös megjelenésre, bemutatkozásra (szülők, érdeklődők, média, helyi döntéshozók részvételével) A résztvevő partszervezetek, regisztrált tehetségpontok bemutathatták az adott intézményben folyó tehetségsegítő, tehetséggazdagító munkát, amelyet az életkori sajátosságokhoz igazítanak. Emellett a program kiváló lehetőséget teremtett a kapcsolatépítésre, jó gyakorlatok átadására is.

„Hangszer simogató” – Intézményi nyílt nap a Bartók Béla Zeneiskolában

Időpont: 2018. április 24.

A szombathelyi zeneiskolával együttműködve 1 alkalmas „Hangszer simogató” napot szerveztünk, amikor is egy nagyszabású rendezvény keretében számos köznevelési intézmény bevonásával kívántuk a lehető legtöbb diákot, szülőt megszólítani és megismertetni velük az intézményben folyó tehetségsegítő munkát, az egyes hangszereket, emellett pedig a Nemzeti Tehetség Programot, az NTP által kínált lehetőségeket.

Adventi Tehetség délután

Időpont: 2018. december 19.

Az adventi időszakban a Bartók Béla Zeneiskolával együttműködve 1 alkalommal „Adventi Tehetség Délután-t” szerveztünk, ahol a tehetséges fiatalok szülei, nagyszülei, kortársaik, helyi döntéshozók előtt mutathatták be tehetségüket, sokszínűségüket, hozzájárulva ezzel a Nemzeti Tehetség Program népszerűsítéséhez, a tehetségbarát szemléletmód előmozdításához.

NEMZETI TEHETSÉG PROGRAM

A PROGRAMUNK CÉLJA A SZÜLŐK, CSALÁDOK TÁJÉKOZTATÁSA,
A TEHETSÉGEK FELKUTATÁSA, TÁMOGATÁSA, MEGYEI SZÍNTÉREN.

- KÉTHETENTE SZABADIDŐS PROGRAMOK ANIMÁLT FORMÁBAN
(ASZTALTENISZ ÉS TÁRSASJÁTÉK)

- EGYÜTTMŰKÖDÉS A REGISZTRÁLT TEHETSÉG PONTOKKAL

TEHETSÉGNAP –

INTERAKTÍV TEHETSÉGSTANDOK MEGYEI RENDEZVÉNYBE BEÁGYAZVA

TEHETSÉGES A GYERMEKEM? –

INFORMATÍV ELŐADÁS SZÜLŐK, PEDAGÓGUSOK,
ÉS HOZZÁTARTOZÓK RÉSZÉRE

KÉZMŰVES TEHETSÉGMŰHELYEK –

KÖZNEVELÉSI INTÉZMÉNYEKBEN, HETI RENDSZERESSÉGGEL

„NEM VAGY EGYEDÜL” –

AZ ISKOLAI KORTÁRS KIKÖZÖSÍTÉS MEGSZÜNTETÉSÉRE IRÁNYULÓ
ÉS BULLYING ELLENES ISKOLAI TEVÉKENYSÉG

TEHETSÉGEK BEMUTAKOZÁSI LEHETŐSÉGE -

"ADVENTI TEHETSÉG DÉLUTÁN" -

SZAKMAI BESZÉLGETÉSEK, ELŐADÁSOK,
TALÁLKOZÓK SZÜLŐK, HOZZÁTARTOZÓK, PEDAGÓGUSOK SZÁMÁRA

A PROGRAMOKON TÖRTÉNŐ RÉSZVÉTEL INGYENES!

IRODA NYITVATARTÁS:

9700 SZOMBATHELY, ÓPERINT UTCA 1.

HÉTFŐTŐL - CSÜTÖRTÖKIG: 10:00 - 15:00

E-MAIL: eselyekhaza@fehe.hu ; gorza.norbert@fehe.hu

PÉNTEKEN: 10:00 - 13:00

TELEFON: 0630/449-7378

Nemzeti
Tehetség Program

EMBERI ERŐFORRÁS
TÁMOGATÁSKÉZELŐ

NTP-CSSZP-M-18-0009

A Családok éve országos programsorozat keretében megvalósított programok

Családok vetélkedője I. – Gersekarát

Időpont: 2018. május 26.

A település önkormányzatával, illetve a helyi civil szervezettel – Gersekarátért Baráti Kör - együttműködve családi vetélkedőnket első alkalommal Gersekaráton valósítottuk meg, 2018. május 26-án, szombat délután. A rendezvényre érkező családok – gyermekek, szülők, nagyszülők - egy 8 „állomásból” álló vetélkedősorozatban mérhették össze tudásukat. A vetélkedősor részét képezte többek közt családi képrejtvény, családi totó, csoki-evés, „családi-kincs keresés”, családi kötélhúzás, valamint különböző ügyességi feladatok. A vetélkedő végén a családok ajándékcsomagot vehettek át. A program megvalósításában együttműködő partnerünk az Új Nemzedék Szombathely szervezete volt, emellett a rendezvény lebonyolítását önkéntesek is segítették.

Családok vetélkedője II. - Szombathely

Időpont: 2018. június 8.

A FÉHE Nonprofit Kft. Fogyatékos Emberek Nappali Szolgálatával, valamint a Vas megyei ÉFOÉSZ egyesülettel együttműködve családi vetélkedőnket második alkalommal Szombathelyen valósítottuk meg, 2018. június 8-án, péntek délután. A rendezvényre érkező családok – gyermekek, szülők, nagyszülők - egy 8 „állomásból” álló vetélkedősorozatban mérhették össze tudásukat. A vetélkedősor részét képezte többek közt családi képrejtvény,

családi totó, csoki-evés, „családi-kincs keresés”, családi kötélhúzás, valamint különböző ügyességi feladatok. A vetélkedő végén a családok ajándécsomagot vehettek át. A program megvalósításában együttműködő partnerünk az Új Nemzedék Szombathely-i szervezete volt, emellett a rendezvény lebonyolítását önkéntesek is segítették.

Családok vetélkedője III. – Csehimindszent

Időpont: 2018. augusztus 11.

A település önkormányzatával, illetve a helyi integrált közösségi szolgáltató térrel együttműködve családi vetélkedőnket harmadik alkalommal Csehimindszenten valósítottuk meg. A rendezvényre érkező családok – gyermekek, szülők, nagyszülők - egy 6 „állomásból” álló vetélkedősorozatban mérhették össze tudásukat. A vetélkedősor részét képezte többek közt családi képrejtvény, csoki-evés, kockacukortorony építés, családi kötélhúzás, valamint különböző ügyességi feladatok. A vetélkedő végén a családok ajándécsomagot vehettek át. A program megvalósításában együttműködő partnerünk az Új Nemzedék Szombathely szervezete volt, emellett a rendezvény lebonyolítását önkéntesek is segítették.

Rád hagyományozom I. – Gersekarát

Időpont: 2018. augusztus 17.

A település önkormányzatával, illetve helyi civil szervezetekkel, valamint a település nyugdíjas klubjával együttműködve „Rád hagyományozom” programelemünket Gersekaráton valósítottuk meg, 2018. augusztus 17-én, pénteken. Rövid köszöntőt követően a rendezvényre érkező családok – gyermekek, szülők, nagyszülők – egy „többgenerációs gasztro programban” vehettek részt. Az idősebb generáció képviselőinek iránymutatásaival lángost, lecsót, valamint palacsintát és tarhonyát is lehetett készíteni a közös időtöltés során. Az elkészített ételeket ezután a résztvevők közösen fogyasztották el. Ez idő alatt kötetlen beszélgetések bontakoztak ki. A programelem kiválóan szolgálta az idősebb korosztály által hordozott értékes tudás és tapasztalat megőrzését, átörökítését, emellett hozzájárult a generációk közötti együttműködés erősítéséhez.

Családok vetélkedője IV. – Pinkamindszent

Időpont: 2018. augusztus 18.

A település önkormányzatával, illetve a helyi integrált közösségi szolgáltató térrel együttműködve családi vetélkedőnket negyedik alkalommal Pinkamindszenten valósítottuk meg. Rövid köszöntőt követően a rendezvényre érkező családok – gyermekek, szülők, nagyszülők - több „állomásból” álló vetélkedősorozatban mérhették össze tudásukat. A vetélkedősor részét képezte többek közt családi képrejtvény, csoki-evés, kockacukortorony építés, családi kötélhúzás, „családi kincskeresés” valamint különböző ügyességi feladatok. A vetélkedő végén a családok ajándécsomagot vehettek át. A vetélkedőt követően a települési önkormányzat jóvoltából közös szalonnasütés kezdődött. A program megvalósításában együttműködő partnerünk az Új Nemzedék Szombathely szervezete volt, emellett a rendezvény lebonyolítását önkéntesek is segítették.

Rád hagyományozom II. – Szombathely

Időpont: 2018. szeptember 14.

A Családok Éve programsorozat keretében többgenerációs gasztro- és kézműves foglalkozással vártuk az időseket és a fiatalokat 2018. szeptember 14-én, pénteken, az Új Nemzedék Szombathelyi Közösségi Terébe. Rád hagyományozom programelemünk megvalósításában együttműködő partnerünk a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálatának Idősek Klubjai, valamint Vas Megye és Szombathely Megyei Jogú Város Nyugdíjas Szövetsége volt. Az idősebbek elmondták, sőt be is mutatták, hogyan készül a házi palacsinta, a gofri, valamint a hagyományos hidegtál, bővítve ezzel a résztvevők konyhai ismereteit. A fiatalok igyekeztek elsajátítani a fogásokat és aktívan bekapcsolódtak az előkészítő munkákba, majd a sütésbe is. A „kézműves szekcióban” az idősebb generáció képviselői a kötés, horgolás, különböző kézműves technikák fortélyait igyekeztek átadni a fiatalabbaknak, akik rendkívül fogékonyak voltak erre. A rendezvényen a közös műsor sem maradhatott el, generációk énekeltek együtt, valamint székely népmeséket is meghallgathattak az eseményre látogatók. A program kiválóan szolgálta az idősebb generációk által hordozott értékes tudás, tapasztalat átörökítését, valamint a generációk közötti együttműködés erősítését.

Kamera Família családi fotópályázat – díjátadás és kiállítás megnyitó

Időpont: 2018. szeptember 28.

Kamera Família fotópályázatunkat gyermeknapon hirdettük meg, melynek kiállítás megnyitóval egybekötött díjátadója 2018. szeptember 28-án, pénteken valósult meg a CsEÖH közösségi terében. A pályázat benyújtói a tavalyi tanévben alsó tagozatos diákok lehettek. Egy közös családi pillanatot kellett a gyermekeknek lefotózni, majd röviden leírni, hogy miért tetszett nekik az adott kép, miért volt fontos számukra. A kézzel írott élménybeszámoló legalább annyira jelentős volt számunkra, mint maga a megörökített pillanat. A megyéből több, mint 20 alsós kisgyermek küldte be fotóját és rövid fogalmazását legizgalmasabb nyári családi élményéről. A pályaművek beérkezését követően az alkotásokat 3 tagú zsűri értékelt: az Esélyteremtő iroda munkatársa, az Új Nemzedék Szombathely közösségi tér vezetője, valamint a Savaria Család és Karrierpont munkatársa. Döntésük értelmében gazdára talált a fotópályázat különdíja, a Sárvári családi élményhétvége is, de minden pályaművet beküldő diák jutalmat kapott. A kiállított alkotások nyitvatartási időben megtekinthetők a Vas Megyei Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház közösségi terében.

Családok vetélkedője V. – Szentpéterfa

Időpont: 2018. szeptember 30.

A település önkormányzatával, illetve a helyi civil szervezettel együttműködve családi vetélkedőnket – a Családok Éve programsorozathoz kapcsolódva - ötödik alkalommal Szentpéterfán valósítottuk meg, 2018. szeptember 30-án, vasárnap délután. A rendezvényre érkező családok – gyermekek, szülők, nagyszülők - egy 8 „állomásból” álló vetélkedősorozatban mérhették össze tudásukat. A vetélkedősor részét képezte többek közt családi képrejtvény, családi totó, csoki-evés, „családi-kincs keresés”, családi kötélhúzás, valamint különböző ügyességi feladatok. A vetélkedő végén a családok ajándécsomagot vehettek át. A program megvalósításában együttműködő partnerünk az Új Nemzedék Szombathely-i szervezete volt, emellett a rendezvény lebonyolítását önkéntesek is segítették.

Rád hagyományozom III. – Kemenesmagasi

Időpont: 2018. szeptember 30.

A Családok Éve programsorozat keretében „többgenerációs gasztro programmal” vártuk az időseket és a fiatalokat 2018. szeptember 30-án, vasárnap Kemenesmagasiban. Rád hagyományozom programelemünk megvalósításában együttműködő partnerünk a település önkormányzata, valamint a Kemenesmagasi Kulturális és Hagyományőrző Egyesület volt. Az idősebbek elmondták, sőt be is mutatták, hogyan készül a kemencében sült kenyér, a slambuc, illetve a lecsó, bővítve ezzel a résztvevők konyhai ismereteit. A fiatalok igyekeztek elsajátítani a fogásokat és aktívan bekapcsolódtak az előkészítő munkákba, majd a sütésbe, főzésbe is. A rendezvényen a közös műsor sem maradhatott el, generációk nép táncoltak, illetve népdalokat énekeltek együtt. A program kiválóan szolgálta az idősebb generáció által hordozott értékes tudás, tapasztalat átörökítését, valamint a generációk közötti együttműködés erősítését.

Az apák szerepe – workshop és aktivitás

Időpont: 2018. október 19.

Interaktív workshop, valamint közös aktivitás keretében hívtuk fel a figyelmet az apák szerepének fontosságára, a Családok Éve programsorozathoz kapcsolódva. A program nyitásként a Vas Megyei Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház közösségi terében Andor Eszter családterapeuta tartott gondolatébresztő előadást, többek között az apai szerepek változásáról, a kenyérkereső apa kérdésköréről, valamint a családbarát időtervezés fontosságáról. A rendezvényre nem csupán gyakorló apukákat, hanem szakembereket – családsegítő szolgálatok munkatársait, védőnőket, pedagógusokat, ifjúsági szakembereket – is vártunk. Az előadás után a CsEÖH épülete előtt fehér lufikat engedtünk a magasba, figyelemfelhívó jelleggel. Ezután kötetlen beszélgetésre került sor, ahol a délelőtti „üzeneteit” közösen fogalmaztuk meg: fontos, hogy az apa jelentős szerepet vállaljon a gyermek nevelésében; a munka, illetve a családdal töltött szabadidő egyensúlyának megtalálása prioritás; az „apai gyermeknevelésben” a türelmes magyarázat sokkal célravezetőbb, mint a kemény szigor.

Rád hagyományozom IV. – Pecöl

Időpont: 2018. november 30.

Többgenerációs gasztro- és kézműves foglalkozással vártuk az időseket és a fiatalokat 2018. november 30-án, pénteken, a Pecöli Bóbita Művészeti Óvodában. Rád hagyományozom programelemünk megvalósításában együttműködő partnereink a települési önkormányzat, a települési nyugdíjas klub, valamint a köznevelési intézmény (Bóbita Óvoda) voltak. Az idősebbek elmondták, sőt be is mutatták, hogyan készül a mézes kalács, valamint a kukorica prósza. A fiatalok igyekeztek elsajátítani a fogásokat és aktívan bekapcsolódtak az előkészítő munkákba, majd a sütésbe is. A „kézműves szekcióban” az idősebb generáció képviselői a szövés, pödrés, „csuhézás” kézműves technikák fortélyait igyekeztek átadni a fiatalabbaknak, akik rendkívül fogékonyak voltak erre. A program kiválóan szolgálta az idősebb generációk által hordozott értékes tudás, tapasztalat átörökítését, valamint a generációk közötti együttműködés erősítését.

Rád hagyományozom V. – Gencsapáti

Időpont: 2018. november 30.

Többgenerációs kézműves foglalkozással vártuk az időseket és a fiatalokat 2018. december 9-én, vasárnap délután Gencsapátiban. Rád hagyományozom programelemünk megvalósításában együttműködő partnereink a települési önkormányzat, a települési nyugdíjas klub, valamint a helyi művelődési ház voltak. A résztvevők hagyományos kézműves technikákat ismerhettek meg, sajátíthattak el. Az idősebb generáció képviselői többek között a fonás, origami, „csuhézás” kézműves technikák fortélyait igyekeztek átadni a fiatalabbaknak, akik rendkívül fogékonyak voltak erre. A kézműves foglalkozást követően a helyi nyugdíjas klub tagjai karácsonyi történeteket adtak elő a fiataloknak, ezután pedig közös „karácsonyváró” énekléssel zárult a rendezvény. A program kiválóan szolgálta az idősebb generációk által hordozott értékes tudás, tapasztalat átörökítését, valamint a generációk közötti együttműködés erősítését.

„Ajándékozz élményt!” – hátrányos helyzetű családok elérése

Időpont: 2018. december 14.

A Családok Átmeneti Otthonában élő gyermekek és szüleik számára szervezett „Ajándékozz élményt!” elnevezéssel adománygyűjtő akciót a Vas Megyei Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház. Az akció ideje alatt olyan felajánlásokat vártunk, amelyek által a szombathelyi Családok Átmeneti Otthonában élő családok közös élményeket szerezhetnek, önfeledten és tartalmasan kapcsolódhatnak ki. A Vas Megyei CsEÖH képviselőjében a vasi megyeszékhely Paragvári utcai intézményében adtuk át az ajándécsomagokat az érintettek számára 2018. december 14-én, péntek délután. A felhíváshoz számos magánszemély, intézmény, vállalkozás csatlakozott, saját szolgáltatásaikat felajánlva, hozzájárulva ezzel a családok közös élményszerzéséhez. Rengeteg ajándécsomag érkezett, az intézményi gondoskodásban élő kisebb gyermekeknek újszerű plüss figurákkal, mesekönyvekkel, társasjátékokkal, egyéb játéktárgyakkal tudtunk kedveskedni, míg az idősebb gyermekek, illetve szüleik többek között eljuthatnak moziba, uszodába, továbbá együtt szurkolhatnak labdarúgó, illetve kosárlabda mérkőzésen egyaránt.

Az „Élményszerzők”:

- Fedett Uszoda és Termálfürdő, VASIVÍZ Vas megyei Víz – és csatornamű Zrt.
- FÉHE Nonprofit Kft. munkaközössége
- Szombathelyi Zrínyi Ilona Általános Iskola szülői közössége
- AGORA Savaria – Szombathelyi Kulturális Központ
- FALCO Vulcano KC Szombathely
- Szombathelyi-Swietelsky HALADÁS VSE labdarúgóklub

2. HAJLÉKTALAN EMBEREKET ELLÁTÓ SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK

„Lakhatás, megfelelő élelem, biztonság, emberi kapcsolatok nélkül az út nem járható az utcáról vissza a társadalom felé. A társadalmi kirekesztés ellen nem elég segélyeket osztani, az emberek körül kialakult társadalmi űrt kell kitölteni. Hisszük, hogy a társadalmi rehabilitáció, reintegráció terepe a munka világa, eszköze pedig, a munkavégzés lehet.”

Filozófiánk megvalósítása érdekében olyan integrált programokat működtetünk, amelyek célja a **hajléktalan emberek képzettségi szintjének növelése, foglalkoztatása, önálló lakhatásuk megteremtésének segítése.** Azoknak a hajléktalan embereknek, akik állapotuk miatt sem a nyílt-, sem a védett munkaerő-piacon nem foglalkoztathatók, intézményen belüli foglalkoztatás keretében biztosítjuk munkaképességük javítását, munkaerő-piaci integrációjuk előkészítését.

A hajléktalan emberek ellátása kapcsán működtetett ellátási típusok:

- Hajléktalan személyek nappali intézménye, nappali melegedő
(9700 Szombathely, Zanati út 1.)
- Utcai szociális szolgálat I. (9700 Szombathely, Zanati út 1.)
- Utcai szociális szolgálat II.(9700, Szombathely, Vörösmarty utca 36.)
- Hajléktalan személyek átmeneti szállásai:
  - Hajléktalan személyek átmeneti szállása (9700 Szombathely, Zanati u. 1., Rohonci utca 36.)
  - Hajléktalan személyek éjjeli menedékhelye (9700 Szombathely, Zanati u. 1.)
  - Hajléktalan személyek részére időszakos éjjeli menedékhely (9700 Szombathely, Zanati u. 1.)
- Hajléktalanok Otthona (9700 Szombathely, Kolozsvár u. 27.)

Az általunk nyújtott szolgáltatási elemek a következők:

- **Tanácsadás:** Az igénybe vevők hajléktalan személy bevonásával történő, jogait, lehetőségeit figyelembe vevő, kérdésére reagáló, élethelyzetének, szükségleteinek megfelelő vélemény-, javaslatkialakítási folyamat, a megfelelő információ átadása valamilyen egyszerű vagy speciális felkészültséget igénylő témában, amely valamilyen cselekvésre, magatartásra ösztönöz, vagy nemkívánatos cselekvés, magatartás elkerülésére irányul.
- **Esetkezelés:** Az igénybe vevevő hajléktalan személy problémáinak megoldása érdekében, együttműködik az őt gondozó szociálismunkással, közösen számba veszik és mozgósítják az igénybe vevők saját, és támogató környezete erőforrásait, és azokat a szolgáltatásokat és juttatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe.
- **Gondozás:** Az intézmény szolgáltatásait igénybe vevő hajléktalan személyek részére nyújtott szolgáltatás, mely célja az ellátott részére a meglévő lehetőségek felhasználásával biztosítani az emberhez méltó életminőség elérését.
- **Étkeztetés:** Az intézmény gondoskodás hideg, illetve meleg ételről alkalmilag vagy rendszeresen a szolgáltatást igénybe vevő hajléktalan személy részére. Munkanapokon az RSZTOP program keretében meleg ebéd, illetve adományok formájában hideg élelmiszer. Étkezési lehetőség biztosítása: munkanapokon az RSZTOP program keretében meleg ebéd, illetve adományok formájában hideg élelmiszer. Az étkeztetés lehetőségének biztosítása 2017. évtől a Hajléktalanokért Közalapítvánnyal együttműködve pályázati program keretében történik. Napi egy tál előre csomagolt ebédet biztosítunk valamennyi igénybe vevő részére. Az étel melegítéséhez és elfogyasztásához kulturált körülmények állnak rendelkezésre.
- **Felügyelet:** Az intézmény szolgáltatásait igénybe vevő hajléktalan személyek, személyi és vagyon tárgyainak biztonsága érdekében végzett szolgáltatás, melyet erre a feladatra megbízott személy alkalmazásával és kamerarendszerrel biztosítunk.
- **Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás:** az igénybe vevő segítése mindennapi életvitelében, személyes környezete rendben tartásában, mindennapi ügyeinek intézésében, valamint a személyes szükségleteinek kielégítésére szolgáló lehetőségek és eszközök biztosítása, ha ezt saját háztartásában vagy annak hiányában nem tudja megoldani.

- **Szállítás:** Az ügyfeleknek - szükségleteihez igazodva -, egészségügyi intézményekbe, egyéb hivatalos ügyeik intézéséhez, szervezett szabadidős programok, családi és társas kapcsolatok ápolásához, ingóságaihoz szállításához nyújtunk segítséget. Indokolt esetben a szolgáltatást az intézmény gépkocsijával biztosítjuk.
- **Készségfejlesztés:** Az igénybe vevő társadalmi beilleszkedését segítő magatartásformáinak, egyéni és társas készségeinek kialakulását, fejlesztését szolgáló helyzetek és alternatívák kidolgozása, lehetőségek biztosítása azok gyakorlására.
- **Lakhatás:** Alapvető szükségleteik kielégítésének keretében a rászoruló hajléktalan személyek igényeihez, egészségi állapotukhoz igazodó lakhatási megoldást biztosítunk. Szállásnyújtó szolgáltatások: éjjeli menedékhely, átmeneti szállás, külső intézményi férőhely.
- **Megkeresés:** szociális problémák által érintett vagy veszélyeztetett azon egyének közvetlen, illetve közvetett módon történő elérése vagy felkutatása (a releváns szolgáltatásokhoz való hozzájuttatás céljából), akik vélhetően jogosultak egy adott szolgáltatásra, de azt bármilyen okból elérni nem tudják.

2.1 UTCAI SZOCIÁLIS SZOLGÁLATOK I-II.

Az utcai szociális munka célja az ellátatlan, de az intézményes ellátással szemben bizalmatlan, az utcán tartózkodó egyének, csoportok szociális és mentális segítése, elsősorban életmentés, megelőzés, integrálás céljából.

Az intézmény 2018 évben is a hajléktalan személyek minél szélesebb körű és zavartalan ellátása érdekében **együtműködési megállapodást** írt alá a Nyugat-dunántúli Regionális Diszpécserszolgálattal, a Mentőszolgálattal, a Rendőrséggel, a Közterület felügyelettel, valamint a Markusovszky Kórházzal.

Rendszeres kapcsolatunk van a Hajléktalanokért Közalapítvánnyal, az országban működő hajléktalan ellátó szervezetekkel, a régióban működő egészségügyi és más szociális

intézményekkel, a munkaügyi központtal, a Nyugdíjbiztosítási Igazgatósággal, az Egészségbiztosítási Pénztárral stb.

A társaság 2018 évben is **két utcai szolgálat** működtetésével biztosította a hajléktalan emberek **felkutatását**, az ellátásukat biztosító **információk nyújtását**, a **nappali melegedőbe**, illetve az **éjjeli menedékhelyre irányításukat**, **krízis esetben azonnali ellátásuk megszervezését**. Ebben az évben is kiemelt figyelmet fordítottunk a krízisidőszakban az esetleges kihüléssel események megelőzésére az érintettek éjjeli menedékhelyre, illetve szükség esetén kórházba szállításával. Az utcai szolgálat **naponta 7-22 óra között dolgozott**, azonban a téli krízisidőszakban **hétfőn és ünnepnapokon is szolgálatot teljesítettek 18-22 óra között**. Ezzel együtt **megyei hatáskörű krízis autót** működtedtünk. A Mentőszolgálattal, a Rendőrséggel, a Markusovszky Kórházzal, a Közterület Felügyelettel, és a Pálos Károly Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal a hajléktalansággal összefüggő feladatokat évek óta együttműködési megállapodásban rögzítettük, melynek keretében közös járőrözéseket végeztünk, mind a rendőrséggel, mind a Pálos Károly Családsegítő Szolgálat utcai szociális munkásaival. Együttműködéshez az ÁNTSZ is csatlakozott. Együttműködési megállapodást kötöttünk a regionális diszpécser szolgálattal is. A rendőrség, a mentőszolgálat és a kórház sürgősségi betegellátó részlegének rendelkezésére bocsátottuk azoknak a klienseinknek a névsorát, akik gondnokság alatt állnak, illetve a krízisidőszakban különösen veszélyben vannak, hiszen életkoruk, fizikai állapotuk miatt könnyebben bekövetkezhet fagyás miatti egészségkárosodás, esetleg halál.

2018 évben a két szolgálat munkatársai összesen **96 fő utcai hajléktalannal kerültek kapcsolatba, közülük 14 fő volt nő**.

Ellátottak száma 2018	I. számú utcai szociális szolgálat	II. számú utcai szociális szolgálat
Összesen:	48	48
Ebből nő:	7	7

A hajléktalan emberek többsége nem életvitelszerűen tartózkodik utcán, ismerősöknél, nem lakás céljára szolgáló helyiségekben húzza meg magát.

Az utcán élő hajléktalanok számában és a nemek szerinti megoszlásában évek óta nincs jelentős változás. A nők száma változatlanul alacsony, ők inkább igénybe veszik az ellátórendszer szolgáltatásait és gyakran szívességi lakáshasználóként is szállásokhoz jutnak.

A társaság munkatársainak nem az utcán tartózkodó hajléktalanok száma, hanem azok **összetétele jelent komoly problémát**. A téli időszakban több esetben kellett életmentést végrehajtanunk.

A téli időszakban az utcai hajléktalanok jelentős része igénybe veszi a Nappali melegedő és az Éjjeli Menedékhely szolgáltatásait, illetve egyre romló egészségi állapotuk miatt gyakran válik szükségessé betegszobai elhelyezésük.

Az utcán élők életkor és nemek szerinti megoszlása

Életkor (év)	Férfi		Nő	
	Fő	%	Fő	%
18-20	0	0	0	0
21-30	5	6,1	1	7,14
31-40	17	20,73	4	28,58
41-50	44	53,66	2	14,28
51-60	11	13,41	6	42,86
61-	5	6,1	1	7,14
Összesen:	82	100	14	100

Időszakosan tartózkodik az utcán	Folyamatosan utcán tartózkodik 26fő		
	1-2 éve	2-5 éve	5 évnél több
70 fő	8	12	6

2018 évben napi átlagban **17 fő** utcai hajléktalannal foglalkoztak az utcai szociális munkás szolgálatok. 2018 évben összesen **368 bejelentés** érkezett intézményünkhöz. A lakossági bejelentések többsége az ingyenesen hívható zöld számra érkezett, amit az információs szolgálatot teljesítő munkatárs fogadott, majd továbbította azt az utcai szociális szolgálatnak. Emellett a kórházból is gyakran kaptunk bejelentéseket.

Az utcai szociális munkás szolgálatok által nyújtott szolgáltatások megoszlása

I. számú utcai szolgálat

2018.	Egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés segítése	Nappali szolgáltatásokhoz való hozzáférés segítése	A szállás nyújtó intézményekkel szembeni előítéletek leküzdése	Bentlakásos, tartós bentlakásos intézményi elhelyezés szervezése	Az ügyfél képviselete bentlakásos, tartós bentlakásos intézményi elhelyezés elérésére	Egyedi lakhatásba kerülés segítése	Családi, baráti, közösségi kapcsolatok erősítése	Érdekérvényesítés segítése szabadidős tevékenységek segítése közösség-szervezés	egyéb
Január	40	71	20	0	0	0	31	40	54
Február	48	89	18	2	0	1	28	33	36
Március	30	97	35	3	0	0	11	13	45
Április	44	111	27	1	0	0	17	18	39
Május	51	132	19	0	0	0	19	26	43
Június	47	181	48	1	0	0	25	17	84
Július	52	125	44	0	0	0	20	11	95
Augusztu	46	143	33	1	0	0	14	19	50
Szeptemb	43	162	59	0	0	1	17	22	47
Október	66	96	56	1	0	0	19	11	32
Novembe	49	113	70	0	0	1	12	32	56
Decembe	57	146	81	0	0	0	22	20	87
Összesen	573	1466	510	9	0	3	235	262	668

II. számú utcai szolgálat

2018.	Egészséggyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés segítése	Nappali szolgáltatásokhoz való hozzáférés segítése	A szállás-nyújtó intézményekkel szembeni előítéletek leküzdése	Bentlakásos, tartós bentlakásos intézményi elhelyezés szervezése	Az ügyfél képviselete bentlakásos, tartós bentlakásos intézményi elhelyezés elérésére	Egyedi lakhatásba kerülés segítése	Családi, baráti, közösségi kapcsolatok erősítése	Érdekérvényesítés segítése szabad-idős tevékenységek segítése közösség-szervezés	egyéb
Január	32	57	36	3	0	0	18	32	67
Február	38	48	46	4	0	0	10	24	45
Március	25	67	44	5	0	1	34	30	28
Április	22	50	28	2	0	0	22	21	42
Május	14	55	32	0	0	0	16	18	23
Június	25	48	50	0	0	0	10	11	33
Július	47	71	54	0	0	0	13	19	44
Augusztu	39	74	38	0	0	2	22	22	53
Szeptemb	53	66	44	1	0	3	10	23	49
Október	59	98	47	0	0	0	18	31	47
Novembe	49	78	49	2	0	0	19	28	56
Decembe	66	91	61	0	0	1	32	34	67
Összesen	469	803	529	15	0	6	224	293	554

Az utcai szociális szolgáltatásból kikerültek száma

I. számú utcai szociális szolgálat

éjjeli menedékre került	átmeneti szállásra került	önálló lakhatásba <i>(a szociális intézményrendszeren kívüli lakhatás, pl. HKA/ÖKA/TÁMOP támogatott lakhatás, önkormányzati bérlet, albérlet, munkásszálló, hazaköltözés, összeköltözés)</i>	tartós bentlakásos intézménybe került	elhunyt	büntetés végrehajtási intézetbe került	ismeretlen helyre távozott
5 fő	2 fő	3 fő	0 fő	3 fő	2 fő	15 fő
Gondozásban maradt 18 fő						

Az utcai szociális szolgáltatásból kikerültek száma

II. számú utcai szociális szolgálat

éjjeli menedékre került	átmeneti szállásra került	önálló lakhatásba (a szociális intézményrendszeren kívüli lakhatás, pl. HKA/ÖKA/TÁMOP támogatott lakhatás, önkormányzati bérlet, albérlet, munkásszálló, hazaköltözés, összeköltözés)	tartós bentlakásos intézménybe került	elhunyt	büntetés végrehajtási intézetbe került	ismeretlen helyre távozott
10 fő	3 fő	6 fő	1 fő	3 fő	0 fő	18 fő
Gondozásban maradt 7 fő						

2.2. ÉJJELI MENEDÉKHELY

A hajléktalanok éjjeli menedékhelye az önellátásra és a közösségi együttélés szabályainak betartására képes hajléktalan személyek éjszakai pihenését, valamint krízishelyzetben éjszakai szállás biztosítását lehetővé tevő szolgáltatás. Az intézmény szolgáltatásait azok vehetik igénybe, akik éjszakáikat közterületen vagy nem lakás céljára szolgáló helyiségben töltik.

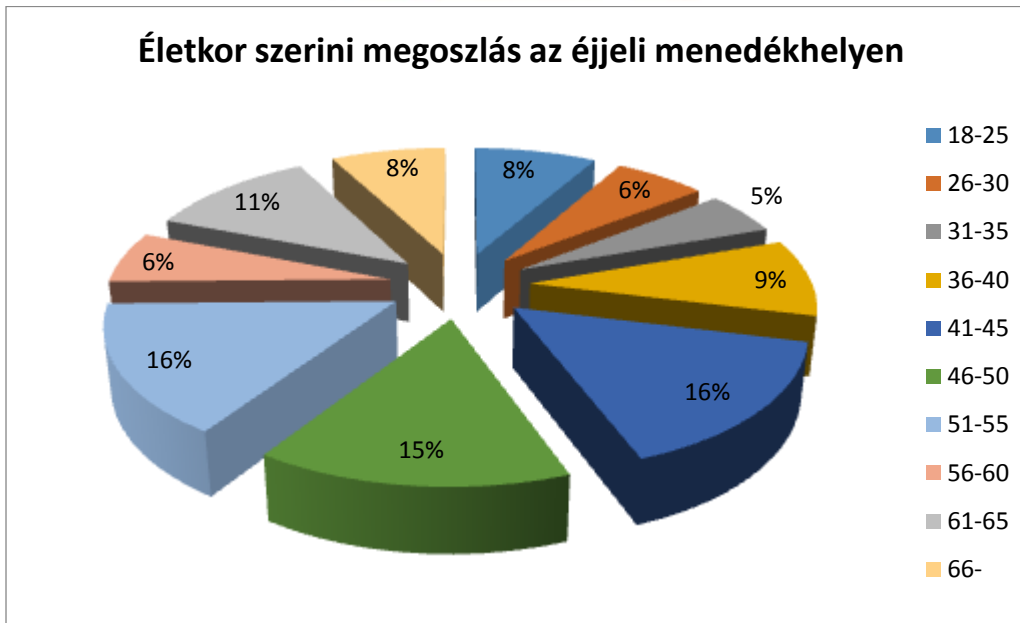
Az éjjeli menedékhely működtetésének legfontosabb célja, hogy egyetlen hajléktalan személy se legyen kénytelen éjszakáit utcán, közterületen tölteni. Az éjszakai pihenés mellett az éjjeli menedékhely biztosítja mindazokat a szolgáltatásokat, amelyek az alapvető fizikai szükségletek kielégítéséhez nélkülözhetetlenek.

Az éjjeli menedékhely térítésmentesen biztosít ellátást azoknak a hajléktalan embereknek, akik utcán, közterületen nem lakás céljára szolgáló helyiségben lennének kénytelenek tölteni éjszakáikat. **Az éjjeli menedékhely 25 férőhelyes, ami a téli krízisidőszakban 20 férőhellyel bővül.**

Az éjjeli menedékhely 2018. évben is folyamatosan **teljes kihasználtsággal üzemelt.** A téli leghidegebb időszakban az éjjeli menedékhelyen alvók száma a hatvan főt is elérte. 2018. évben az éjjeli menedékhely szolgáltatásait **194 fő** vette igénybe, közülük 163 fő volt férfi és 31 fő volt nő.

Életkor szerinti megoszlás az éjjeli menedékhelyen

Életkor/év	Létszám/fő
18-25	16
26-30	12
31-35	10
36-40	18
41-45	30
46-50	29
51-55	30
56-60	12
61-65	22
66-	15
Összesen:	194

Az éjjeli menedékhely szolgáltatásai a következők:

Lakhatás, éjszakai pihenés biztosítása:

Éjszakai pihenésre az éjjeli menedékhelyen az ügyeletes által kijelölt ágyon van lehetőség.

Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás:

- **személyi tisztálkodás biztosítása,**

A szolgáltatás során az intézmény az alábbiakat adja:

- Fürdőhelyiség hideg-melegvizes ellátással,
- Tisztálkodáshoz szükséges textília (napi váltással),
- Tisztálkodó szerek (fürdőhab, sampon),
- Hajszárító

- **személyes ruházat tisztításának biztosítása,**

Szolgáltatás során az intézmény az alábbiakat adja:

- Mosodahelyiség,
- Mosáshoz szükséges gépek,
- Mosógép, centrifuga,
- Mosópor.

Étkeztetés, étel melegítéshez, tálaláshoz, elfogyasztáshoz szükséges feltételek biztosítása

- Konyhahasználat 16-07 óráig
- Konyhai felszerelési tárgyak,
- Evőeszköz.

- Étel hűtőben történő tárolása (tároló dobozban, névvel ellátva)
- Étkezési lehetőség biztosítása: munkanapokon az RSZTOP program keretében meleg ebéd, illetve adományok formájában hideg élelmiszer

Esetkezelés

Az igénybe vevő hajléktalan személy problémáinak megoldása érdekében, együttműködik az őt gondozó szociális munkással, közösen számba veszik és mozgósítják az igénybe vevő saját és támogató környezete erőforrásait, és azokat a szolgáltatásokat és juttatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe.

Ügyintézés

Az igénybe vevő kérésére, illetve bármilyen jogosultságának fennállása esetén a jogosultság megszerzése érdekében az ügyintéző szociális munkástól kérhet segítséget. Az ügyintézés feltétele: együttműködési szerződést kell kötni az ügyintézőt végző munkatárssal.

Ügyintézés során az intézmény beszerzi a szükséges dokumentumokat, elkészíti az igazolásokat, másolatokat.

Gondozás

Az intézmény szolgáltatásait igénybe vevő hajléktalan személyek részére nyújtott szolgáltatás, mely célja az ellátott részére a meglévő lehetőségek felhasználásával biztosítani az emberhez méltó életminőség elérését.

Szocioterápiás foglalkoztatás

Szocioterápiás foglalkoztatásra van lehetőség az intézményben, az igénybe vevők képességeinek szinten tartása és fejlesztése érdekében.

Felügyelet

Az intézmény szolgáltatásait igénybe vevő hajléktalan személyek, személyi és vagyon tárgyainak biztonsága érdekében végzett szolgáltatás, melyet erre a feladatra megbízott személy alkalmazásával és kamerarendszerrel biztosítunk.

Szállítás:

Az ügyfeleknek - szükségleteihez igazodva -, egészségügyi intézményekbe, egyéb hivatalos ügyeik intézéséhez, szervezett szabadidős programok, családi és társas kapcsolatok ápolásához, ingóságaik szállításához nyújtunk segítséget. Indokolt esetben a szolgáltatást az intézmény gépkocsijával biztosítjuk.

Postacím, telefon használat

Az igénybe vevő írásos kérelmére az intézmény postacímet biztosít. Küldemény érkezésekor az ügyeletes szociális munkás az átvételről és az átadásról postakönyv útján gondoskodik.

Az igénybe vevők az intézmény területén elhelyezett nyilvános telefont használhatják.

Tanácsadás

Az igénybe vevő kérésére az éjjeli menedékhelyen szolgálatot teljesítő szociális munkás megszervezi a jogi, pszichológiai tanácsadást, illetve az igénybe vevő számára életvezetési tanácsot nyújt.

Információ nyújtás

Az igénybe vevő kérésére az intézmény szociális és egyéb információt nyújt. Az információnyújtás történhet szóban és írásban.

Egészségügyi alapellátás megszervezése

A Fogyatékkal Élőket és Hajléktalanokat Ellátó Közhasznú Nonprofit Kft. az Országos Egészségbiztosítási Pénztárral kötött szerződés értelmében a hajléktalan emberek egészségügyi ellátása érdekében háziorvosi rendelőt és betegszobát működtet. Az intézmény orvosa az igénybe vevő kérésére az egészségügyi alapszolgáltatást biztosítja.

Betegszobai elhelyezés

Betegség esetén, illetve kórházi ápolás után az igénybe vevő kérheti betegszobai elhelyezését. Betegszobai elhelyezést az intézmény orvosának javaslata alapján, a javaslatban megjelölt időpontig lehet igénybe venni. Egészségügyi szakellátás, kórházi ellátás megszervezése. Az intézmény orvosa szükség esetén intézkedik a szakellátáshoz való hozzájárulásról, illetve kórházi beutalásról.

Természetbeni juttatások:

Az igénybe vevő, aki jövedelemmel nem, vagy átmenetileg nem rendelkezik, a szociális munkásnál kérelmezheti a természetbeni juttatást. Odaítélésének feltétele: együttműködés a szociális munkással.

Természetbeni juttatás különösen: gyógyszer kiváltásához nyújtott támogatás, élelem biztosítása, okmányok megszerzéséhez támogatás.

Készségfejlesztés, szabadidős programok szervezése:

Az igénybe vevő egyéni és társas készségeinek kialakulását, fejlesztését szolgáló csoportos tevékenységek lehetőségének biztosítása, azok gyakorlására. *Szabadidős programok:* TV-nézés, rádióhallgatás, újságolvasás, könyvkölcsönzés, ünnepekre való készülődés. A szabadidős programok szervezése során a szociális munkás programtervet készít, amelyben rögzíti a programhoz szükséges eszközöket is.

Forgalmi adatok az éjjeli menedékhelyen (2009-2018.év)

Év	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Gondozási napok száma	14273	13458	15899	14215	16080	17455	16480	15165	13650	11508
Átlagléttség	39,10	36,97	43,55	38,95	44,05	47,82	45,15	41,43	41,42	31,52
Megfordultak száma	220	207	210	219	247	268	225	218	216	194

Az éjjeli menedékhely 2018. évben is folyamatosan teljes kihasználtsággal üzemelt. A téli leghidegebb időszakban az éjjeli menedékhelyen alvók száma a hatvan főt is elérte. 2018. évben az éjjeli menedékhely szolgáltatásait **194 fő** vette igénybe

2.3 NAPPALI MELEGEDŐ

A Nappali melegedő elsősorban az **éjjeli menedékhely** szolgáltatásait igénybe vevőket, s az **utcán élőket** szólítja meg, de a rehabilitációs programokba be kívánja vonni azokat a **potenciálisan hajléktalan embereket** is, akiknek egészségi állapotuk, szociális- és munkaerő-piaci kompetencia-hiányuk miatt az önálló lakhatásuk megtartása veszélyben van, munkaerőpiacra történő kivezetésük pedig csak foglalkoztatási rehabilitáció után valósulhat meg.

A nappali melegedő lehetőséget biztosít a hajléktalan személyek részére

- közösségi együttlétre,
- pihenésre,
- személyi tisztálkodásra,
- személyes ruházat tisztítására,
- étel melegítésére, tálalására, elfogyasztására.

Azzal, hogy a nappali melegedő az I. számú utcai szociális munkás szolgálat és az éjjeli menedékhely egy telephelyen működik hatékonyabban biztosítható az intézményes ellátással szemben idegenkedő hajléktalan emberek bizalmának megnyerése, az ellátó rendszerbe való bevonása. Az éjjeli menedékhely szolgáltatásait igénybe vevőknek reggel 7 órakor - amikor az éjjeli menedékhely bezár - nem kell elhagyniuk az intézményt, hanem az épületen belül működő nappali melegedő szolgáltatásait vehetik igénybe. Ezzel a működéssel megelőzhetővé válik, hogy az éjjeli menedékhelyről reggel 7 órakor elküldött emberek jelentős része napközben közterületen töltse idejét.

Minden szolgáltatást igénybe vevő számára biztosítjuk a **tisztálkodás és a személyes ruházat tisztításának feltételeit**. Gondoskodunk a ruházat és egyéb személyes dolgok biztonságos őrzéséről, lehetőség szerint a ruházat pótlásáról. Az **étkeztetés lehetőségének biztosítása** 2017. évtől a Hajléktalanokért Közalapítvánnyal együttműködve pályázati program keretében történik. Napi egy tál előre csomagolt ebédet biztosítunk valamennyi igénybe vevő részére. Az étel melegítéséhez és elfogyasztásához kulturált körülmények állnak rendelkezésre a nappali melegedőben. A nappali melegedőben történik a hajléktalan emberek **okmánypótlása**, hivatalos ügyintézése is. A hajléktalan lét gyakori velejárója a személyes okmányok elvesztése, azt azonban valamennyien tudják, hogy legalább személyi igazolvánnyal rendelkezniük kell ahhoz, hogy a sorozatos rendőrségi feljelentéseket elkerüljék. Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés szigorodásának következtében egyre gyakrabban igényelnek segítséget a TB kártya pótlásához, az adóigazolvány megkéréséhez. Az esetek többségében akkor kérnek segítséget a hajléktalan emberek, amikor munkaviszonyt kívánnak létesíteni. Postacímet minden utcai illetve éjjeli menedékhely szolgáltatásait igénybe vevő hajléktalan embernek biztosítunk, amennyiben ezt igénylik.

Szervezetünk által a nappali melegedőben biztosított szolgáltatások:

- **Nyitott klub**

A nyitott klub az első találkozás helyszíne, ami a házirend szabályainak elfogadása esetén mindenki számára szabadon látogatható.

A klubban kulturált körülmények között lehetőséget biztosítunk:

- közösségi együttlétre
- újságolvasásra
- étel melegítésére, elfogyasztására
- ital automata használatára
- televíziós műsorok megtekintésére

Alacsony küszöbű szolgáltatások:

Háztartási vagy háztartást pótló szolgáltatások:

- **Személyes ruházat tisztításához feltételek megteremtése**
  - Mosodahelyiség
  - Mosáshoz szükséges gépek
  - Mosópor
- **Személyi tisztálkodás feltételeinek biztosítása**
  - Fürdőhelyiség hideg meleg vizes ellátással
  - Tisztálkodáshoz szükséges textília (napi váltással)
  - Tisztálkodó szerek (fürdőhab, sampon)
  - Hajszárító

Étkeztetés, étel melegítéshez, tároláshoz, elfogyasztáshoz szükséges feltételek biztosítása:

- Konyha használata
- Konyhai felszerelési tárgyak
- Étél hűtőben történő tárolása (tároló dobozban, névvel ellátva)
- Étkezési lehetőség biztosítása: munkanapokon az RSZTOP program keretében meleg ebéd, illetve adományok formájában hideg élelmiszer

Az étkeztetés lehetőségének biztosítása 2017. évtől a Hajléktalanokért Közalapítvánnyal együttműködve pályázati program keretében történik. Napi egy tál előre csomagolt ebédet

biztosítunk valamennyi igénybe vevő részére. Az étel melegítéséhez és elfogyasztásához kulturált körülmények állnak rendelkezésre a nappali melegedőben.

2018 évben Főzőiskola programot indítottunk kliensek számára az adományba kapott élelmiszerek felhasználásával. A közös főzésnek terápiás hatása van, sok mindent fejleszthetnek, tanulhatnak egymástól, levezetik a feszültséget.

Természetbeni juttatások:

Természetbeni juttatás még különösen: gyógyszer kiváltásához nyújtott támogatás, okmányok megszerzéséhez támogatás, ruházat pótlása stb.

Esetkezelés

Az igénybe vevő hajléktalan személy problémáinak megoldása érdekében, együttműködik az őt gondozó szociális munkással, közösen számba veszik és mozgósítják az igénybe vevő saját és támogató környezete erőforrásait, és azokat a szolgáltatásokat és juttatásokat, amelyek

bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe.

Gondozás

Az intézmény szolgáltatásait igénybe vevő hajléktalan személyek részére nyújtott szolgáltatás, mely célja az ellátott részére a meglévő lehetőségek felhasználásával biztosítani az emberhez méltó életminőség elérését.

Felügyelet

Az intézmény szolgáltatásait igénybe vevő hajléktalan személyek, személyi és vagyon tárgyainak biztonsága érdekében végzett szolgáltatás, melyet erre a feladatra megbízott személy alkalmazásával és kamerarendszerrel biztosítunk.

Csomagmegőrzés biztosítása

A **csomagmegőrző szekrénybe** a kisméretű használati tárgyakat a szekrény kulcsának írásos átadása-átvétele után az igénybe vevő helyezi el.

Szállítás

Az ügyfeleknek - szükségleteihez igazodva -, egészségügyi intézményekbe, egyéb hivatalos ügyeik intézéséhez, szervezett szabadidős programok, családi és társas kapcsolatok ápolásához, ingóságaik szállításához nyújtunk segítséget. Indokolt esetben a szolgáltatást az intézmény gépkocsijával biztosítjuk.

Információs szolgáltatás

- internet hozzáféréssel (az igénybe vevőknek önállóan, illetve szükség esetén a szociális munkások segítségével lehetőséget biztosítunk internet használatára),
- tájékoztató anyagok igénybevételével,
- szóbeli tájékoztatással,
- telefonszolgáltatással

Tanácsadás

Az igénybe vevő kérésére az éjjeli menedékhelyen szolgálatot teljesítő szociális munkás megszervezi a jogi, pszichológiai tanácsadást, illetve az igénybe vevő számára életvezetési tanácsot nyújt.

Munkaerőpiaci szolgáltatások

- álláskereséshez segítségnyújtás (szükség esetén telefonhasználat biztosítása)
- tájékoztatás a társaság támogatott foglalkoztatási programjairól
- tájékoztatás a munkaügyi központ szolgáltatásairól

Készségfejlesztés, szabadidős programok szervezése, azon való részvétel biztosítása

Az igénybe vevő egyéni és társas készségeinek kialakulását, fejlesztését szolgáló csoportos tevékenységek lehetőségének biztosítása, azok gyakorlására.

Szabadidős programok: TV-nézés, rádióhallgatás, újságolvasás, könyvkölcsönzés, ünnepekre való készülődés.

A szabadidős programok szervezése során a szociális munkás programtervet készít, amelyben rögzíti a programhoz szükséges eszközöket is.

Egészségügyi ellátás

Az intézmény orvosa az igénybe vevő kérésére egészségügyi alapszolgáltatást nyújt, illetve javaslatot tesz betegszobai elhelyezésre, valamint szükség esetén megszervezi a szak illetve a kórházi ellátást.

@ pont használata

A szolgáltatást igénybe vevő az információs szolgálattal egyeztetni a rendszer használatát.

(időpont egyeztetés, segítség kérése, stb.) A Nappali melegedő szolgáltatásainak igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő kérelmére történik. A szolgáltatás igénybevételét az intézmény vezetője a TAJ alapú Központi Elektronikus Nyilvántartási Rendszerben is rögzíti. A Szociális törvény, valamint az 1/2000.(I.7.) SZCSM rendelet által előírt szolgáltatásokat (napközbeni tartózkodás, higiéniai szükségletek kielégítése, étkezés feltételeinek megteremtése stb.) **valamennyi hajléktalan személy igénybe veheti.**

A nappali melegedő szolgáltatásairól nyújtott tájékoztatás módjai:

- A Hajléktalan Embereket Ellátó Szociális Intézmény szolgáltatásairól elkészített szórólap, folyamatos terjesztése az igénybe vevők, a lakosság, a rendőrség, a közterület felügyelet, illetve egyéb szolgáltatók felé.
- Éjjel nappal hívható zöldsám, a lakossági bejelentések fogadására: **06/ 80-205-165**
- A helyi újságban évente megjelenő tájékoztatás az intézmény által nyújtott szolgáltatásokról.
- Az intézmény folyamatosan aktualizált honlapján minden információ elérhető.

A nappali melegedő férőhelyszáma: 40 fő, az igénybe vevők napi átlagos száma egész évben meghaladta az engedélyezett férőhelyszámot, a téli leghidegebb napokon a 60 főt is eléri a megfordulók száma.

A nappali melegedő férőhelyszáma: 40 fő, az igénybe vevők napi átlagos száma egész évben meghaladta az engedélyezett férőhelyszámot, a téli leghidegebb napokon a 60 főt is eléri a megfordulók száma.2018. Évben **216 fő fordult meg a nappali melegedőben.**

Gondozási napok száma és átlagléttség a nappali melegedőben (2008-2018.év)

Év	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Gondozási napok száma	11.049	11.186	10.842	11.824	13.864	15.807	15.511	13.933	14.519	16.029	14179
Átlagléttség ¹ (fő)	43,84	44,38	43,19	47,1	55,0	63,98	61,79	55,51	57,62	63,86	56,49

A táblázatból is jól látszik, hogy a nappali melegedő évek óta folyamatosan teltház felett üzemel. Ez a szám azt jelzi, hogy az éjjeli menedékhelyen éjszakázó, illetve az utcán élő hajléktalan emberek jelentős arányban veszik igénybe a nappali melegedő szolgáltatásait. **Az igénybevétel ilyen jelentős emelkedésének legfőbb oka, hogy 2017. évtől pályázati program keretében napi egytől előrecsomagolt meleg ebédet biztosítunk az intézményben.**

2018. januárjában pályázat keretében lehetőségünk nyílt új csomagmegőrző szekrények vásárlására az ellátottak részére a nappali melegedőben. A régi szekrényekből a lakók kipakoltak, az új szekrények kiadásánál figyeltünk rá, hogy lehetőség szerint a lakók a régi csomagmegőrző szekrényük számát

kapják meg, mivel azt már megszokták.

Lehetőségünk nyílt arra, hogy alumínium italdoboz visszaváltó automatát működtethessünk az intézményben. A beüzemelését követően oktatást tartottunk a gép helyes használatáról. Az automata nem

csak a hajléktalanok körében népszerű. A város lakosai közül egyre többen hordják ide az összegyűjtött dobozokat visszaváltani.

2.4 ÁTMENETI SZÁLLÁS

A hajléktalanok átmeneti szállása azoknak a hajléktalan személyeknek az elhelyezését biztosítja, akik az életvitelszerű szálláshasználat és a szociális munka segítségével képesek az önellátásra.

Az **átmeneti szálláson** élő hajléktalan emberek foglalkoztathatóságának javítása, önálló lakhatásuk segítése érdekében fejleszteni kívánt szolgáltatások:

- Önálló lakhatásra történő felkészítés egyéni és csoportos szociális munka formájában
- A munkavállalási esélyeket segítő képzések, tréningek felkutatása és támogatása
- A kiléptető lakások számának bővítése, minőségének javítása
- Koedukált elhelyezés lehetőségének biztosítása az átmeneti szálláson

A szolgáltatás működtetésétől várt eredmények:

- A szolgáltatást igénybevevők képessé válnak az önálló életvitelre.
- Az életkoruk, egészségi állapotuk miatt önálló életvitelre már nem képes hajléktalan emberek segítséget kapnak ahhoz, hogy a számukra megfelelő ellátáshoz jussanak.

Az intézmény a hajléktalan személyek minél szélesebb körű és zavartalan ellátása érdekében együttműködési megállapodást írt alá a Nyugat-dunántúli Regionális Diszpécserszolgálattal, a Mentőszolgálattal, a Rendőrséggel, a Közterület felügyelettel, valamint a Markusovszky Kórházzal. Rendszeres kapcsolatunk van a Hajléktalanokért Közalapítvánnyal, az országban működő hajléktalan ellátó szervezetekkel, a régióban működő egészségügyi és más szociális intézményekkel, a munkaügyi központtal, a Nyugdíjbiztosítási Igazgatósággal, az Egészségbiztosítási Pénztárral stb.

A társaság utógondozást végez azon hajléktalan személyek esetében, akik az önálló lakhatásra segítséggel képesek. Az utógondozó lakások között van 1 saját tulajdonú 3 szobás lakás, 15 db önkormányzati lakás és 12 darab piaci alapokon működő bérlemény. Összesen a **28 db lakásban 61 fő lakik**. Esetükben az utógondozását **2 fő szociális munkás** végzi. Az ellátásban lévő személyekkel a kapcsolattartás egyénre szabott intenzitású.

Továbbra is komoly problémát jelent az átmeneti szálláson, hogy a lakók jelentős hányada **olyan idős, beteg, fogyatékos, illetve pszichiátriai beteg ember, akik önálló életvitelre nem képesek, az ő elhelyezésük tartós bentlakásos intézményben lenne indokolt.**

Az átmeneti szálláson 2018. évben **157** fő fordult meg, közülük 127 fő volt férfi és 30 nő. Az átmeneti szálláson az év során 94 fő jogviszonya szűnt meg, közülük 41 fő költözött albérletbe, ezek között piaci albérlet, önkormányzati bérlakás és munkaszállás egyaránt megjelent. Az éjjeli menedékhelyre 20 esetben „került vissza” lakó, ennek leggyakoribb oka a vállalt együttműködés be nem tartása volt. A korábbi időszakokhoz képest ugrásszerűen emelkedett az elhalálozások száma, a halálokok között legnagyobb arányban a daganatos megbetegedés volt jelen. Idősek otthonába és a hajléktalanok otthonába összesen 2 fő került tartós elhelyezésre.

Az átmeneti szálláson biztosított szolgáltatások a következők:

Lakhatás:

Életvitelszerű tartózkodás az átmeneti szállás 4 ágyas szobáiban.

Esetkezelés:

Az igénybevevő hajléktalan személy problémáinak megoldása érdekében, együttműködik az őt gondozó szociális munkással, közösen számba veszik és mozgósítják az igénybevevő saját és támogató környezete erőforrásait, és azokat a szolgáltatásokat és juttatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe.

Ügyintézés

Az igénybevevő kérésére, illetve bármilyen jogosultságának fennállása esetén a jogosultság megszerzése érdekében az ügyintéző szociális munkástól kérhet segítséget. Az ügyintézés feltétele: együttműködési szerződést kell kötni az ügyintézőt végző munkatárssal.

Ügyintézés során az intézmény beszerzi a szükséges dokumentumokat, elkészíti az igazolásokat, másolatokat.

Gondozás: Az igénybevevő hajléktalan személyek részére nyújtott olyan szolgáltatások, melyek a meglévő lehetőségek felhasználásával biztosítják az emberhez méltó életminőség elérését.

Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás:

- **Személyi tisztálkodás biztosítása**
  - tisztálkodáshoz szükséges textília,
  - szükség esetén tisztálkodó szerek (fürdőhab, sampon),
  - fürdőhelyiség hideg-melegvizes ellátással,
  - hajszárító.
- **Személyes ruházat tisztításának biztosítása**
  - mosodahelyiség,
  - mosáshoz szükséges gépek,
  - szükség esetén mosópor.

Ételkészítés, tálalás, elfogyasztás:

- konyhahasználat
- konyhai felszerelési tárgyak
- evőeszköz
- élelmiszer hűtőszekrényben való tárolása (névvel ellátott tároló dobozban)
- étkeztetés alapellátás keretében történő megszervezéséhez segítségnyújtás

Felügyelet:

Az intézmény szolgáltatásait igénybe vevő hajléktalan személyek, személyi és vagyon tárgyainak biztonsága érdekében végzett szolgáltatás, melyet erre a feladatra megbízott személy alkalmazásával és kamerarendszerrel biztosítunk.

- **Csomag-, érték-, vagyonmegőrzés** (Lásd: csomag-, érték- és vagyonmegőrzésre átadott tárgyak átvételének és átadásának szabályozása.)

Szállítás:

Az ügyfeleknek - szükségleteihez igazodva -, egészségügyi intézményekbe, egyéb hivatalos ügyeik intézéséhez, szervezett szabadidős programok, családi és társas kapcsolatok ápolásához, ingóságaik szállításához nyújtunk segítséget. Indokolt esetben a szolgáltatást az intézmény gépkocsijával biztosítjuk.

Postacím, telefon használat:

Az igénybe vevő írásos kérelmére az intézmény postacímet biztosít. Küldemény érkezésekor az ügyeletes szociális munkás az átvételről és az átadásról postakönyv útján gondoskodik.

Az igénybe vevők az intézmény területén elhelyezett nyilvános telefont használhatják

Tanácsadás:

Az igénybe vevő kérésére az átmeneti szálláson szolgálatot teljesítő szociális munkás megszervezi a jogi, pszichológiai tanácsadást, illetve az igénybe vevő számára életvezetési tanácsot nyújt.

Információnyújtás:

Az igénybe vevő kérésére az intézmény szociális és egyéb információt nyújt. Az információnyújtás történhet szóban és írásban.

Egészségügyi alapellátás megszervezése:

A Fogyatékkal Élőket és Hajléktalanokat Ellátó Közhasznú Nonprofit Kft. az Országos Egészségbiztosítási Pénztárral kötött szerződés értelmében a hajléktalan emberek egészségügyi ellátása érdekében háziorvosi rendelőt és betegszobát működtet. Az intézmény orvosa az igénybe vevő kérésére az egészségügyi alapszolgáltatást biztosítja.

- **Betegszobai elhelyezés**
  - Betegség esetén, illetve kórházi ápolás után az igénybe vevő kérheti betegszobai elhelyezését.
  - Betegszobai elhelyezést csak az intézmény orvosának javaslata alapján, a javaslatban megjelölt időpontig lehet igénybe venni.
- **Egészségügyi szakellátás, kórházi ellátás megszervezése**
  - Az intézmény orvosa szükség esetén intézkedik a szakellátáshoz való hozzájutásról, illetve kórházi beutalásról.

Természetbeni juttatások

- Az igénybe vevő, aki jövedelemmel nem, vagy átmenetileg nem rendelkezik, a szociális munkásnál kérelmezheti a természetbeni juttatást. Odaítélésének feltétele: együttműködés a szociális munkással.
- Természetbeni juttatás különösen: gyógyszer kiváltásához nyújtott támogatás, élelem biztosítása, okmányok megszerzéséhez támogatás.

Készségfejlesztés:

Az igénybe vevő egyéni és társas készségeinek kialakulását, fejlesztését szolgáló csoportos tevékenységek lehetőségének biztosítása, azok gyakorlására.

Szabadidős programok: TV-nézés, rádióhallgatás, újságolvasás, könyvkölcsönzés, ünnepekre való készülődés.

A szabadidős programok szervezése során a szociális munkás programtervet készít, amelyben rögzíti a programhoz szükséges eszközöket is.

Munkavégzés lehetőségeinek megszervezése:

A munkaügyi kirendeltség által megküldött állásajánlatok, valamint a sajtóban megjelenő álláshirdetések és a társaság munkalehetőségének alapján munka ajánlatok megtétele.

Az átmeneti szálláson élőknek joguk van **fejlesztő foglalkoztatásban** részt venni (*fejlesztési jogviszony, munkaviszonyban történő foglalkoztatás*).

Utógondozás

Mindazok, akiknek az intézményi elhelyezése megszűnik, igényelhetik az utógondozást.

Utógondozásra a szociális munkással megállapodást kell kötni. Az utógondozás történhet az intézményi jogviszony fennállása mellett (külső intézményi férőhely), illetve intézményi jogviszony fennállása nélkül.

Személyes tárgyak őrzése:

Az átmeneti szállás szolgáltatásait igénybe vevők használati tárgyaiért - ha azok megőrzésére az intézmény nem kapott megbízást - az intézmény nem vállal felelősséget.

Az intézmény az átmeneti szállást igénybe vevők részére csomag-, érték- és vagyongörzést biztosít az alábbi szabályok szerint: A csomagot, értéket, vagyontárgyat csak átadási-átvételi jegyzőkönyv, illetve a letéti szerződés aláírása után lehet elhelyezni. A jegyzőkönyv, illetve a szerződés 1 példányát az igénybe vevőnek kell átadni, 1 példányát pedig az irattárban kell megőrizni.

Forgalmi adatok az átmeneti szálláson (2008-2018.év)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Gondozási napok száma²	24 908	27 655	32 481	36429	29 202	28989	29056	28900	28988	30965	31857
Átlaglétszám³	68,24	75,77	89	99,8	80,01	79,42	79,61	79,18	79,2	84,84	87,27
Igénybevevők száma⁴	151	121	155	210	164	151	149	141	155	166	157

Az átmeneti szállás férőhelyszáma 2017. április 1-vel 78 férőhelyről, 86 férőhelyre bővült. Korábban a gazdasági részlegnek helyt adó, egykor szolgálati lakásnak épült épületrészben került kialakításra 8 új férőhely. A három szobás „lakás” külön bejárattal rendelkezik a főépülettől, így nagyobb függetlenséget biztosít az ott élő hajléktalan embereknek, ezzel is segítve őket felkészülni az önálló életre. Az átmeneti szálláson 2018. évben **157** fő fordult meg.

2018. eseményei

Április 13-án megvalósításra került egy pályázat keretében az udvaron a magas ágyás kialakítása. A hajléktalanokkal közösen szereltük össze, festettük le a faanyagot, majd feltöltöttük földdel. Elvetettünk a borsót, paradicsomot, tököt stb. A lakóink feladata volt a mindennapos gondozás. Lelkesen részt vettek a lakók a kapálásban, gyomlálásban, öntözésben. Az itt megtermett zöldségeket felhasználták az ellátottak, nem csak a szállón lakók,

hanem az albérletben lakók is.

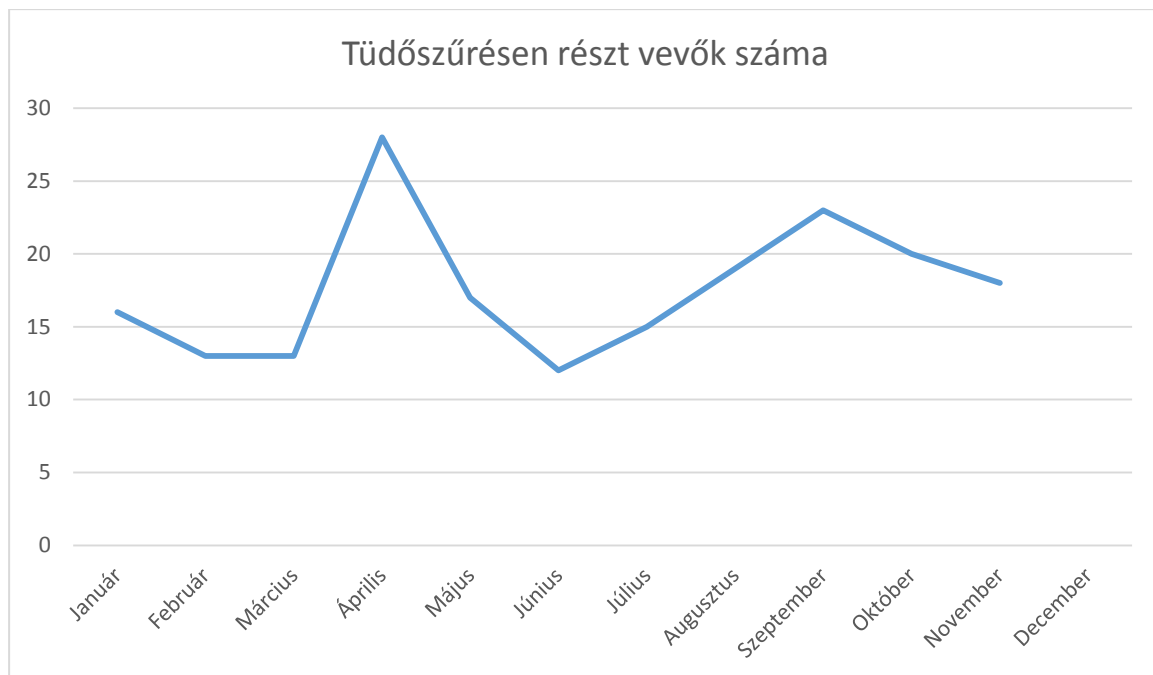

2.5 EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁS - HÁZIORVOSI RENDELŐ

Zanati úti telephelyünkön a hajléktalan ügyfelek komplex ellátásának érdekében háziiorvosi rendelőt, egészségügyi ellátást, addiktológust, pszichiátriai ellátást, illetve bőrgyógyászt biztosítunk.

Tüdőszűrés

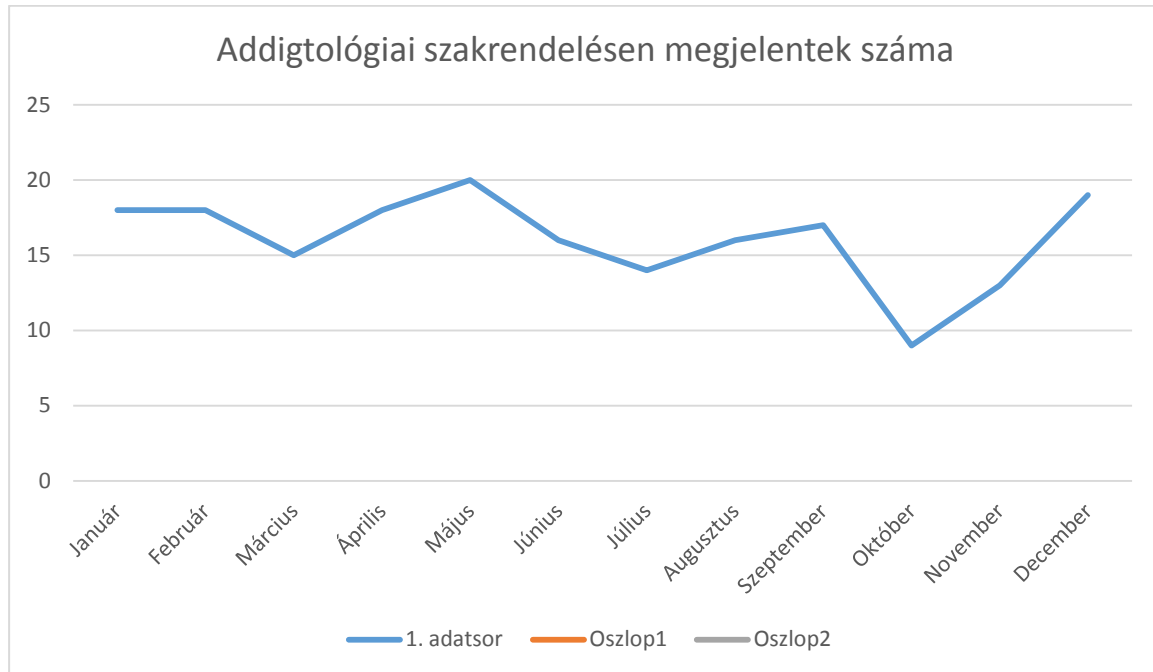
Klienseink évente tüdőszűrésen vesznek részt. A vizsgálaton megjelentek száma 2018-ban **220 fő** volt. Ebből szakvizsgálatra tovább küldve **8 fő**, kórházba lett utalva **3 fő**.

Addiktológiai szakrendelés

Az intézményt felkereső hajléktalan személyek között egyre több az egészségügyi ellátásból kiszoruló, vagy az azt igénybe venni nem tudó pszichés-mentális problémákkal küzdő hajléktalan ember, akiknek gyógyítását és szociális, mentális segítségét kevesen vállalják. Intézményünkben heti 4 órában addiktológus - pszichiáter szakember egyéni terápia keretében nyújt segítséget a szenvedélybetegségekkel küzdő, illetve különböző pszichiátriai megbetegedésekben szenvedő lakóknak, emellett a szociális munkásoknak is a pszichiátriai beteg kliensekkel való szakmai munkához. Az addiktológus foglalkoztatásával, sokkal hatékonyabbá vált az alkoholproblémák, illetve a különböző pszichiátriai kórképek kezelése, javult a kapcsolat az egészségügyi intézményekkel (pl. Pszichiátriai Osztály, Intaháza). Az adott időszakban ezt a szolgáltatást **193 fő** vette igénybe. A rendszeresen pszichiátriai

gyógyszert szedők száma **2018-ban 65 fő**. Ebből 1 főnek 2 hetente, 2 főnek 3 hetente, 2 főnek 4 hetente szakorvos által előírt injekciós kezelésre van szüksége. A többiek rendszeres gyógyszeres terápiában részesülnek.

Betegszobai ellátás

Az egészségügyi ellátás fontos eleme, hogy szükség esetén elhelyezést biztosít azon hajléktalan klienseink számára, akiknek gyógyulása, javulása rendszeres felügyeletet igényel.

A betegszobára érkező ápoltságunk száma csaknem mindegyike általánosan legyengült állapotban került hozzánk. A betegek benntartózkodási időtartama nem limitált, mindig az egyéni ápolási szükséglet határozza meg. Az intézmény egészségügyi részlegén elsősorban azok a hajléktalan személyek helyezhetők el, akik nem szenvednek semmilyen fertőző betegségben, állapotuk nem teszi indokolttá a kórházi kezelést, valamint önellátásra részben képesek. A betegszobai elhelyezést természetesen az éjjeli menedékhelyen, az átmeneti szálláson, valamint az utcán élő hajléktalan személyek is igénybe vehetik. A hajléktalan beteg emberek felvételét sok esetben azért utasítják el a kórházak, mert állapotuk aktív kórházi ágyat még nem igényel. Problémát jelent azoknak az ápolása is, akik kórházi kezelésük után utókezelést ugyan nem igényelnek, de lábadozásuk időszakában egészségügyi ellátásra még szükség lenne.

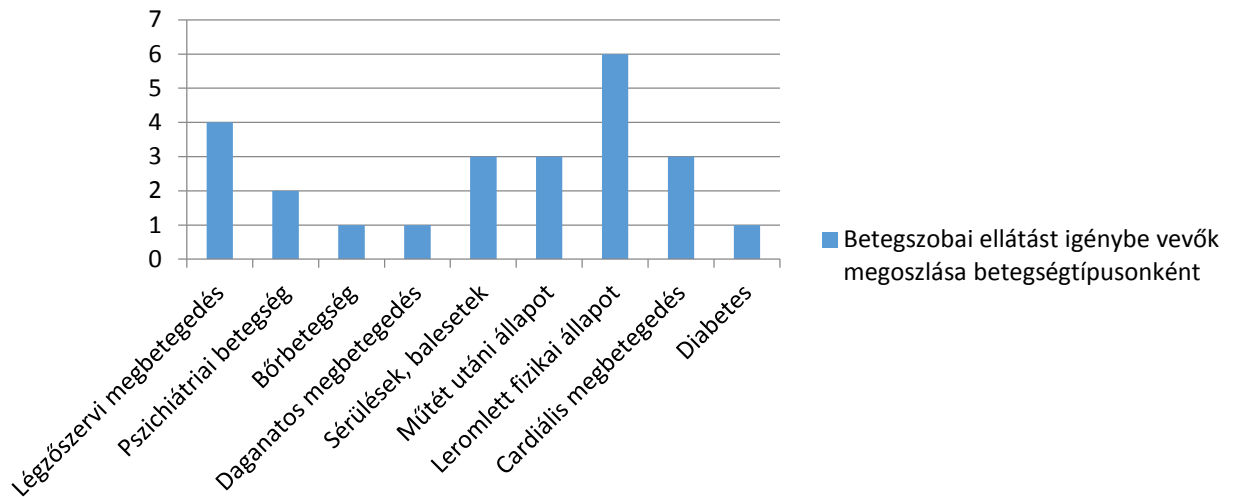
2018-ban a betegszobában elhelyezettek száma **24 fő** volt.

Az elhelyezés indokát képező fő betegségtípusok

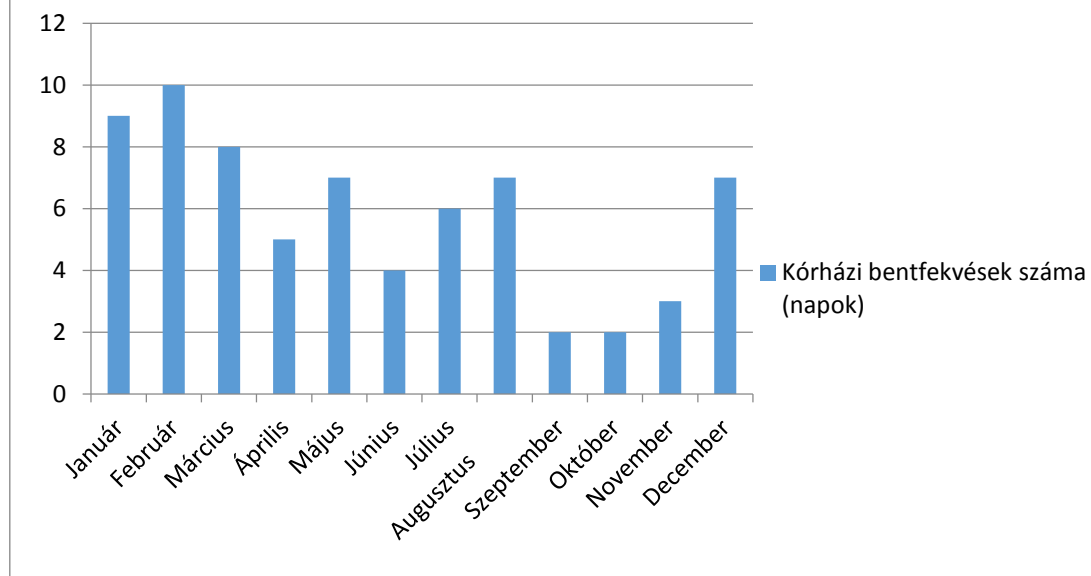
- akut megbetegedés (elsősorban légzőszervi)
- baleseti sérülés, törés, égés
- bőrbetegségek (lábszárfekély)
- cukorbetegség
- pszichiátriai betegség
- leromlott fizikai állapot
- alultápláltság
- tumoros megbetegedés
- COPD
- műtétek utáni állapot (trauma, sebészet, urológia)

Betegszobai ellátást igénybe vevők megoszlása betegségtypusonként

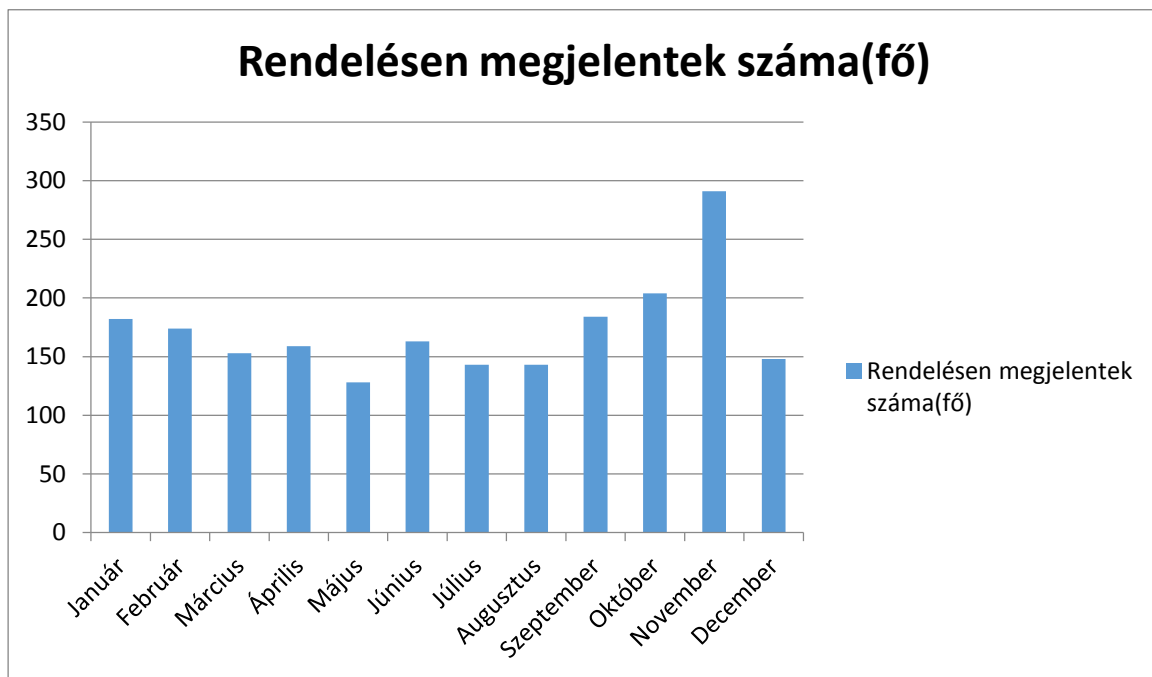
Kórházi bentfekvések száma (napok)

Ebből 14 fő többször is részesült kórházi fekvőbeteg-osztályon ellátásban.

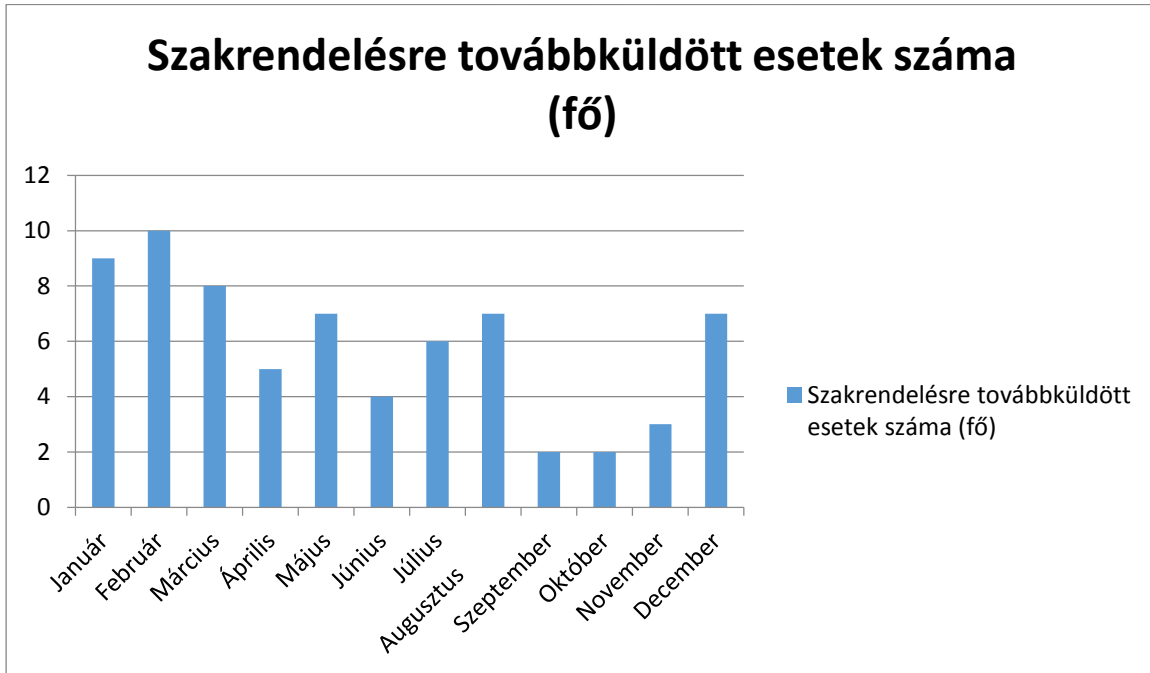
Járó beteg ellátás, Hajléktalan háziiorvosi rendelő

A háziiorvosi szolgálat heti két alkalommal vehető igénybe. Az ellátásba újonnan bekerülők, illetve az átmeneti szállásra felvételüket kérők minden esetben egészségügyi állapot felmérésen vesznek részt. A krónikus betegségek kezelése, a rendszeres recept felírások mellett fontos szerepet kapnak a **különböző szűrővizsgálatok**, illetve az akut esetek kezelése. A hajléktalanokat ellátó háziiorvosi rendelőben ellátott esetek száma **2366 fő** volt, ebből 316 esetben került sor szakrendelésre való tovább küldésre. Recept felírásra **2438** alkalommal került sor.

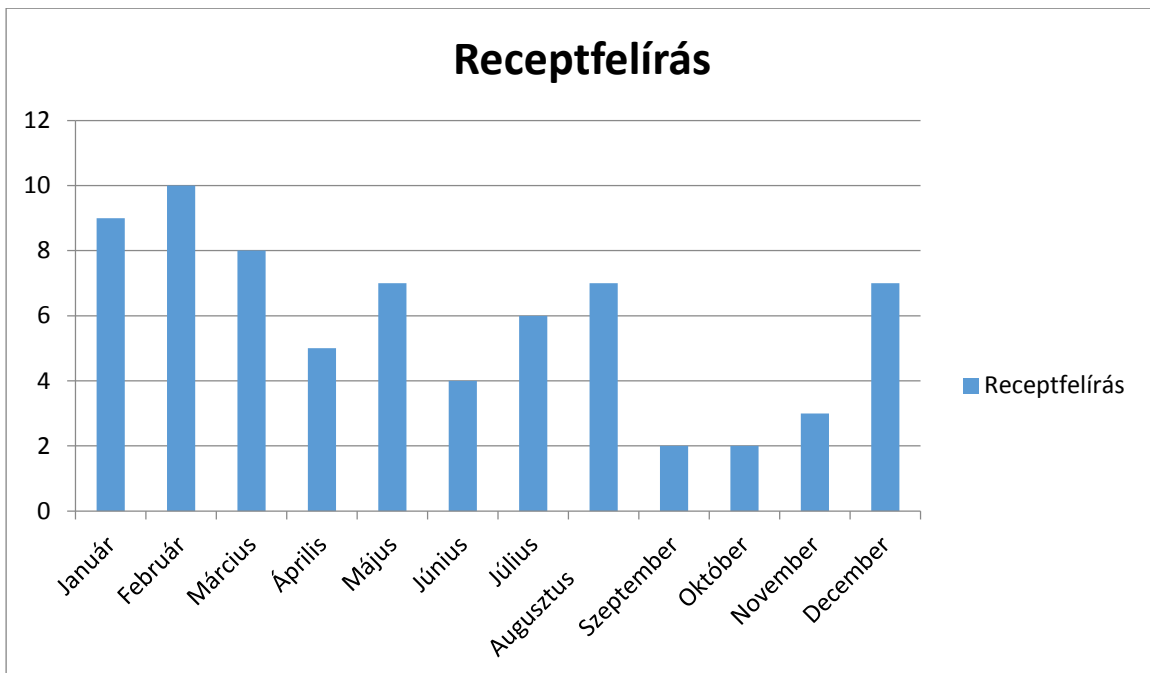

A diagramból kitűnik, hogy november hónapban kimagaslóan magas – 300 alkalmat majdnem elérő - a járó beteg ellátást igénybe vevő esetek száma. A hajléktalan ügyfeleink zöme gyakran csak a háziiorvosi rendelőben részesül ellátásban, ezért hatalmas az igény az ellátás iránt. A prevencióban, a különböző szűrővizsgálatok elvégzésében a rendelőnek kiemelkedő szerepe van.

A fenti diagramból kitűnik, hogy jelentős számban utalja tovább a háziorvos a betegeket a szakrendelésekre. **2018-ban mindösszesen 270 esetben** fordult elő a szakrendelésre irányítás.

Recept felírásra 2184 esetben került sor, ami kimagaslónak mondható.

Az előző évekhez viszonyítva emelkedést mutat a rendelőben megjelent hajléktalan emberek száma, mely annak is köszönhető, hogy nagyobb egészségügyi kontroll alatt tartjuk klienseinket.

2.6 UTÓGONDOZÁS/KILÉPTETŐ LAKÁSOK

A társaság utógondozást végez azon hajléktalan személyek esetében, akik az önálló lakhatásra segítséggel képesek. Az utógondozó lakások között van 1 saját tulajdonú 3 szobás lakás, 12 db önkormányzati lakás és 8 darab piaci alapokon működő bérlemény. **Összesen a 22 db lakásban 50 felnőtt és 4 gyermek lakik. Esetükben az utógondozását 2 fő szociális munkás végzi. Az ellátásban lévő személyekkel a kapcsolattartás egyénre szabott intenzitású.**

Az utógondozás célja, hogy segítse a lakók önálló lakhatásának megtartását, krízis esetén megfelelő megoldást nyújtson, és preventív módon megakadályozza az ellátórendszerbe történő „visszaesést”. Fontos hogy az utógondozás éve alatt, hosszú távú és biztonságos lakhatási megoldáshoz jussanak e személyek.(pl.: önkormányzati bérlakás).

2018. január elsején 20 db „kiléptető” lakása van szervezetünknek. Ez a szám – főként az EFOP és a HKA pályázatoknak köszönhetően év végére 28 lakásra bővült. Az utógondozást eredetileg **2 fő szociális munkás végzi**, de a pályázatos lakások és személyek tekintetében, szeptembertől további 5 fő is részt vállal a lakásokban végzett szociális munkában. A lakások között vannak piaci bérlemények, önkormányzati lakások, munkásszálló és a FEHE Kft-nek egy saját tulajdonú lakása, ami az Átmeneti szállás külső férőhelyeként működik.

	2018.01.01	2018.08.31. (EFOP előtt)	2018.09.01 (EFOP kezdetén)	2019.12.31
Lakások száma összesen:	20	20	23	28
ebből piaci	7	7	10	11
ebből önkormányzati	11	11	11	15
MÁV szálló	1	1	1	1
FEHE	1	1	1	1

Pályázatos lakások száma	-	-	4	13
ebből piaci	-	-	4	5
ebből önkormányzati	-	-	-	8
ebből EFOP	-	-	4	11
ebből HKA	-	-	-	2

Lakók száma összesen	47	42	46	61
ebből nő	8	7	8	11
ebből EFOP pályázatos	-	-	8	23
ebből nő	-	-	3	6
ebből HKA pályázatos	-	-	-	4
ebből nő	-	-	-	1
ebből utógondozás	47	42	38	34
ebből nő	8	7	5	4

Megjegyzés: vannak olyan lakások, ahol pályázatos és nem pályázatos személyek is laknak egy lakáson belül

Tulajdonos	LAKÓK SZÁMA				2018.12.31. állapot szerinti megjegyzés
	2018.01.01	2018.08.31. (EFOP előtt)	2018.09.01 (EFOP kezdetén)	2019.12.31	
önkormányzati	3	3	3	3	EFOP
önkormányzati	2 (1 nő)	1	1	1	
piaci	4	2	2	2	
önkormányzati	2 (1 nő)	2 (1 nő)	2 (1 nő)	3 (1 nő)	EFOP
munkásszálló	3	1	1	1	
önkormányzati	1	1	1	1	
önkormányzati	1 (1 nő)	1 (1 nő)	1 (1 nő)	1 (1 nő)	
önkormányzati	1	1	1	1	
önkormányzati	2	2	2	2	
FEHE Kft.	3	3	3	4	
önkormányzati	2 (1 nő)	2 (1 nő)	2 (1 nő)	2 (1 nő)	
piaci	3 (1 nő)	3 (1 nő)	3 (1 nő)	3 (1 nő)	EFOP
piaci	2 (1 nő)	2 (1 nő)	2 (1 nő)	2 (1 nő)	
önkormányzati	2 (1 nő)	2 (1 nő)	-	2 (1 nő)	EFOP
önkormányzati	2 (1 nő)	2 (1 nő)	2 (1 nő)	2	EFOP
önkormányzati	2	2	2	2	
piaci	2	2	2	2	
piaci	4	4	4	4	
piaci	4	4	4	4	
piaci	2	2	2	2	
önkormányzati	-	-	-	3 (1 nő)	EFOP
önkormányzati	-	-	-	2 (1 nő)	HKA
önkormányzati	-	-	-	2	HKA
önkormányzati	-	-	-	2 (1 nő)	EFOP
piaci	-	-	2	2	EFOP
piaci	-	-	2 (1 nő)	2	EFOP
piaci	-	-	-	2 (1 nő)	EFOP
piaci	-	-	2 (1 nő)	2 (1 nő)	EFOP

Az utógondozás keretében rendszeresen végzett feladatok:

- **Albérlet látogatások** – változó intenzitással, szükség szerint, de havonta legalább egyszer mindenhol eljutunk.

- **Pénzkezelés napi szinten.** A kliensektől érkező különböző bevételekből (fizetés, rokkantsági ellátás, segélyek, nyugdíj...) a kötelező kiadások teljesítése (lakbér, térítési díj, rezszi, tartozások...). Aki igényli, annak a pénzbeosztásban is segítünk.
- **Ügyintézés** (önkormányzat, rendőrség, különböző szolgáltatóknál, hivataloknál...)
- **Élet produkálta események,** problémák kezelése (karbantartás, vásárlás, kórházlátogatás...)
- **Költöztetések.** Kiléptető lakásokon belül, átmeneti szállásról lakásba, vagy éppen fordítva. Adomány bútorok, felajánlások eljuttatása a célszemélyhez.
- **Közüzemi órák adatainak** leírása, fogyasztás figyelése.

- **Kapcsolattartás** a lakások tulajdonosaival.
- **Kapcsolattartás** a hivatalos szervekkel, közüzemi szolgáltatókkal, szomszédokkal, bérleménykezelőkkel...
- Halálesettel kapcsolatos teendők (leltárfelvétel, hozzátartozóval kapcsolatfelvétel...)
- **Adminisztrációs munka.** Személyi anyagok elkészítése, frissítése, felülvizsgálata. Különböző szerződések, kérelmek előkészítése...
- **Karbantartásokkal** kapcsolatos teendők

- **Szociális- és mentálhigiénés kapcsolattartás** az ügyfelekkel. Cél, hogy a kiléptető lakásokból tovább tudjanak lépni az önálló lakhatás felé.

A fent említett feladatokat kiegészítve – havi lebontásban – a következő tevékenységek történtek:

Kiléptető lakásokban végzett feladatok/havi bontásban/

2018. január

- 2018. évre szóló lakásbérleti szerződések és utógondozási szerződések véglegesítése
- Piaci lakásban lakó személyek részére lakbértámogatás igénylése (2 fő esetében)
- Közgyógyellátás igénylése (1 fő)
- TBC-vel kezelt kliens rendszeres kórházi látogatása
- Felajánlott adományok eljuttatása a megfelelő lakásokba

2018. február

- „Február 3” kérdőívezés (5 fő)
- TBC-vel kezelt kliens rendszeres kórházi látogatása
- már gyógyult TBC-s kliens rendszeres tüdőgondozóba kísérése, kontroll miatt
- Felajánlott adományok eljuttatása a megfelelő lakásokba
- Rohonci út 36. szám alatti lakás felújításában tevékeny részvétel, a lakók lakhatásának átmeneti megoldása

2018. március

- volt TBC-s kliens rendszeres tüdőgondozóba kísérése, kontroll miatt

- Elhunyt kliens temetésén való részvétel
- Rendszeres kórházi látogatás (1 fő esetében)
- Kliens elhalálása miatt hagyatéki leltár, családdal való kapcsolatfelvétel, adminisztráció

2018. április

- volt TBC-s kliens rendszeres tudógondozóba kísérése, kontroll miatt
- Felajánlott adományok eljuttatása a megfelelő lakásokba
- Költözések. Összesen 7 főt érintett, akik vagy áprilisban költöztek a kiléptető lakásba, vagy onnan el az átmeneti szállásra vagy másik kiléptető lakásba.
- Felajánlott adományok eljuttatása a megfelelő lakásokba

2018. május

- Költözések. Összesen 2 főt érintett.
- SZMJV által kiírt lakáspályázatra pályázati anyagok összeállítása és beadása (5 fő részére) – sajnos egy sem nyert
- Közgyógyellátás hosszabbítása, illetve új igénylése (2 fő esetében)
- Rendszeres kórházi látogatás (3 fő esetében)
- Szociális hét rendezvényein való részvétel
- Szupervízió való részvétel
- Bérleményellenőrzés a SZOVA részéről több lakásban
- Ügyintézkedések külső helyszíneken ügyféllel (bank, rendőrség...)
- Felajánlott adományok eljuttatása a megfelelő lakásokba

2018. június

- Bérleményellenőrzés a SZOVA részéről több lakásban
- Átmeneti szállás térítési díjak felülvizsgálata (4 fő esetében)
- Ügyintézkedések külső helyszíneken ügyféllel (bank, rendőrség...)
- Munkavédelmi oktatáson való részvétel

2018. július

- Ügyintézkedések külső helyszíneken ügyféllel (házi orvos, vásárlás...)
- Rokkantosítási folyamat elindítása (1 fő)

2018. augusztus

- Ügyintézkedések külső helyszíneken ügyféllel (vásárlás, kórház, szakorvosi felülvizsgálat...)
- Savaria Karneválon történő árusítás
- EFOP pályázattal kapcsolatos szűrések, kiválasztások
- Költöztetések előkészítése

2018. szeptember

- Költöztetések. 3 új piaci lakásba (EFOP) 6 fő beköltöztetése.
- Közüzemi órák átíratása (víz, villany, gáz, TÁVHŐ) a pályázati előírásoknak megfelelően (8 lakást érintett)
- EFOP belépő emberek adminisztrálása

2018. október

- Lakásfelújítások

- „A hatékony segítői kommunikáció” képzésen való részvétel (4 alkalommal)
- SZMJV által kiírt lakáspályázatra pályázati anyagok összeállítása és beadása (3 fő részére) – sajnos egy sem nyert
- SZOVA Kft. és a FEHE Kft. közötti lakásbérleti szerződések meghosszabbításának kérelme, a hozzá fűződő igazolások beszerzése, csatolása (7 lakást érintett)
- Rokkantosítási ellátás intézése (1 fő)
- Költözések (1 lakásban történt csere, 4 főt érintett)

- Bérleményellenőrzés a SZOVA részéről több lakásban
- Arra jogosult személyek részére fűtési támogatás igénylése (7 lakás volt érintett)

2018. november

- Költözések (6 lakást érintett összesen 15 fővel). Elsősorban a pályázatok miatt történtek a változások, de 2 fő tekintetében az utógondozott személyek azért költöztek el, mert a továbbiakban önállóan oldják meg lakhatásukat.

- Folyamatos az Önkormányzat képviselőivel a kapcsolattartás
- Karácsonyi vásáron való részvétel
- Felajánlott adományok eljuttatása a megfelelő lakásokba

2018. december

- 2019. évi lakásbérleti szerződések és utógondozási szerződések előkészítése
- Lakbértámogatás igénylése az önkormányzati lakások tekintetében (6 lakás volt érintett)
- Karácsonyi adománygyűjtésen való részvétel
- További költözések, ugyancsak a pályázatok keretében
- Csapatépítő kirándulás, Tihany

- Karácsonyi ünnepség és ajándékozás az összes kiléptető lakásban lakók részére (28 lakás, 61 fő, 30 csomag)

2.7 MAGYAR ÉLELMISZER BANK EGYESÜLET

A Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel kötött megállapodás értelmében a társaság hetente öt napon elszállíthatja a METRO áruházból az aznapi lejáratú szavatosságú élelmiszereket. 2017. októberétől az együttműködés kibővült, így már egy ALDI áruházból is intézményünk szállíthatja el az aznap megmaradt péksüteményeket és zöldségeket.

Az utcai szociális munkás szolgálat munkatársai minden alkalommal 19 órakor mennek az adományért, ami ezt követően a társaság székhelyén az éjjeli menedékhely, az átmeneti szállás lakói; illetve az utógondozás keretében lakásokban élő hajléktalan emberek között kerül kiosztásra.

2018. november 30-december 1. között részt vettünk az **Élelmiszerbank Karácsonyi Adománygyűjtési Akciójában**. A hajléktalan ellátásban dolgozó munkatársak és a hozzájuk csatlakozó önkéntesek a három nap alatt **836 kg adományt** gyűjtöttek össze. Az összegyűjtött adományok jelentős része karácsonykor kiosztásra került az ügyfelek körében, illetve felhasználásra került a karácsonyi időszak özős ebédjeinek elkészítéséhez.

2.8 FEJLESZTŐ FOGLALKOZTATÁS / KÉZMŰVES KUCKÓ

AJÁNDÉKBOLT

A FÉHE Kft.-nél 2018. évben a fejlesztő foglalkoztatás mindkét foglalkoztatási formában- fejlesztési jogviszony, illetve munkaviszony- 2018. január 01-én indult a Vörösmarty u. 36. szám és a Kötő u. 12. szám alatti telephelyeken.

Telephelyeink:

Vörösmarty u. 36.:

34 fő fejlesztő foglalkoztatására rendelkezünk engedéllyel, az alábbi tevékenységek végzésére:

- Egyéb fa-, parafatermék és fonott áru gyártása
- Egyéb máshova nem sorolt feldolgozóipari tevékenység
- Egyéb ruházat, kiegészítők gyártása
- Papír, csomagolóeszköz gyártása
- Szőnyeggyártás
- Egyéb takarítás
- Zöldterület-kezelés

Kötő u. 12.:

8 fő fejlesztő foglalkoztatására rendelkezünk engedéllyel, az alábbi tevékenység végzésére:

- Egyéb fa-, parafatermék és fonott áru gyártása

Fejlesztési jogviszony keretében történő foglalkoztatásban 2018. január 01-én összesen 13 fővel kötöttünk fejlesztési szerződést napi 6 órás munkavégzésre:

- 8 fővel egyéb máshova nem sorolható feldolgozóipari tevékenység,
- 2 fővel egyéb takarítás,
- 3 fővel egyéb fa-, parafa termék és fonott áru gyártása tevékenység végzésére kötöttünk fejlesztési szerződést.

Munkaviszony keretében történő foglalkoztatásban 2018. január 01-én összesen 6 fővel kötöttünk munkaszerződést. Egy fő munkavállalót napi 4 órában, illetve öt főt napi 6 órában

foglalkoztattunk. A 4 órában foglalkoztatott munkavállalóval egyéb máshova nem sorolható feldolgozóipari tevékenység végzésére kötöttünk munkaszerződést.

A 6 órában foglalkoztatottak közül:

- 2 fővel egyéb fa-, parafatermék és fonott áru gyártása,
- 3 fővel egyéb máshova nem sorolható feldolgozóipari tevékenység végzésére kötöttünk munkaszerződést.

Fejlesztési jogviszony keretében történő foglalkoztatás

- 16 fő lépett ki az év során, közülük:
  - 9 fő fejlesztési szerződése közös megegyezéssel megszűnt,
  - 5 fő munkaviszony keretében történő foglalkoztatásba lépett át,
  - 1 fő elhelyezkedett a védett munkaerőpiacon,
  - 1 fő fejlesztési szerződése egészségi állapota romlása miatt megszűnt.
- 31 fő munkavállaló lépett be az év során a foglalkoztatásba.
- Óraszámemelésre kilenc esetben került sor.
- Telephelyváltás egy esetben történt.
- 6 fő állt cselekvőképességet korlátozó, míg 3 fő cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alatt.
- 2018. december 31-én a fejlesztési jogviszonyban foglalkoztatottak létszáma 27 fő volt.

Munkaviszony keretében történő foglalkoztatás

- 5 fő lépett ki az év során, közülük:
  - 2 fő fejlesztési jogviszonyban történő foglalkoztatásba került át,
  - 2 fő munkaszerződése közös megegyezéssel megszűnt,
  - 1 fő munkaszerződése határozott idő lejártával megszűnt.
- 11 fő munkavállaló lépett be az év során a foglalkoztatásba.
- 1 fő állt cselekvőképességet korlátozó gondnokság alatt.
- 2018. december 31-én a munkaviszonyban történő foglalkoztatásban résztvevők létszáma 15 fő volt.

2018-ban a fejlesztő foglalkoztatásban **52 fő vett részt**. Csak fejlesztési jogviszony keretében **34 főt foglalkoztattunk**, közülük 3 fő két esetben is megfordult a foglalkoztatásban. Csak

munkaviszony keretében történő foglalkoztatásban **11 fő vett részt az év során**. Hét esetben fordult elő, hogy mindkét foglalkoztatási formában megfordult a foglalkoztatott egészségi, illetve mentális állapotváltozása, munkához való hozzáállása függvényében.

A szociális foglalkoztatás keretében 2018. évben végzett tevékenységek:

- **Fa termékek előállítás:**

A Kötő utcai műhelyben rendelkezik intézményünk **asztalosipari gépekkel is**. A különböző vastagságú rétegelt lemez táblákból méretre vágást és összeillesztést igénylő **használati- és dísz tárgyak készültek**: teafilter-tartók, irattartók, bortartók, különböző méretű és formájú tároló-, dísz- és ékszerdobozok, gyermek magasságmérők, álló- és fali képkeretek, kulcsakasztók, papírzsebkendő tartók, szalvétatartók, ceruzatartók és poháralátét készletek. A Kötő utcai műhelyben zajló munkafolyamatok: kézi- és gépi csiszolás, felületkezelés, pácolás, lakkozás, zsanérozás, méretezés, összeállítás, csiszolás, ragasztás.

A Vörösmarty utcai foglalkoztató műhelyben a rétegelt lemezből kézi szerszámmal kifűrészelt- az évszakokhoz és aktuális ünnepekhez kapcsolódó - kézzel festett, illetve pácolt ajtó-, és ablakdíszek, hűtőmágnesek, fenyődíszek mellett az egész éves termékkínálatot képező kulcstartók, ékszertartók, kilincsakasztók, képtartók, gyermekfogasok és álló asztali díszek készültek az év során.

2018 tavaszán a Kötő utcai műhelyben - a közfoglalkoztatási program keretében, pályázat útján - **beszerzésre került egy lézergravírozó gép**. A fejlesztő foglalkoztatás faipari tevékenységéhez szervesen kapcsolódik a gép használata. A gravírozógéppel szintén rétegelt lemezt munkálnak meg, hasonló termékkört állítanak elő. A sajátgyártású lézervágott- és gravírozott termékek befejező munkálatait – csiszolás, felületkezelés, csomagolás – a fejlesztő foglalkoztatás résztvevői végzik. Így a közfoglalkoztatás és a fejlesztő foglalkoztatás összefonódik, kiegészítik egymást és sikeresen működnek egymás mellett.

- **File termékek varrása:**

Kézzel kivágott és varrott **ujjbábokat**, illetve gyermekmesék szereplőiből összeállított **ujjbáb-mesecsomagokat**, kulcstartókat, ceruza- és ablakdíszeket, pálcás virágdíszeket, valamint az ünnepekhez, vásárokhöz kapcsolódóan szezonális termékeket pl.: barka-, és karácsonyfadíszeket állítottak elő a műhely dolgozói.

- **Egyéb máshova nem sorolható feldolgozóipari tevékenység**

A foglalkoztatottak a Kötő utcai műhelyben előkészített és összeállított használati- és ajándéktárgyak befejező munkálatait végezték, illetve a Vörösmarty utcai műhelyben rétegelt lemezből kézzel készített termékeket díszítették, valamint kisebb ajándéktárgyakat, dísz tárgyakat készítettek különböző díszítési technikák alkalmazásával - díszítőfestés, kézi pirográfós dekorálás, képek/feliratok transzferálása fára. A fa termékek mellett festett, gyűrt csomagolópapír és abból ragasztott különböző méretű ajándéktáskák készültek.

Folyamatos volt az év során az új technikák, anyagok felkutatása a termékkála szélesítése érdekében.

- **Egyéb takarítás**

A fejlesztő foglalkoztatás keretében ezt a munkakört betöltő munkavállalóknak intézmény telephelyein a műhelyek, szociális helyiségek, illetve az udvar takarítását végezték.

- **Zöldterület kezelés**

Egyszerűbb – szakképesítést nem igénylő munkafolyamatokat - fűgereblyezés, fűgyűjtés, lombseprés, gallyak összegyűjtése, virágültetés, szemétszedés végeztek a foglalkoztatottak, melyeket kizárólag kézi szerszámokkal és felügyelet mellett végeztek.

- **Termékértékesítés**

A fejlesztő foglalkoztatás során előállított termékek fő értékesítési csatornája a **Kézműves Kuckó Ajándékbolt**. A bolt Szombathely belvárosában, frekventált helyen, a Fő tér 23/B szám alatt, az Uránia udvarban üzemel.

Az üzlethelyiséget Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata biztosítja szervezetünk számára 2017. májusa óta. Így már egész évben értékesíthetjük a szociális foglalkoztatás során, hajléktalan emberek által előállított kézműves termékeinket.

A boltban az év során számos egyedi megrendelést teljesítettünk magánszemélyek, óvodák, intézmények részére, melyek névre szóló ajtóablák, kisebb ajándéktárgyak, óvodai jelek, ajtófeliratok

voltak. A bolt kínálatát 2018 tavaszától szélesítik a sajátgyártású lézervágott és gravírozott termékek. Egyéni megrendelők, de intézmények, vállalkozások, cégek egyedi igényeit is kiszolgáljuk, vállaljuk céges logók, reklámtermékek, reprezentatív termékek előállítását – bortartók, díszdobozok, irattartó mappák, fa névjegykártyák, egyedi méretű tárolók, dobozok stb... A Kézműves Kuckó Ajándékoltban elérhető egy „Vendégkönyv”, melyben a vásárlók visszajelzést adhatnak a termékekkel kapcsolatban. Az év során számos bejegyzés született, melyet - motivációként - minden alkalommal továbbítottunk a foglalkoztatásban résztvevők számára. A boltban elhelyezett faliújságon kisebb tárlat található, melyen az érdeklődők, vásárlók számára bemutatjuk egyes termékek elkészültének útját.

A boltban zajló egész éves értékesítés mellett a város hagyományos vásárain is – a korábbi évekhez hasonlóan – 2018-ban is megjelentünk termékeinkkel.

- **Húsvéti vásár (2018. 03. 16 - 03. 31.)**

A hagyományosan Szombathely Fő terén megrendezett Húsvéti vásáron is kínálatunkban szerepeltek a különböző rétegelt lemezből készült használati- és dísz tárgyak, különböző méretű és formájú díszdobozok, zsebkendőtartók, képkeretek, kézzel festett ajtódíszek és hűtőmágnesek, illetve filc termékek, valamint a húsvéti ünnepekhez kapcsolódó ajándéktárgyak - pl. ajtóablak, barkadíszek, ujjbábok, kulcstartók, pálcás díszek.

- **Savaria Történelmi Karnevál (2018. 08. 23- 08. 26.)**

A karneválhoz kapcsolódó római, illetve középkori hangulatot idéző kézzel festett, különböző méretű- és formájú harci pajzsok, kardok, bárdok, díszdobozok, képkeretek, kulcstartók, hűtőmágnesek, ajtóablak, kilincsakasztók, egyéb fa használati-és dísz tárgyak, illetve filc termékek színesítették a termékinálatot. Ebben az évben megjelentek az általános (dobozok, táblák) sajátgyártású lézergravírozott termékek mellett a karneváli kínálatban a gravírozott római pajzsok, szombathelyi hűtő mágnesek is. 2018 augusztusában szervezetünk megkapta a

lehetőséget, hogy a Savaria Történelmi Karnevál hivatalos logóját termékeinken felhasználjuk, így logóval ellátott díszdoboz, bortartó, hűtőmágnes is készült a karneválra.

- **Adventi vásár (2018. 11. 24. - 12. 23.)**

Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata által szervezett karácsonyi vásáron a kínálatunkban folyamatosan jelenlévő fa-, filc- és papírtérmékek mellett megjelent a lézergravírozott termékek széles köre is – különböző méretű és alakú dobozok, táblák, mágnesek, bortartók, fenyődíszek, ékszerek, fa könyvjelzők, üdvözlőlapok.

A téli évszakhoz és a karácsonyi ünnepkörhöz kapcsolódó egyedi, kézzel készített fa ajtó-, és ablakdíszeket, hűtő mágneseket, karácsonyfadíszeket, illetve termésekből, tobozokból készített fenyődíszeket kínáltunk. A termékskálánkban szerepeltek továbbra is a pácolt és festett díszdobozok, teafilter-tartók, bortartók, irattartók, gyermek magasságmérők, tálcák, kulcstartók, fenyő sámlik, képkeretek, ceruzatartók, papírzsombok tartók, szalvétatartók és ékszerszorongók. Ezek mellett helyet kaptak a kézzel varrott filc termékek -ujjbábok, kulcstartók, fenyődíszek, ablakdíszek, pálcás dekorációk-, illetve ajándéktáskák, színes, gyűrt csomagolópapír.

- **Szociális Hét**

A bolt és a városi vásárok mellett a Szociális Hét keretében megrendezett- alkalmi árusítással egybekötött- érzékenyítő rendezvényen is bemutathattuk a fejlesztő foglalkoztatás keretében készült termékeinket Szombathely Fő terén, így a szakma és a lakosság is betekintést nyerhetett a hajléktalan emberek foglalkoztatásába, értékteremtő munkájába.

- **Segítő vásárlás védjegy**

2017 szeptembere óta használja szervezetünk a fejlesztő foglalkoztatás során előállított termékein - a Salva Vita Alapítvány által kiadott - Segítő Vásárlás védjegyet, mely matrica formájában minden termékünkön megjelenik. Ez a védjegy tájékoztatást ad a vásárlóknak, hogy az általuk megvásárolt árucikk hátrányos helyzetű emberek által készített termék, így vásárlásával hozzájárul megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásához.

2018 márciusában az Alapítvány monitorozta a védjegy használatát, az előállítás folyamatát, értékesítését, és mindent rendben talált.

- **Bedolgozói munka:**

A fejlesztő foglalkoztatás során a 2018. évben is végeztünk- bér munkaszerződés keretében- a Dekorand Kft –nek csomagolói munkát, a késztermék a MAM Hungária Kft részére került elszállításra. A bedolgozói munka a 2019. évben is folytatódik tovább.

- **Személyi feltételek:**

A fejlesztő foglalkoztatást 2018-ban 3 fő foglalkoztatást segítő munkatárs irányította. Feladatuk: a foglalkoztatás szervezése, ellenőrzése, a munkafolyamatok betanítása a

foglalkoztatottak részére, anyagbeszerzés, telephelyek közti koordináció, értékesítés szervezése, bolt üzemeltetése, vásárok koordinálása, illetve termékfejlesztés.

- **Tapasztalatok, nehézségek**

A fejlesztő foglalkoztatásban résztvevő hajléktalan emberek számára fontos a pozitív visszajelzés, a hasznosság érzése, munkájuk elismerése. A Kézműves Kuckó Ajándékbolt megnyitása óta (2017. 05.) az értékesítés egész évben zajlik, így a vásárlói visszajelzések sem csak a vásárokra korlátozódnak. A boltban elhelyezett „Vendégkönyv”-be számos elismerő bejegyzés érkezett, amiket minden esetben eljuttattunk a foglalkoztatottaknak. Ezek pozitív hatással voltak a munkakedvre, aktivitásra, önértékelésre, kedvezően hatottak a munkához való hozzáállásra. A vásárokon, rendezvényeken a foglalkoztató műhelyekben dolgozók egyre szívesebben vettek részt, segédkeztek az általuk előállított termékek bemutatásánál, értékesítésénél. Az elismerő szavakat, a pozitív visszajelzéseket örömmel tolmácsolták munkatársaiknak. **A legerősebb motivációt az jelentette számukra, hogy az emberek értékesnek, piacképesnek tartják az előállított termékeket, ezért munkájuknak van értelme, hasznosnak érezhetik magukat.** A foglalkoztatottak munkájukat nagyobb odafigyeléssel, türelemmel, kevesebb hibával végezték, gyakran egymást is ösztönözve, segítve. Számos **egyéni megrendelés érkezett** a bolton keresztül, egyre nő a visszatérő vásárlók száma, ez is fontos visszajelzés. Folyamatosan igyekeztünk a motivációt, aktivitást fenntartani, a foglalkoztatottak érdeklődési körének, képességeinek, egészségi állapotának megfelelő feladatokat megtalálni, ezáltal sikerélményhez juttatni, dicsérni, biztatni és megerősítést adni. A betanítás folyamatába bevontuk azokat a foglalkoztatottakat is, akik az adott tevékenységet már jó színvonalon begyakorolták, elsajátították, ezzel is növelve felelősségérzetüket, hasznosságtudatukat.

A foglalkoztatás során lehetőséget biztosítottunk arra, hogy a képességek, készségek, munkabírás alapján a foglalkoztatottak magasabb óraszámra kerüljenek, bonyolultabb munkafolyamatokat végezzenek. A foglalkoztatásba bevont hajléktalan személyek egy része korábbi életmódjából adódóan szívesebben végez mozgással járó, illetve szabadban végezhető munkát, számukra nagy kötöttséget jelent a foglalkoztatóban, egy helyben való, aprólékos munkavégzés. Részükre olyan tevékenységet (az intézmény telephelyein végzett zöldterület kezelés, takarítás) biztosítottunk, ami számukra könnyebben végezhető, az állapotuknak, képességeiknek jobban megfelel, így hamarabb szokhatnak vissza a munka világába. A rendszeres (MAM- csomagolási munka) bedolgozói munka is jó hatással volt a

foglalkoztatásban résztvevőkre, változatosságot hozott a mindennapi munkavégzésbe. Felpörgette a munkavégzés tempóját, megtapasztalhatták azt is, hogy képesek másfajta, gyorsabban végezhető, de kissé monoton munka elvégzésére is. A hajléktalan emberek egy része- korábbi életvitelük miatt - nehezen alkalmazkodik másokhoz, beilleszkedési problémákkal küzd, konfliktuskezelő képességük fejletlen. Esetükben csoportos munkatevékenységek végrehajtásán keresztül fejlesztettük az alkalmazkodóképességet, toleranciát, a közösségi munkára való képességet. A konfliktusok tudatosításával, csökkentésével, a felmerülő problémák közös megbeszélésével csökkentek a munkavállalók közötti konfliktusok. A fejlesztő foglalkoztatásban résztvevők számára 2018. szeptember 20-án városlátogatással, sétahajózással és ebéddel egybekötött kirándulást szerveztünk Keszthelyre. A foglalkoztatottak örömmel vettek részt a programon, a kirándulás változatosságot, színt hozott a dolgozók mindennapjaiba. A hajléktalan embereknek az ilyen alkalmakon kívül nincs lehetőségük hasonló szabadidős programokon részt venni.

A szociális foglalkoztatásban résztvevőkről továbbra is elmondható, hogy jelentős részük pszichiátriai és szenvedélybetegséggel küzdő hajléktalan ember.

A pszichés problémákkal küzdők esetében a rendszeresség, a munka-releváns viselkedés, a konfliktus kezelés, a feladattűrés, kitartás fejlesztése mellett továbbra is nagy hangsúlyt fektettünk az egyéni segítő beszélgetésre, a mentális gondozás fontosságára. A szenvedélybeteg munkavállalók olyan munkatevékenységeket végeztek, mely által a munkabíró képesség, a munkatempó, a kitartás, a finom mozgások fejlesztésével javulhat az alkohol okozta tremor. Sok esetben sajnos továbbra is fennálló probléma volt a munkahelyre alkoholos állapotban történő érkezés, vagy a munkahelyi alkoholfogyasztás, mely igazolatlan hiányzást, figyelmeztetést vont maga után. Szükség esetén az intézménnyel együttműködő pszichiáter és egyben addiktológus szakember bevonására is sor került. A szakember nemcsak az alkohol-, de a pszichés problémákkal küzdők számára is hathatós segítséget, iránymutatást

adott, gyakran gyógyszeres kezelés, illetve átmeneti intézményi elhelyezés alkalmazása vált szükségessé. A sok éves utcai életmód, a leépült készségek, képességek, a berögzült szokások - főként az újonnan belépők számára - nehezítették a szabályokhoz való alkalmazkodást, a rendszerességgel és kötöttségekkel járó munkavállalást, a munkára képes állapotban történő megjelenést. A végzett tevékenységek alkalmasak arra, hogy hozzászoktassuk a foglalkoztatottakat a rendszeres munkavégzéshez, a fokozatos terheléshez személyre szabott fejlesztéssel. Az ötven év feletti és/vagy alacsony/elavult iskolai végzettséggel rendelkező hajléktalan emberek jelentős részének a fejlesztő foglalkoztatás jelentheti az egyetlen lehetőséget arra, hogy újra értékteremtő munkát végezzenek, esélyt kapjanak arra, hogy a későbbiekben alkalmassá váljanak a támogatott-, illetve a nyílt munkaerő-piacon történő munkavégzésre. A foglalkoztatás során végzett tevékenységek, illetve a termékek sikeres értékesítése értékteremtő munkára ad lehetőséget, ezzel a foglalkoztatottak társadalmi elismertsége növekszik és csökken a hajléktalan személyekkel szembeni előítélet. Mindemellett szükséges a lakosság érzékenyítése a hajléktalan emberek irányába, hogy észre vegyék, ők is dolgoznak, visszavezethetők a munka világába, hasznos tagjai lehetnek a társadalomnak.

2.9 HAJLÉKTALANOK OTTHONA (KOLOZSVÁR UTCA)

A Hajléktalanok Otthonában évek óta nagy számban várnak elhelyezésre, az ő ellátásukat jelenleg az átmeneti szálláson, illetve a betegszobában biztosítjuk. A folyamatosan emelkedő elhelyezési igény oka, hogy egyre többen vannak jelen az ellátórendszerben olyan hajléktalan emberek, akik ellátása egészségi állapotuk, életkoruk miatt már csak ápolást-gondozást nyújtó intézményben biztosítható. A Hajléktalanok Otthona **tartós elhelyezést biztosító intézmény** olyan hajléktalan személyek számára, akiknek ellátása átmeneti szálláshelyen nem biztosítható és koruk, **egészségi állapotuk miatt tartós ápolást, gondozást igényelnek**. Az intézmény a hajléktalan személyek minél szélesebb körű és zavartalan ellátása érdekében együttműködési megállapodást írt alá a Nyugat-dunántúli Regionális Diszpécserszolgálattal, a Mentőszolgálattal, a Rendőrséggel, a Közterület felügyelettel, valamint a Markusovszky Kórházzal. Rendszeres kapcsolatunk van a Hajléktalanokért Közalapítvánnyal, az országban működő hajléktalan ellátó szervezetekkel, a régióban működő egészségügyi és más szociális intézményekkel, a munkaügyi központtal, a Nyugdíjbiztosítási Igazgatósággal, az

Egészségbiztosítási Pénztárral stb. Az Otthon lakói közül többen **állnak cselekvőképességet kizáró illetve cselekvőképességet korlátozó gondnokság alatt.**

Ápolási-gondozási tevékenység:

A Hajléktalan Otthona lakóinak jelentős részére jellemző, hogy a hajléktalan lét következményeként viszonylag fiatalon kerültek olyan egészségi állapotban, hogy elhelyezésük tartós ápolást-gondozást biztosító intézményben vált szükségessé. A folyamatos egészségügyi ellátás, az ellenőrzött gyógyszeresedés, a rendszeres és változatos étkezés és a biztonságos létfeltételek biztosítása eredményeként az Otthonban élő emberek fizikai és mentális állapota az elhelyezést követően az esetek többségében jelentősen javult, így többségük az ápolás mellett elsősorban folyamatos gondozásra szorul.

Leggyakrabban előforduló betegségtípusok

- szív és érrendszeri megbetegedés
- pszichiátriai betegség
- emésztőrendszeri megbetegedés
- hormonális és anyagcsere rendszeri megbetegedés
- idegrendszeri megbetegedés
- légzőszervi megbetegedés
- mozgásszervi megbetegedés
- rosszindulatú daganat

A hajléktalanok otthona az ellátást igénybe vevők részére teljes körű ellátást biztosít.

Lakhatás

Tartós elhelyezés biztosítása, három ágyas lakószobákban.

Étkeztetés

A Hajléktalanok Otthona a lakói részére napi háromszori étkezést- reggeli, ebéd, vacsora- biztosít. A vacsora heti három alkalommal meleg, heti négy alkalommal hideg étel.

Az étkeztetés az intézményi ellátás része, így ellenértékét az ellátásért fizetett térítési díj magában foglalja.

Ruházat, textília biztosítása

- Az ellátást igénybe vevő a hajléktalanok otthonában saját ruházatát használja,
- Ha az igénybe vevő megfelelő mennyiségű saját ruházattal nem rendelkezik, részére a 3 váltás fehérneműt és hálóruhát, 2 váltás szabadidőruhát valamint az évszaknak megfelelő felsőruházatot, cipőt kell adni.
- A hajléktalanok otthonának vezetője gondoskodik a ruházat elhasználódásának figyelembevételével a ruházat beszerzéséről, cseréjéről.
- Az intézmény 3 váltás ágyneműt és 3 váltás, tisztálkodást segítő textíliát ad.

Egészségügyi ellátás

Az igénybe vevők részére a mindennapi élettevékenység kivitelezése, biztonságossá tétele egyes funkciók, károsodások kompenzálása érdekében a szakorvosi javaslatra elrendelt testközeli, vagy test távoli eszközök beszerzését – ha az elhelyezett igényli – a hajléktalanok otthona biztosítja.

- Az igénybe vevő állapotához szükséges **test távoli** eszközök biztosítása az intézmény feladata. Ezen segédeszközök az intézmény tulajdonát képezik.
- A **testközeli** segédeszközök költségének viselése az ellátást igénybe vevőt terheli, kivéve, ha erre nem képes.

A hajléktalanok otthona **rendszeres orvosi ellátást** biztosít. Az igénybe vevőknek lehetőségük van arra is, hogy az általuk választott háziorvoshoz forduljanak.

Az egészségügyi ellátás keretében a hajléktalanok otthonának orvosa, illetve a beteg háziorvosa szervezi az igénybe vevő szakorvosi ellátáshoz való hozzájutását, valamint a kórházba való beutalást.

Esetkezelés

Az igénybe vevő hajléktalan személy problémáinak megoldása érdekében, együttműködik az őt gondozó szociális munkással, közösen számba veszik és mozgósítják az igénybe vevő saját és támogató környezete erőforrásait, és azokat a szolgáltatásokat és juttatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe.

Ügyintézés

Az igénybe vevő kérésére, illetve bármilyen jogosultságának fennállása esetén a jogosultság megszerzése érdekében a szociális munkással együttműködve biztosított.

Ápolási feladatok

A hajléktalanok otthonának szakképzett ápolói az orvos utasításának megfelelően, illetve megbízás alapján látják el az ápolási feladatokat.

Ápolási feladatok különösen:

- az igénybe vevő személyi higiéniájének biztosítása,
- segítségnyújtás a tisztálkodás során,
- teljes körű ápolásra szoruló igénybe vevő esetében napi egyszeri fürdetés,
- inkontinens betegek esetében szükség szerint mosdatás.

Gondozási feladatok

Az aktivitást segítő, megőrző, visszaállító fizikai tevékenységek

A hajléktalanok otthonának gondozói megszervezik az igénybe vevő sétáltatását, levegőztetését, illetve segítséget nyújtanak a mozgásukban korlátozottaknak, az ápoló személyzet mellett segítik az ágyban történő tornáztatást, részfeladatokat látnak el a személyi és környezeti higiénia biztosításában (hajápolás, körömápolás, borotválás)

Aktivitást segítő, megőrző, visszaállító szellemi és szórakoztató tevékenységek

- előadások szervezése,
- felolvasás,
- zene, rádióhallgatás, TV nézés,
- rendezvények, ünnepek szervezése,
- egyéni, személyre szabott tevékenységek feltételeinek megteremtése,

Mentálhigiénés gondozás

- személyre szabott bánásmód,
- konfliktus megelőzése érdekében egyéni és csoportos beszélgetések,
- a családtagokkal való kapcsolattartás figyelemmel kísérése, segítése,
- a hitélet gyakorlásához a feltételek megteremtése.

Készségfejlesztés

Az igénybe vevő egyéni és társas készségeinek kialakulását, fejlesztését szolgáló csoportos tevékenységek lehetőségének biztosítása, azok gyakorlására.

Szállítás

Az ügyfeleknek - szükségleteihez igazodva -, egészségügyi intézményekbe, egyéb hivatalos ügyeik intézéséhez, szervezett szabadidős programok, családi és társas kapcsolatok ápolásához, ingóságaik szállításához nyújtunk segítséget. Indokolt esetben a szolgáltatást az intézmény gépkocsijával biztosítjuk.

Terápiás és készségfejlesztő foglalkozások

E foglalkozások célja a még megmaradt képességek fejlesztése, szinten tartása.

Terápiás készségfejlesztő foglalkozások különösen:

- rehabilitációs célú tornáztatás (e tevékenységet csak e végzettséggel rendelkező dolgozó végezheti).
- Gondozási napok száma: 9490
- Ellátott személyek száma: 29 fő

Gondozási napok száma a hajléktalanok otthonában

Hónap	Gondozási napok száma
Január	806
Február	728
Március	806
Április	780
Május	806
Június	780
Július	806
Augusztus	806
Szeptember	780
Október	806
November	780
December	806
összesen:	9490

A Hajléktalanok Otthonában 2018. évben **a férőhelyek száma** 26 (24 fő férfi, 2 fő női) az ellátott személyek száma 29 fő volt.

- 3 fő új igénybe vevő került elhelyezésre
- 3 főnek szűnt meg a jogviszonya, mindannyian elhunytak.
- Gondnokság alatt álló személyek száma 15 fő (teljesen korlátozó 10 fő, korlátozó 5 fő). 4 fő gondnokság alá helyezése folyamatban van, ebből egy fő részére ideiglenes gondnok lett kirendelve.

Életkor szerinti megoszlás

Életkor	Nő (fő)	Férfi (fő)	Összesen (fő)
36 - 49 év	0	1	1
50 - 62 év	2	11	13
63 – 75 év	1	13	14
75 év felett	0	1	1
Összesen (fő)	3	26	29

A Hajléktalan Otthon lakóinak átlagéletkora **63,68** év.

Az elátottak családi állapot szerinti megoszlása:

- házas : 1 fő
- hajadon/nőtlen : 12 fő
- elvált: 15 fő
- özvegy : 1 fő.

Az ellátottak megoszlása jövedelmük típusa alapján:

- öregségi nyugdíj : 7 fő
- rokkant ellátás : 17 fő
- időskorúak járadéka : 3 fő
- EGYT : 2 fő.

Az ellátottak megoszlása iskolai végzettség alapján:

- 8 általánosnál kevesebb : 2 fő
- 8 általános : 16 fő

- szakmunkásképző : 8 fő
- érettségi : 3 fő.

Foglalkoztatásban, munkaterápiában résztvevők:

- Az otthon lakói közül alkalmi munkát 1 fő végez.
- Megváltozott munkaépességűek foglalkoztatásban 1 fő vesz részt, napi 6 órában a FŐKEFE alkalmazásában.

Ápolási-gondozási tevékenység:

- 28fő rendszeres napi gyógyszeres kezelésben részesült
- 29 fő szorult gondozásra
- 4 fő szorult ápolásra
- Diétás étkezésben 0 fő részesült
- Inkontinens beteg 6 fő

Az ápolásra szoruló ellátottak közül 1 fő balesetből származó koponya sérülése miatt, 2 fő agyi infarktusa miatt, 2 fő demens magatartása miatt kiemelt ápolási tevékenységet igényelt. 2 fő végstádiumba lévő daganatos betegsége miatt Hospice szolgáltatását is igénybe vette. Mivel magas a pszichiátriai betegek száma ezért pszichiáter szakorvos is járt ki az otthonba. Bőrgyógyász szakorvos is járt ki ambuláns rendelés keretein belül a mozgásukban korlátozott betegek miatt. Szükség esetén sebész szakorvos segítségét is igénybe vehették az otthonban. A kötözésre szoruló betegek ambuláns ellátását helyben controlálta.

Az igénybevevők körében előforduló betegségtípusok:

- Szív és érrendszeri megbetegedés (24 fő)
- Pszichiátriai betegség (15 fő)
- Emésztőrendszeri megbetegedés (17 fő)
- Hormonális és anyagcsere rendszeri megbetegedés (3 fő)
- Idegrendszeri megbetegedés (17 fő)
- Légzőszervi megbetegedés (7 fő)
- Mozgásszervi megbetegedés (14 fő)
- Urológiai megbetegedés (8 fő)
- Bőrgyógyászati megbetegedés (8 fő)

2018. évben a kórházban töltött napok száma: 118 nap volt.

Az otthon lakóinak családi kapcsolatai:

- Az igénybevevők egészségi állapota nem tette lehetővé, hogy ünnepekkor „szabadságra „menjenek.
- Az otthonban 6 főt látogatnak a hozzátartozói, heti rendszerességgel 3 főt, alkalmanként 3 főt.

2018. évben a Hajléktalanok Otthonban az igénybevevők a szabadidő hasznos eltöltésére többféle program közül választhatnak az otthonon belül és kívül is.

Február 5.-én Csujá Imre színművész látogatott el az otthonba .Mindenki által ismert verseket, novella részleteket adott elő. A műsor után dedikált, főtőzkodott a lakókkal.

Február hónapban farsangi mulatságot szerveztünk az otthon lakóinak. Majdnem minden lakó jelmezt öltött. Nem maradhatott ki a fánk sütése sem. A mulatságot nagy sikerű tombola sorsolás zárta.

Haladás FC mérkőzés

Egy felajánlást követően 6 fő vehetett részt a március 3.-án megrendezésre kerülő Haladás – Vasas labdarúgó mérkőzésen. A lakók nagy örömmel vették a lehetőséget. Mindegyikük első alkalommal volt kinn az új stadionban, ahol győztes meccset tekinthettek meg kísérőik társaságában.

Kirándulás– Keszthely

Szeptember 25.-én kirándulást szerveztünk az otthon lakóinak. A kiránduláson a lakók közül 10 fő vett részt. Az odafelé vezető úton Sümegen álltak meg egy kávézás, s kis pihenő erejéig. A délelőtti folyamán a Vadászati és Vasútmodell kiállítást tekintették meg. Ezt követően a Balaton parton tettek egy rövid sétát. Az ebédet egy keszthelyi étteremben fogyasztották el.

Karácsonyi ünnepség

2018-ban is megrendezésre került a karácsonyi ünnepség az Otthon lakói számára. A FENSZ ellátottjai Betlehemes játékokat adtak elő. Az előadás nagy sikert aratott az igénybevevők körében. A jóízű ünnepi ebéd elfogyasztása után, ami az egyik helyi étterem jótékony felajánlása következtében töltött káposzta volt, ajándékozásra került sor. Bejgli, szaloncukor, s csokoládés sütemény – szintén felajánlás - zárta az ünnepi menüt.

Születésnapok, névnapok

Havonta megrendezésre került az otthonban a lakók születés - és névnap felköszöntése. Süteménnyel, szörppel kedveskedtünk nekik. A kerek évfordulók alkalmából az igénybevevők tortát kaptak.

Könyv/DVD kölcsönzés

A **Berzsenyi Dániel Megyei és Városi Könyvtárral** való együttműködésnek köszönhetően rendszeresen nagyobb mennyiségű könyvet rendelkezésünkre bocsájtanak, melyből az idős hajléktalan személyeknek az otthonban válogathattak. Egyik ellátottunk heti rendszerességgel járt is a könyvtárba, hírlapolvasás, illetve kölcsönzés céljából.

A DVD filmeket filmklub keretében néztük meg az ellátottakkal, a filmet követően megbeszélve azok tanulságait.

Társasjátékok/ kártya

A szabadidő hasznos eltöltéséhez társas- és kártyajátékok álltak rendelkezésre. Néhány ellátott szívesen töltötte idejét a többiekkel játékokkal, különböző kvizekkel.

Igény szerint **Szentmisén** való részvétel lehetőségét biztosítottuk.

Az Ó Évet is közösen búcsúztattuk házilag készített kocsonya, virsli és pezsgő fogyasztásával.

3. KÖZFOGLALKOZTATÁS

A tavalyi évben társaságunk foglalkoztatási részlege **9 közfoglalkoztatási programot** valósított meg, melyekben összesen 219 hátrányos helyzetű ember dolgozott, illetve vett részt valamilyen Kormányhivatal által szervezett felzárkóztató képzésen. A programok célja, hogy a hátrányos helyzetű emberek közfoglalkoztatás keretében folyamatos és értékteremtő munkavégzéssel munkatapasztalatot szerezhessenek, feleleveníthessék esetlegesen korábban megszerzett tudásukat és ennek köszönhetően képessé válhassanak a folyamatos és minőségi munka végzésére.

Az év projektfejlesztéseinek köszönhetően a foglalkoztatási programokban bővült azon tevékenységek köre, amelyekben valamilyen szinten munkavégzésre motiválható hátrányos helyzetű emberek megtalálhatják a helyüket. A munkavégzés hozzáadott értékében nagyok az eltérések, ezért a munkaköröket az egyéni képességekhez igazítottuk.

Programjainkban a korábbi évekhez hasonlóan a szakmával rendelkezőknek is biztosítjuk a megfelelő területen történő munkavégzést. A szakmunkás emberek egészségi illetve mentális állapotuk miatt szakmájuk ellenére a Kormányhivatal által az elsődleges munkaerőpiacra nem közvetíthetők, viszont ebben a foglalkoztatási formában értéket jelentenek. A szakképzettséggel rendelkezők aránya a tavalyi évben a teljes foglalkoztatottak 8%-a volt, ennek több, mint fele az országos hajléktalan közfoglalkoztatási projekt keretében volt foglalkoztatva. A nemek aránya a tavalyi évhez képest lényegesen nem változott. A múlt évben a közfoglalkoztatottak 60%-a férfi, 40%-a nő volt. A nők 83%-a az országos közfoglalkoztatási mintaprogramban dolgozott.

A tavalyi évben a Kormányhivatal felé a közfoglalkoztatási programok megvalósítására benyújtott támogatás összege 72 082 271 forint. Az elszámolt költségekből 59 255 432 Ft a foglalkoztatottak bérkölsége és 12 826 839 Ft a program végrehajtásával szorosan összefüggő közvetlen költség, mely a korábbi évhez képest 36%-kal kevesebb. A közvetlen költségcsökkenés a ráépülő projektek miatt tapasztalható. A korábban beszerzett nagyértékű eszközöket a későbbi programban már nem indokolt nagymértékben fejleszteni, a cél az állagmegőrzés, így ezek a költségek folyamatosan csökkennek. A közvetlen költségek között szerepelnek azok a beszerzések, amelyek a közfoglalkoztatás megvalósításához elengedhetetlenül szükségesek (gépbeszerzés, karbantartási költségek, egyéb költségek). A közvetlen költségek több mint 97 %-a két nagy mintaprogramból tevődik össze.

A közfoglalkoztatást főállásban 1 fő részlegvezető, 2 fő munkavezető és egy fő adminisztrátor szervezte és irányította. Az adminisztrációs munkákban év közben 2-3 fő közfoglalkoztatott is segédkezett.

Hajléktalan közfoglalkoztatási mintaprogram

A társaság közfoglalkoztatási projektjei közül továbbra is a legnagyobb létszámú és legnagyobb költségvetéssel rendelkező program a múlt évben is a hajléktalan közfoglalkoztatási mintaprogram volt. A célcsoport a Fogyatékkal Élőket és Hajléktalanokat Ellátó Közhasznú Kft. szolgáltatásait igénybe vevő, vagy az utcai szociális szolgálattal kapcsolatban álló álláskereső, viszont munkaképes állapotú hajléktalan, vagy a hajléktalanság veszélyzónájában élő emberek. A 2017-ben elkezdődött program áthúzódott 2018-as évre és 2018. február 28-án zárt, majd az új projekt átlag 40 fő bevonásával március elejével indult.

A programban négy munkaterület köré csoportosítottuk a közfoglalkoztatottakat munkakörét:

- zöldterület gondozás (szemétszedés, parkfenntartás, fűnyírás, ároktisztítás, nem használt, üresen álló önkormányzati területek gondozása, szociális tüzelő feldolgozás);
- intézményi és gép karbantartás;
- szociális mosoda üzemeltetés;
- segédápolói munka.

A zöldterület gondozás területén a teljes dolgozói létszám 78%-a, az intézményi és gép karbantartás területén 15%-a; szociális mosoda üzemeltetésen 5%-a, segédápolói munkakörben 2%-a dolgozott.

A programban résztvevők 12,5%-a valamilyen szakképzettséggel rendelkezett és ennek megfelelő munkakörben dolgoztak. A közterület -és parkgondozási munkálatok esetén munkavezető munkakörben egy fő, a területet átfogó brigádvezetőt foglalkoztattunk közfoglalkoztatási szerződés keretében. A kisebb csoportok brigádvezetői esetében a korábbi év gyakorlata szerint a csoportból emeltük ki az irányítókat.

A **zöldterület gondozás** területén a parkgondozó és szemétszedő közfoglalkoztatottak a parkfenntartó (SZOMPARK) és városgazdálkodási (SZOVA) cégekkel együttműködve és az ő szakmai irányításuk alatt szépítették a város parkjait, virágágyásait, gondozták

zöldterületeit, tisztították közterületeit. A hajléktalan közfoglalkoztatottak részt vettek a város

területén található játszóterek és közterületek (85 darab játszótér és 260 hektáron fekvő közterület) tisztántartásában, karbantartásában. A feladatok közé tartozott a homokozók felásása, gereblyézése, a játszótéri és a hozzá tartozó parkban található eszközök (pl.: padok, szemetesek) tisztítása, állagmegőrzése, a felgyülemlt

szemét összeszedése, a játszóterek járdáinak tisztítása, az átjárhatóság biztosítása, a kavicsos és homokos területek kézi gyommentesítése.

A parkgondozó csapat az idei év közepén **31 114 tő virág** kiszedésében működött közre meghatározott ütemterv szerint. Az ütemtervet a SZOMPARK munkatársai állították össze és a munkák elvégzését követően tájékoztattuk a parkfenntartó céget, hogy a virágágyak előkészítési munkálatait megkezdhesse.

A zöldterület gondozás során kiemelt figyelmet fordítunk az önkormányzati tulajdonban vagy kezelésben lévő közterületek kaszálására, a parlagfű és az egyéb allergén növények elleni védekezésre. Ezen a területen a legnagyobb megrendelőink között jelen van Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata és a SZOVA Zrt. Az önkormányzatnál a tavalyi évben sikerült ismét elnyerni a város tulajdonában lévő üresen álló területek, árokrendszerek gondozását, egyéb önkormányzati területek kaszálását és a közérdekű védekezést. Az egyéb önkormányzati területek kaszálásáról szóló szerződésünk 2022-ig 179 564 m² terület gondozásáról szól. A szerződés végéig ez a lehetőség folyamatos, biztos munkaterepet nyújt a közfoglalkoztatottak részére. A fűnyíró csoport kvalifikáltsága magasabb a közfoglalkoztatásban dolgozók átlagában, mivel a gépek kezeléséhez szükség van egy minimális műszaki érzékre.

A fűnyírás, bozótirtás területén lévő összes munkálatok 29%-a került ki az önkormányzati, 52%-a pedig a SZOVA Zrt megrendeléseiből. **A múlt évben 450 696 m²** volt a fűnyírással

érintett területek nagysága, amiből **20 663 m² bozótirtás** volt. Ez a mennyiség megegyezik a korábbi évben elvégzettel, nagyságrendekkel attól nem tér el.

Részlegünk a zöldterületi munkákhoz rendelkezik a korábbi hasonló programokban beszerzett korszerű gépekkel, ami lehetővé teszi a terület széles spektrumán történő munkavégzést.

Főleg az üresen álló önkormányzati területek és a vízelvezető árokrendszer tisztításánál a legnagyobb kihívást a bokros, cserjés területek jelentették. A vastag fászszerű növények kivágására a meglévő gépállományt pályázati forrásból bővítettük és a hatékonyság fejlesztéséhez adapter

fűrészlárcsát helyeztünk üzembe. A korábbi programban kipróbált technikával gyorsabban elvégezhető e területek tisztítása. Az erősebb gépek beszerzését a nagy igénybevétel indokolta, ami a korábbi, lágyszárú fűnyírásra tervezett fűkaszákkal nem volt kifizetődő.

A munkálatok során, a területeken lévő bokrok kivágását követően az ágak megfelelő géppel történő feldolgozását is elvégeztük. Az ágaprítás során keletkezett természetes növényi mulcsot a területen terítettük el, hogy a talaj tápanyag ellátottságát gazdagítsuk. Ágdarálás során megközelítőleg 16 m³ darálék keletkezett.

A közterületeken kivágott fák föld felszíne fölé nyúló tuskóinak megszüntetésére tuskómarót használtunk, ami biztosította a felszín feletti munkák zavartalanságát, és javította a terület esztétikai képét. Tuskómarás három munkaterületen, összesen négy munkanapon történt. A feladatvégzés során 15 db, átlagosan 30 cm átmérőjű, 22 cm magasságú tuskók kerültek megmunkálásra. Ez mellett megfelelő - főleg a közfoglalkoztatás területén jelentkező - humán erőforrás kapacitás hiánya miatt (más munkálatokra való átcsoportosítás) a gépet több alkalommal kölcsönadtuk a Szombathelyi Parkfenntartási Kft.-nek,

A Szombathelyi GESZ részére az orvosi rendelők zöldterület gondozási munkálatain felül az év során sövénynyírást végeztünk 178 m hosszúságban átlagosan 1,5 – 2 m magasságban és

50 – 60 cm szélességben. Az munkálat során összegyűjtött, megközelítőleg 51 m³ nyesedéket a társaság teherautóján szállítottunk el.

Társaságunk az önkormányzattal együttműködve hosszú évek óta dolgoz fel és szállít ki kályha kész tűzifát a szociálisan rászoruló helyi családoknak. A tavalyi évben ennek köszönhetően több, összesen 317 alkalommal szállított ki mindösszesen 741 m³ tüzelőt. A darabolt, hasított, kályha kész fát a közfoglalkoztatottak dolgozták fel és szállították ki minden nap az önkormányzat által megadott címekre. A szállító gépjármű a kedvezményezettekkel előre egyeztetett időpontokban naponta több mint 100 kilométert tett meg a városon belül és a külvárosi területeken (pld: Parkerdő). A rönkfát 2018 évben az év

elején és október végétől kezdődően átlag 5-8 közfoglalkoztatott a Belügyminisztérium közmunka pályázatában beszerzett gépek és eszközök segítségével dolgozta fel a Szombathelyi Sportközpont és Sportiskola Nonprofit Kft. telephelyén. A munkások a feldolgozásnál ügyeltek arra, hogy a kisebb

kályhákban is használható méretűre aprítsák. A tűzifa darabolás hatékonyságát nagymértékben növelte, hogy a motorfűrészek mellé még be tudtunk állítani egy daraboló körfűrészgépet is. Ebben az évben is lehetőséget biztosítottunk az adományok helyszínen történő átvételére, így hamarabb, várólista nélkül juthattak a családok tüzelőhöz. Az idős, beteg emberek esetén a munkatársak segítettek a tüzelő udvaron belüli elpakolásában. A kézbesítésnél problémát jelentett a címzettek elérése, mert sok esetben pontatlan volt a lakcím, és a telefonszám megadása. További probléma, hogy az igénylők nagy része nem biztosította a lerakás helyét, vagy olyan területre akarják lerakadni, ahová nem lehet bemanőverezni, vagy a csúszós, fellazult talaj miatt bizonytalan a gépjármű mozgása. Emiatt a kiszállítási munka elhúzódott októbertől februárig, és ez hátráltatta más munkáink elvégzését.

A közfoglalkoztatottak a parkok, közterületek és a játszóterek tisztántartásánál összegyűjtött hulladékot élénk színű, könnyen észrevehető és megkülönböztethető zsákokban gyűjtik. A zsákokat a parkfenntartó vállalat és a városgazdálkodás munkásai szedik össze a

közfoglalkoztatottak által meghatározott helyekről. A szemétszedési helyszínek között megtalálhatóak az erősen szennyezett területek, ahol akár napi szinten kell szemetet szedni. Ezenkívül körzetek is ki vannak alakítva, amelyet a közfoglalkoztatottak bizonyos időközönként bejárnak. A dolgozók egy év alatt a város közterületein 168,6 m³ szemetet szedtek össze, ami **50%-os csökkenést mutat az előző évhez képest**. Ennek az oka közfoglalkoztatás területén is mutatkozó emberhiány, illetve a beosztott emberek munkával töltött napjainak csökkenése, a hiányzások növekedése. **Vannak olyan egészségi, mentális állapotú emberek, akik még szemétszedésre sem alkalmasak a napi minimum 4-5 km megtétele miatt.** A területen sajnos jóval kevesebb szemétszedő dolgozik az előző évekhez képest. A következő évben a szemétszedők létszámát mindenképpen növelni kell. Sajnos ez az a terület, amit megfelelő főállású humán erőforrás miatt nehéz ellenőrizni főleg a fentiekre figyelemmel.

A zöldterület gondozás során a leginkább veszélyeztetett munkavállalók részére a korábbi évek szerint **védőoltást (hastífusz, kullancs) biztosítottunk**. A kullancs elleni védőoltást a hajléktalan munkavállalók egy része nem kéri, sőt teljes mértékben elutasítja. A munkaköri veszélyek, kockázatok mérséklése a munkáltató feladata, ezért passzív védelemként minden veszélyeztetett brigádnak kullancsriasztó spray-t biztosítunk.

A társaság és a közfoglalkoztatás működése érdekében egy **karbantartó műhelyt** alakítottunk ki. A műhelyben releváns szakmával rendelkező közfoglalkoztatottakból alakítottunk ki egy karbantartó brigádot, akik az általános karbantartó segédmunkások segítségével el tudják végezni az intézményi karbantartási munkálatok java részét. Ők végezték a közfoglalkoztatásban használt gépek időszakos és napi karbantartásán túl a hajléktalan szállón, az idősek otthonában és a társaság üzemeltetésében lévő bérlakásokban a karbantartási, szerelési, felújítási munkálatokat. A karbantartók javítják a szociális intézmény és a társaság kezelésében álló számos kiléptető lakás üzemeltetése során fellépő problémákat. Szükség szerint szekrényzárat szerelnek, bútorokat passzítanak, égőt cserélnek, vizesblokkot újítanak fel vagy tisztasági festést végeznek, elvégzik a szociális intézmények körüli javítási munkálatokat. A Zanati úti hajléktalanszállón különböző berendezések javítása, felújítása 83 alkalommal történt: járólapozás; záruk cseréje, javítása; él védőzés; konyhabútor felújítása; ablak javítása; mosogatótál beszerelése; pinceablak rács készítése-és felszerelése; izzók cseréje; a mellékhelységben előforduló hibák javítása; a Zanati utcai kerítés felújítása. Az elhasználódásból vagy nem rendeltetésszerű használatból, rongálásból keletkezett hibákat is

javították a munkások. Legnagyobb problémát a szennyvízelvezető csövek dugulása jelentette. Az elmúlt évben **37 alkalommal háritottak el dugulást**, ami azt jelenti, hogy átlagba havonta 3 dugulás történt. Sok esetben a problémát a csatornába kerülő alsónadrágok, atléták, törülközők okozták.

A karbantartási tevékenység a gépek időszakos és napi karbantartásán és a kisebb helyreállítási tevékenységeken túl nagyobb felújítási programokat is magában foglal. A műhelyben a parkos dolgozók **szerszámainak javítása** (nyelezés, ékelés, élezés) 17 alkalommal történt. A **meghibásodott gépeket** 43 esetében javították meg, így azokat nem kellett a költséges szakszervizbe vinni. A napi szinten nagy igénybevételnek kitett gépeken hetente általános karbantartást végeztek. A fenti tevékenységeinkkel jelentősen csökkentettük a szervizköltségeinket és növeltük a gépeink, szerszámaink üzembiztonságát, élettartalmát, hatékony használhatóságát.

A múlt évben **két alkalommal végeztünk önkormányzati tulajdonban lévő területen kerítésépítést**. Az év elején a Bem utcai kutya-futtató kerítését cseréltük le 1,5 méter magas

3D-s kerítésre, majd az év vége felé a közfoglalkoztatásnak köszönhetően a Tószér játszótér kerítése is megújulhatott. A két területen összesen 300 méter hosszban kerültek modern kerítés elemek elhelyezésre. Ez a fajta kerítésrendszer építtetése nagy precizitást és hozzáértést igényelt. Mindkét esetben a megrendelő elismeréssel nyilatkozott az elvégzett munkáról az

átvételnél. A Bem utcai kutya-futtató felújításánál figyelemmel kellett lenni a kutya-tulajdonosok igényeire is, így a munkák lépcsőzetesen valósultak meg. A Tószér játszótér esetében az egyedi nagyméretű kapuk gyártási ideje miatt a kivitelezés meghaladta az egy hónapot, de ez a késő őszi időpont miatt nem okozott gondot a játszótér üzemeltetésében. Mindkét esetben a kivitelezés a SZOMPARK Kft-vel való folyamatos egyeztetéssel történt.

A karbantartó brigád az évben az alábbi egyéb kisebb munkákat végezte el:

- dolgozói kerékpárok javítása,
- tisztító festés 10 alkalommal, 10 helyiségben,

- főzőüst fedő készítése,
- tároló helyen és mosodában polcok szerelése, összeállítása,
- lengőteke telepítése a 11-es Huszár úton;
- Zanati utcai telephely udvarának lap vibrátorozása;
- ablakok javítása,
- Sas utcai épületünk lépcsőjének javítása;
- gravírozógéphez porszűrő készítése,
- rétegelt lemeztároló gyártása;
- brikettáló gépünknel fellépő kisebb üzemzavar elhárítása.
- húsvéti vásárra pavilon építése
- a cég gépjárműveinek heti, vagy időszakonkénti takarítása és mosása.

A Polgármesteri Hivatal tulajdonában lévő **szavazófülkék** erősen elhasználódtak, felújításuk időszerű volt. A 29 darab átalakított szavazófülke kisebb felújítását és festését a SZOVA Zrt. munkatársaival végeztük el.

A múlt évben egy **önkormányzati tulajdonban álló bérlakás lomtalanítási**, takarítási munkálatait végeztük el a Kőszegi utcában. A lomtalanítási munkálatokra tűzvédelmi előírások miatt volt szükség. A munkások az emeleti részekről konténerbe pakolták a lomot, amelyet a SZOVA Zrt munkatársai szállítottak el.

A **szociális mosodában** a munkák nagy részét a hajléktalan ellátó intézményekben keletkezett szennyes és a hátrányos helyzetűek ruházatának tisztítása jelentette. A pályázatban nemcsak a mosodai munkások bérét és járulékait számoljuk el, hanem az üzemeltetéssel kapcsolatos rezsiköltségeket is (víz, villany, mosószer, tisztítószer). A mosodai munkások feladata a mosás illetve szárítás, és a tisztítószerek kiadása a segédápolók részére, valamint az ipari mosógépekbe való berakodás, különös tekintettel a súlykorlátozásra. Fontos a ruhák szennyezettsége, típusa szerinti megfelelő program, hőfok kiválasztása. Az üres mosó-illetve szárítógép tisztán tartása, a szűrőtisztítás, vízköoldás, fertőtlenítés és a mosandó -illetve szárítandó ruhaneműk dokumentálása is a munkások feladata. Az év során 25 671 kg szennyes mosása és szárítása történt meg.

A **segédápolók** a hajléktalanellátó intézmény betegszobáján és orvosi helyiségben végeztek szakképzett ápolók melletti segítő munkát. Feladataik köré tartozott a fertőzések, esetleges

járványok elkerülése végett a szálló folyamatos fertőtlenítése, tisztítása. A munkások által használt tisztítószeres jelentős részét a program költségvetése finanszírozta.

Egyedi start munkaprogram

Belügyminisztérium egyedi startmunka közfoglalkoztatási mintaprogramja keretében társaságunk 2016. évtől papír brikettáló műhelyt üzemeltet. A tavalyi évben egy jelentős fejlesztés történt. Az eddigi papír brikettálási tevékenységet annak zavartalanságának biztosításával kiegészítettük asztalos és varrodai feladatok ellátásával is.

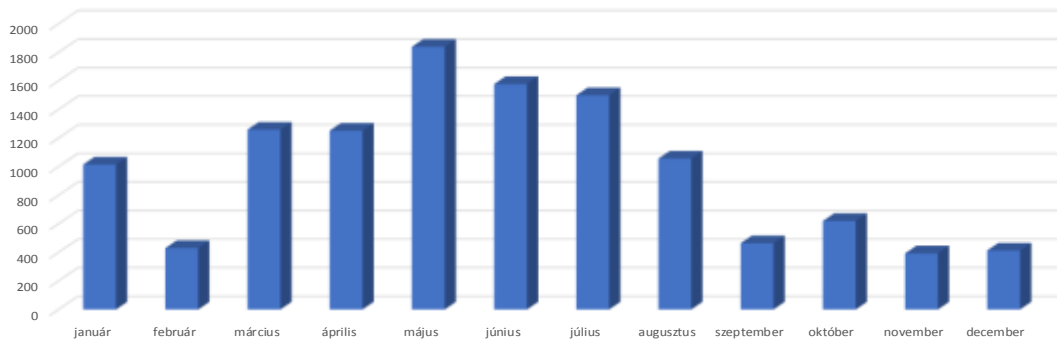
A program az egészségügyi állapotuk miatt tartósan munka nélkül maradt és a munkanélküli létből hosszú ideje szabadulni nem tudó hátrányos helyzetű embereket célozta meg. A célcsoport elhelyezkedéséhez fontos a szervezett munkavégzésbe történő bevonásuk, a testi és szellemi képességeik munkavégzéssel történő megőrzése, illetve fejlesztése. Az egészségi állapotuk miatt fokozottan hátrányos helyzetű emberek részére kínálunk az előző programok tapasztalataira építve és azt továbbfejlesztve több területet érintő, a közfoglalkoztatás keretében működő foglalkoztatási formákat. A közfoglalkoztatottak mindhárom területen a képességeiknek megfelelő munkát végezhetnek, emellett viszont folyamatosan értéket termeltek a város lakosságának, a hátrányos helyzetű embereknek, a szociális ellátórendszernek és a helyi közfoglalkoztatási programoknak.

A program középpontjában továbbra is a papírhulladék felhasználásával tüzelésre alkalmas **brikett készítése** állt. A műhelyben 8 fő dolgozott, az irányításukat egy szakmunkás közfoglalkoztatott munkavezető látta el. A program során a közfoglalkoztatottak végezték az alapanyag szállítását, rendszerezését, válogatását, szükség szerinti méretre vágását, brikettálását, csomagolását, raktározását és a késztermék kiszállítását is. A megvalósítás helyszíne a társaság 150 m² alapterületű bérelt műhelye. A brikett alapanyagát a környező kereskedelmi egységek, üzletek, gyárak, az önkormányzati intézményrendszer és a társaság saját

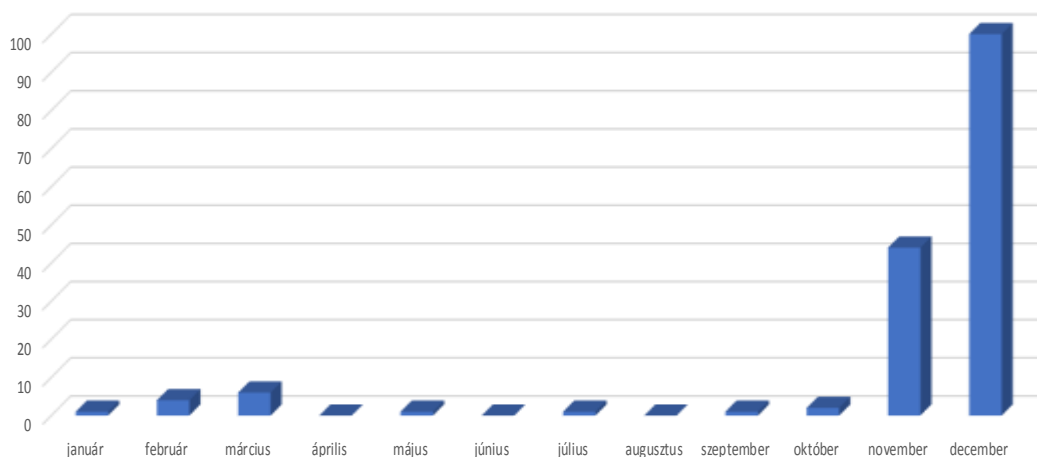
munkája során keletkezett nem veszélyes hulladékaik jelentették. Az évek alatt kialakult partnerektől heti, havi és alkalmankénti rendszerességgel a cég teherautóján szállítottuk a papírt a feldolgozóhelyre. Az elkészült brikett mennyisége elérte a 11 820 kilogrammot, mely

a tavalyi évhez képest 15%-os visszaesés. A feldolgozott mennyiség akár több is lehetett volna, de a figyelem, a fókusz (közfoglalkoztatottak részéről is) inkább az új programelemre irányult és a raktározási problémák is nehézséget okoztak.

Brikettek gyártásának megoszlása (kg/hó)

Az előállított terméket könnyen kezelhető, kis súlyú egységcsomagokba zárva a szociálisan rászoruló családok részére tüzelőként osztotta ki a társaság. **Az év során 160 esetben** történt kiszállítás az önkormányzat és a családsegítő központ által megadott címekre, valamint a társaság saját hátrányos helyzetű foglalkoztatottjai részére. A kiszállított mennyiség **10 432 kg** volt.

Brikettek kiszállításának megoszlása (kiszállítás/hó)

A brikettlálásnál továbbra is problémát jelent a beérkezett alapanyag és a késztermék tárolása. Sajnos a műhelyünk nem rendelkezik megfelelő méretű raktárral, ezért több kezdeményezés is elindult üresen álló, nem használt önkormányzati ingatlan felkutatására. Az igények nem

nagyok, hiszen a kész brikett csomagolt, tehát a tárolásához nem szükséges teljesen zárt helyiség. **A 2019-es évben erre is megoldást kell keresni, mert a raktározási kapacitás miatt ez a termelékenységre is rossz hatással van.**

Társaságunk 2017. évben közfoglalkoztatottak bevonásával kialakított egy ajándéküzletet,

melyben a társaság intézményen belüli foglalkoztató műhelyében dolgozó hajléktalan munkavállalók kézzel készített termékei kerültek értékesítésre. A visszajelzések és az egyéb igények alapján szükség volt a műhely minőségi és mennyiségi fejlesztésére. A program **asztalosipari szegmense** erre a szükségletre

kívánt reagálni a korábban működő asztalosműhely fejlesztésével. A fejlesztésnek köszönhetően a régi szabásgép helyette 2018. márciusában egy modern gép került beszerzésre. A festési munkálatok és az egészségvédelem miatt szükséges volt továbbá a brikettáló és az asztalos gépek működése során keletkező por elkülönítésére, összegyűjtésére. Erre a célra a gépek között könnyen mozgatható, de nagy teljesítményű, mobil porszivót szereztünk be. A rendszer zárt, hiszen az összegyűjtött por és forgács nem képez hulladékot, a brikettálóban terméké alakítható.

Sajnos a fejlesztőben a díszes ajándéktárgyak készítésére egyre kevesebb ember alkalmas, illetve a rendszer nehézkes, és nehezen lehet reprodukálni a termékeket.

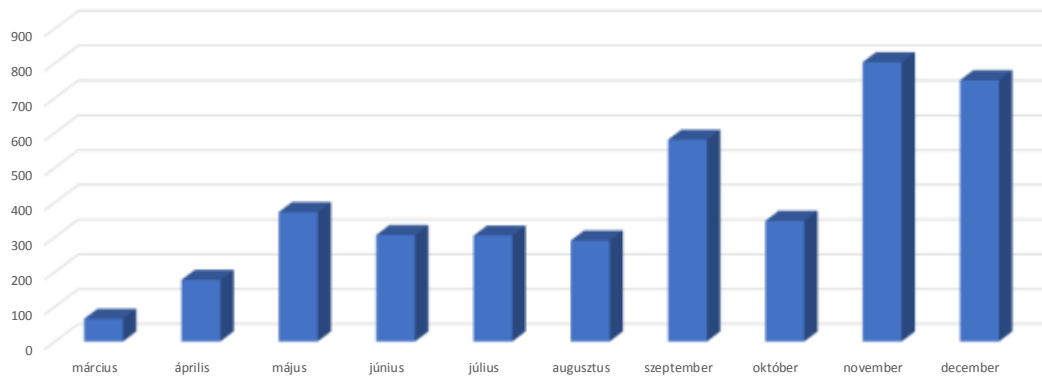
Természetesen ez az egyediségének a kulcsa is. Viszont a termékpaletta fejlesztéséhez és

részben a kézzel történő díszítés kiváltásához egy gravírozógépet vásároltunk. A gép alkalmas a kézi díszítő munka során használatos különböző sablonok készítésére is, melyek elhasználódása után a gép segítségével könnyen reprodukálhatók. A sablonok használatával a munkafolyamatokat olyan egyszerű elemi

lépésekre bontjuk le, hogy azokat a közfoglalkoztatottak is speciális művészeti képesség nélkül el tudják végezni a késztermék minőségének veszélyeztetése nélkül. A tervezést a

társaság két, mozgáskorlátozott kiadványszerkesztő végzettségű munkavállalója, a gyártási folyamatot pedig 1-2 fő látta el. A termékek csiszolása, kézi megmunkálása, finomítása párhuzamosan, festése a gyártási folyamattól időben eltolva történt. A műhelyben a társaság szociális foglalkoztatójában szerzett több éves tapasztalatokra építve alakítottuk ki a munkafolyamatokat. Az év során **3 995 db ajándéktárgy készült el.**

Elkészült ajándéktermékek havi megoszlása (db/hó)

A közfoglalkoztatás ezen része természeténél fogva szorosan kapcsolódik a cég szociális foglalkoztatójához. A szervezet ezen része egy rendszerben működik, így az ajándékkészítés menetében éppúgy részt vesznek a közfoglalkoztatottak, mint a kreatív műhely megváltozott munkaképességű foglalkoztatottjai. Az asztalosműhelyből kikerülő félkész termékek a kreatív műhelyben (közfoglalkoztatás) és a szociális foglalkoztatóban nyerik el végső formájukat. A két rész együttműködése elkerülhetetlen és szükséges. Problémát okoz viszont a két terület térben történő távolsága. Ez sajnos a folyamatokat, az együttműködést nehezíti. Egy összevont műhely, amely a két foglalkoztatási formát akár elkülönítetten is, de egymáshoz közel elhelyezve tartalmazná, megkönnyítené a munkaszervezési és munkafolyamatokat. A két foglalkoztatási forma együttműködése miatt a gravírozó műhelyben a termékek megváltozott munkaképességű emberek közreműködésével készülnek, így viselhetik a szociális foglalkoztatás által korábban megszerzett „Segítő vásárlás” védjegyet.

A termékeket a Kézműves Kuckó Ajándékbolton kívül helyi és térségi vásárokon, fesztiválokon, kiállításokon értékesítjük.

A programban a tavalyi évtől **varrómunkásokat** is bevontunk. A szakmunkások a közfoglalkoztatási programokban dolgozók erősen igénybe vett munkaruházatának javítását végzik, ami mindennapos elfoglaltságot jelentett. A szociális intézményben lévő lepedők, függönyök és egyéb textíliák ugyancsak szakmunkát igényeltek. A hajléktalan emberek részére rengeteg felajánlás érkezik. Ezek méretre igazítása, passzítása, a felmerülő hibák javítása a varrómunkások feladata. A varrómunkások a társaság egyik közfoglalkoztatottak részére kijelölt központi telephelyén dolgoztak. A varrási, javítási munkálatok a társaság és a hátrányos helyzetű emberek részére egyaránt értékesek, költségcsökkenést eredményeztek. A munkások részére két varrógépet szereztünk be, mellyel 368 esetben végeztek különböző nehézségű és időtartamú varrási munkálatokat.

Országos közfoglalkoztatási kiállítás

Szervezetünk a tavalyi évben a startmunka mintaprogramban történő fejlesztéseknek köszönhetően első alkalommal kapott felkérést az Országos Közfoglalkoztatási Kiállítás és Vásáron való részvételre. A felkérésnek nagy örömmel tettünk eleget és lázasan készültünk.

„Vidéki hagyományok és ízek vására” címmel, immár negyedik alkalommal a Millenáris Park adott otthont a rendezvénynek. Az országos seregszemlén 100 közfoglalkoztató és 30 szociális szervezet mutatta be tevékenységét, illetve az általuk megtermelt, előállított termékeket.

A két napos budapesti kiállításra a társaság két gépjárművel négy kolléga, köztük egy közfoglalkoztatott munkatárssal érkeztünk. A helyszínen, központi helyen található pavilonunkat a csütörtöki napon a kijelölt időpontban elfoglaltuk és berendeztük. A berendezésnél nagy segítséget nyújtott az országos hajléktalan közfoglalkoztatási program keretében működő karbantartó csapatunk. Az ő feladatuk volt a paraván, az akasztó állvány

és a forgatható hűtőmagnes tartó elkészítése és beszerelése. Az eszközök elkészítésénél arra törekedtünk, hogy a lehető legtöbb újra hasznosított anyagot használjunk fel.

A négy kollégán kívül a kiállítás első napján (péntek) a cég több dolgozója is megjelent a vásáron. A pavilont az alig 5 hónapja működő gravírozó műhely és a Kézműves Kuckó Ajándékboltjának egyedi, kézzel készült termékeivel rendeztük be. Díszítésnek - SAVARIA római provinciára és a borostyánkő útnak emléket állítva - borostyánt választottunk. A termékek között megtalálhatóak voltak a különböző bor- és teafiltertartók, fa ékszerek, gravírozott táblák, kisebb fa konyhai kiegészítők és egyéb fából készült gravírozott vagy festett ajándéktárgyak. Ezen a vásáron mutattuk be először több termékünket, köztük az egyedien gravírozott faliorát. A legnagyobb sikere a humoros gravírozott tábláknak, horoszkópos és színes, figurás hűtőmagneseknek volt. Megtiszteltetés volt számunkra, hogy sok egyéb közfoglalkoztató árusító kollega cégünk termékeiből választott ajándéktárgyat, a régi vásárok hangulatát idéző „vásárfiát”. Standunkat Dr. Hoffmann Imre közfoglalkoztatási és vízügyi helyettes államtitkár is meglátogatta és élénk érdeklődést mutatott programunk iránt.

A rendezvény második napján került sor a **„Legszebb stand” elismerés átadására**. Nagy örömünkre a három díjazott között második helyeztként társaságunk pavilonját is elismerték. A díjat Dr. Hoffmann Imre helyettes államtitkár adta át cégünk foglalkoztatási részlegvezetőjének.

Társaságunk életében egy nagyon fontos mérföldkő volt a kiállításon való részvétel és az elismerés, melyből megerősítést és hosszú távra erőt tudunk meríteni a további programjaink megvalósítására.

Hosszútávú közfoglalkoztatási program

A tavalyi évben társaságunk összesen 5 db hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programot szervezett. A program elsődleges célja az alacsony iskolai végzettségű emberek képzettségi szintjének fejlesztése az elsődleges munkaerőpiacon még dolgozni nem tudó személyek munkatapasztalat szerzésével.

A Vas Megyei Kormányhivatal Európai Uniósi képzési programjának köszönhetően 2018 évben a társaság alkalmazásában álló 65 fő alacsony iskolai végzettségű közfoglalkoztatott

részesülhetett szakmát adó képzésekben. A közfoglalkoztatottak nagy részének a munkaszerződés csak a képzés időtartamára szólt, a záróvizsgát követően megszűnt.

A képzéseket a Kormányhivatal különböző helyszíneken szervezete.

A tavalyi évben a következő képzések indultak:

- ECDL BASE 23 fő (két alkalommal megszervezett)
- Alapkompetencia 39 fő
- Raktáros 1 fő
- TB ügyintéző 2 fő

Az elkezdődött képzések mindegyike a tárgyévben befejeződött.

Közérdekű munka

A szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény alapján közérdekű munkára kötelezett személyek foglalkoztatását társaságunk a hosszú évek tapasztalatai alapján szervezte. Az elítéltek a Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztálya valamint az Igazságügyi Osztály által kerülnek kiközvetítésre. A múlt évben 32 esetben történt kiközvetítés, összesen 8818 óra időtartamra, amely a korábbi évhez képest 66%-kal kevesebb. A 2017-es év egyébként is kiemelkedő volt, akkor az előző évhez (2016) képest 60%-kal több kiközvetítés történt.

Az évben **összesen 42 fő** dolgozott ebben a foglalkoztatási formában. Az elítéltek 60%-a fejezte be, 23,3%-a részben dolgozta le, 16,7%-a pedig el sem kezdte közérdekű munkáját.

A munkások magatartása miatt 2 alkalommal került a büntetés tényleges letöltendő szabadságvesztésre való átváltoztatásra, amelyet a bíróság kezdeményezett.

A közérdekű munkások száma naponta 1-2 fő között ingadozik. A munkások a társaság közfoglalkoztatási programjaihoz szervesen kötődő közcélú munkákat végezték a város területén. A munkára kötelezettek besegítettek a szemétszedésbe, a fűnyírásba és a parkgondozásba. Nagy segítséget nyújtottak az erdészet által felajánlott fa feldolgozásában. Akik rendelkeztek minimum középiskolai végzettséggel, azokat belső postázási munkálatokba is bevontuk, mint hivatalsegédek. Jelentős részüknek bejelentett munkahelye van, így sokszor problémát jelentett számukra a havi 24 óra ledolgozása azzal a megkötéssel,

hogy társaságunknál - a hajléktalan elítélteken kívül - a közérdekű munka ledolgozása csak hétköznaponként lehetséges. Az elítéltekhez humánusan állunk, segítőként és nem gátlóként munkálkodunk a büntetésük ledolgozásánál.

Szervezett programok:

Közfoglalkoztatás értékelése a Herényiek házában

Szervezetünk 2018. márciusában rendezett közfoglalkoztatottjainknak egy közös ebédet. A zenés rendezvényen elismerő oklevél és ajándékcsomag átadásával emeltük ki azon dolgozókat, akik az évben kiemelkedő teljesítményt nyújtottak. Oklevelet kapott 5 fő. A közös ebédet az előző évre való visszatekintés előzte meg (teljesítményértékelés, számadatok).

Sportnap

Szervezetünk 2018. szeptember 19-én rendezett közfoglalkoztatottjainknak egy sportnapot,

melyet a szombathelyi Sportligetben tartottunk. A résztvevők, akik szinte kivétel nélkül hátrányos helyzetű, hajléktalan vagy fogyatékkal élő emberek - és akik jelentős része általános iskolai tanulmányai óta semmiféle sporttal vagy szabadidős tevékenységgel nem került kapcsolatba - nagy örömmel vettek részt a különböző sor-

és ügyességi versenyeken, melyekben helyet kapott például a foci, a kosárlabda, a célba dobás vagy a kidobás, de akadt nem egy olyan verseny is, melyben a csapattagok csak úgy teljesíthették a feladatot, ha pontos összefogással dolgoztak.

A versenyhez beszerzett eszközök (például zsinag, lufi, kockacukor vagy az ízfelismeréses játékhoz való kellékek) mind-mind azt a célt szolgálták, hogy ezek a hátrányos helyzetű emberek egy olyan tartalmas, szórakoztató és közösségépítő programban vehessenek részt, melyben gyermekkoruk óta nem volt részük, és amely elősegíti hosszú távon az ő társadalmi életben való aktív részvételüket és az abba való integrálódásukat.

A program reggel 8 órakor vette kezdetét, és délután egy órakor egy közös ebéddel és eredményhirdetéssel zárult. Mivel szabadban voltunk és az ebédet is ott kellett elkészítenünk elég nagy mennyiségben, vásároltunk egy üstházat üsttel és gáزرózsával, melyben a foglalkoztatásban dolgozó kolléganők megfőzték az embereknek az ebédet, melyet aztán a lelkesen versenyző ellátottak hálásan, nagy örömmel fogadtak és fogyasztottak. Öröm volt látni, hogy azok az emberek, akiknek mindennapjaik során nincs lehetőségük sportolni, vagy hasonló tevékenységeket végezni, milyen szívesen, örömmel és lelkesedéssel – és nem utolsósorban hatalmas versenyszellemmel – vettek részt ezen a programon.

Összegzés

A közfoglalkoztatási programban elvégzett munkák összesen **7 272 852 forint** nettó árbevételt termeltek, amely a tavalyi évhez képest 21 %-os növekedés. Ez az összeg nem tartalmazza a gumisorjázás bedolgozási munkáért kapott nettó 1 428 631 Ft-os bevételt, ahol csak közvetett módon (szervező, irányító) vesz részt a részlegünk. Ugyancsak nem tartalmazza - a nehéz foglalkoztatási rész (közfoglalkoztatás, fejlesztő foglalkoztatás) elhatárolás miatt - a gravírozás és ajándékkészítés kapcsán a közfoglalkoztatottak által gyártott tárgyak értékesítéséből származó bevételt. A bevételt olyan költségekre fordította a társaság, amely a programokból nem finanszírozható, vagy a költségek meghaladták a tervezett összeget.

A program valós értéke ennél természetesen jóval nagyobb, hiszen a fenti bevétel nem tartalmazza azokat a költségeket, amelyeket a társaság az üzemeltetés során a projektnek köszönhetően megspórolt, illetve azokat a nagyértékű eszközöket, gépeket sem, amikkel vagyona gyarapodott. A legnagyobb értéket az árbevétel szempontjából a zöldterület gondozás képviselte 54%-kal, ezt követte a karbantartási munkálatok 40,5%-kal és végül az egyéb munkálatok 5,5%-kal.

A közfoglalkoztatás a társaságnak és az önkormányzatnak is értéket hordoz. A zöldterület gondozás, a parkgondozás és a szemétszedés területén olyan segítséget nyújt, amit költség-haszon arányban nehezen lehetne pótolni. A tüzelőprogram kapcsán a lakosság részéről már egyértelmű a jelenlétünk, és előnyt hordoz a piaci szolgáltatókhoz képest

rugalmasabb, empátikusabb és térítésmentes kiszállításunk. Az új gravírozott ajándéktárgyak területén nagy potenciál van a város múltjának, nevezetességeinek feldolgozása területén. Ezzel a lehetőséggel a város saját cégének bevonásával is profitálhatna úgy, hogy közben támogatná a hátrányos helyzetű emberek foglalkoztatását és új munkahelyeket teremthetne.

2018.évi jelentősebb projektjeink:

1. TOP-6.9.1-15-SH1-2016-00001 számú, „Társadalmi együttműködést elősegítő komplex programok az Óperint városrészén”

Az akcióterületen élő hátrányos helyzetű családok részére a 2018. évben is folyamatosan elérhető volt az ügyfélszolgálati iroda Szombathelyen, az Óperint utca 1. szám alatt. A célcsoport rossz elhelyezkedési esélyeinek javítása érdekében **munkaerő-piaci szolgáltatásokat nyújtottunk**: munkába álláshoz szükséges iratok pótlása, potenciális munkáltatók felkutatása, álláshirdetések nyomon követése, önéletrajzírás. Emellett közreműködtünk az ellátások igénylésében, nyomtatványok kitöltésében is. A programban résztvevők az ügyfélszolgálati irodában továbbra is térítésmentesen számítógépet, internetet használhattak hivatalos ügyintézéshez, munkahelykereséshez. Az addiktológus szakember heti rendszerességgel előre egyeztetett időpontban nyújtott segítséget mentális-és pszichiátriai problémákkal, illetve szenvedélybetegséggel küzdők részére. A többszöri családlátogatás, segítő beszélgetések hatására az akcióterületen élők közül - a kezdeti bizalmatlanság ellenére- egyre többen merték felvállalni problémáikat és szakemberhez fordulni. Ezt mutatja, hogy a **2018. évben a célterületen élők 219 esetben vették igénybe szakember segítségét.** Az akcióterületen élő fiatal korosztályt könnyebb volt megszólítani, számukra az ügyfélszolgálati irodában működő **Ifjúsági klub** programjai biztosítottak lehetőséget szabadidejük hasznos eltöltésére. A fiatalok igényeinek, érdeklődési körének megfelelő programok iránti növekvő érdeklődés miatt heti 3 alkalommal működtetjük a klubot 2018. júliusától.

Az akcióterület lakosságának társadalmi integrációja érdekében 2018-ban két alkalommal szerveztünk „Társadalmi befogadást erősítő/segítő esélyegyenlőségi rendezvény”-t, melyek helyszíne a Szalézi Rendház volt (9700 Szombathely, Táncsics Mihály u. 44.).

A 2018. május 9-én megrendezésre került **Kommunikációs és szociális készségek fejlesztése** elnevezésű programon **128 fő vett részt**. A program célja volt a hátrányos helyzetű lakosság társadalmi integrálásának elősegítése ismeretszerzés és szemléletformálás által. A gyakorlatorientált programnak köszönhetően a különböző kulturális és szociális háttérrel rendelkező résztvevők - helyzetgyakorlatokon keresztül- megtapasztalhatták az eltérő kommunikációs-és konfliktuskezelési sajátosságokat.

A **Karácsonyváró, ünnepre készülő délután** elnevezésű program lebonyolítására 2018. december 11-én került sor **102 fő részvételével**. Az interaktív program a karácsonyi ünnepkörre való készülés időszakában, az ünnepek fontosságára hívta fel a résztvevők figyelmét. A kézműves foglalkozással egybekötött program ötleteket adott az ünnepkör otthoni megünnepléséhez, karácsonyi dekorációk, ételek elkészítéséhez.

A 2018. évben is tartottuk a kapcsolatot az akcióterületen illetékes szociális intézményekkel- Pálos Károly Családsegítő és Gyermejkölési Szolgálat, Szalézi Rendház, Szombathelyi Egyházmegyei Karitás, HÁROFIT- a célcsoport hatékonyabb elérése, segítése érdekében.

Folytatódott a célterületen élő családok megszólítása, elsősorban **személyes felkeresés útján** informáltuk a lakosságot a programról. Az eddigi tapasztalatok azt mutatták, hogy a célcsoport tagjai nehezen motiválhatók, több alkalommal szükséges a személyes felkeresés, a problémák feltérképezése.

A programba bevont személyekkel folyamatos a **személyes kapcsolattartás, családlátogatás**, mentális támogatás. Részükre több alkalommal közvetítettünk igény szerint **ruhaadományt** a megfelelő munkahelyen/állásinterjún történő sikeres megjelenés érdekében, illetve közreműködtünk **bútoradomány** szállításában.

az EFOP-1.1.4-16-2017-00006 számú, „Kulcsra Készen” című pályázatról

Társaságunk 2017 nyarán pályázatot nyújtott be az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiírt EFOP-1.1.4-16 felhívásra. A projektterv sikeresnek bizonyult és a támogatási szerződést a Minisztériummal 2018. május 8-án írtuk alá.

A „Kulcsra Készen” pályázatunk célcsoportja a 18. életévüket betöltött utcán, közterületen, vagy lakás céljára nem szolgáló épületben, helyiségben élő/tartózkodó hajléktalan személyek.

A program 30 fő hajléktalan ember társadalmi és munkaerő-piaci integrációját szolgálja, megalapozza az utcán élő hajléktalan személyek társadalmi visszailleszkedését, elősegíti ezen személyek foglalkoztathatóságát és a sikeres munkaerő-piaci integrációját. Egy újszerű megközelítést támogat, mely abból indul ki, hogy az utcán élők sikeres és eredményes társadalmi integrációjához széles körű szociális segítség, egészségügyi ellátás, képességbeli és mentális fejlesztés, az aktív és a passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök alkalmazása szükséges - ezek azonban csak akkor alkalmazhatók sikerrel, ha a biztonságos lakhatás iránti alapvető igényt ki tudjuk elégíteni. A hajléktalan ellátással szemben bizalmatlan, de az együttműködésre képes, önálló lakhatásuk megteremtése érdekében a hajléktalan ellátás lépcsőzetes rendszerét kihagyva, közvetlenül biztosítjuk az önálló lakhatás lehetőségét. Ez az Európa több országában is sikeresen működő modell az elsőként lakhatás elve.

A program 2018. július 1-vel indult. A megvalósításhoz szükséges szolgáltatások és áruk beszerzései elkezdődtek. Az előkészítő szakaszban nagy gondot fordítottunk a célcsoport elérésére, tájékoztatására, kiemelt figyelemmel a 25 év alattiakra. A pályázat indulásakor is tisztában voltunk, hogy ismerve a szombathelyi hajléktalan személyek kormegoszlását, ezen emberek elérése nehézségekbe fog ütközni. A bevonható célcsoport toborzása már a projekt indulását követően elkezdődött, augusztus elejével pedig könnyen érthető plakátokat és szórólapokat készítettünk. A plakátokat a szombathelyi hajléktalan intézményben és azoknál a szervezeteknél, intézményeknél helyeztük el, ahol a célcsoport tagjai megfordulhatnak (egészségügyi intézmények, munkaügyi kirendeltségek, önkormányzat, szociális intézmények, étkeztető helyek, könyvtár, rendőrség, MÁV- és buszvárók, stb.). A toborzás során a nyilvántartásunkban lévő személyeket az utcai szolgálat bevonásával kerestük fel. Azokról a hajléktalan emberekről, akikről még nem voltak ismereteink (tranzit hajléktalan), a célcsoporttagoktól származó információkra is támaszkodtunk. Megszólításuk személyesen célravezetőbb, egy plakát nem elég motiváló a programba történő részvételre. A munkatársak szóban tájékoztatták a potenciális célcsoportot, a helyszínen válaszoltak a felmerülő kérdésekre, és átadták a szórólapot is. A fiatalok miatt felkerestük a területileg illetékes gyermekvédelmi szakszolgálatot, ahol külön erre az alkalomra az összes gyám és gondozó bevonásával egy megbeszélést szerveztek az olyan frissen utcára kerülő, kallódó fiatalok megszólítására, akikről szolgálatunknak még nem volt információja.

Augusztus végéig csaknem 100 főt szólítottunk meg és végül összesen 78 fővel vettük fel

szűrési adatlapot. Az állapotfelméréshez használt szűrőlapokat a célcsoport sajátosságaihoz igazítva egy szakmai team dolgozza ki. A felmérés során információkat szereztünk a célcsoporttal kapcsolatban a fizikai és mentális állapotról, a szociális helyzet és a foglalkoztathatóság,

képezhetőség lehetőségeiről. Az állapotfelmérést végző szakmai team a szűrési folyamat végén személyre szabott diagnózist állított fel a szűrésen megjelentekről. A diagnózis összefoglaló értékelést tartalmaz a szűrésben résztvevő fizikai, mentális állapotáról, szociális helyzetéről és szükségleteiről, a foglalkoztathatóságot segítő és gátló tényezőkről, és a fejlesztés irányairól, az elérendő célokról. A szűrést szakemberek bevonásával augusztus

hónapban 10 alkalommal végeztük a célcsoporthoz igazítottan délelőtti és délutáni időpontokban.

Szeptember hónaptól kezdődően kerültek bevonásra a célcsoporttagok. A résztvevőkkel minden esetben projekt megállapodást kötöttünk, majd elkészültek az egyéni fejlesztési tervek, amelyeket szükség szerint időszakosan felülvizsgáltunk.

December végéig összesen 31 fő került felvételre, időközben 3 fő pedig kilépett. A kilépés indokai között elhalálozás és költözés szerepelt. Két fő esetében családi kapcsolatok újra épülése miatti költözés következtében a távolság miatt a szolgáltatások elérése nem volt lehetséges, ezért került megszüntetésre a megállapodás. A projektszerződést ilyen esetben az időközben felmerülő problémák miatti visszaesés kockázatának kezelése végett 15-30 napig fenntartottuk, amennyiben ennek mellőzését a résztvevő kifejezetten nem kérte. A résztvevők 77%-a férfi, 23%-a nő, 78%-uk külső albérletben 22%-uk az átmeneti szálláson került elhelyezésre.

A program tervezésénél piaci albérletekkel és munkásszállásokkal is terveztünk. A piaci albérleteket a meglévő kapcsolatoknak köszönhetően sikerült beszerezni. Az öt lakásba összesen 12 főt költöztettünk. A munkásszállások piacán történt változások miatt viszont erre a lakhatási formába a

tervezeteket nem tudtuk véghez vinni. A beszerzések során – ahogy szinte minden beszerzés esetében - szembesülnünk kellett, hogy a célcsoporttal szemben amúgy is meglévő előítéletek fokozódhatnak, ha a bérbeadók tudomást szereznek arról, hogy utcán élő hajléktalanokat kívánunk „beköltöztetni” a lakásokba. Ezért a megvalósítás során kiemelten fontosnak

tartottuk a helyi önkormányzati bérleti lehetőségek felkutatását, a kapcsolatfelvételt a lakásirodával. Ezek a piaci bérleteknél alacsonyabb bérleti költségeket és biztonságosabb, toleránsabb lakhatást is kínálnak. Decemberig a 6 db önkormányzati bérlakásban összesen 13 főt költöztettünk. A célcsoport azon tagjai részére, akik önálló életvitelre nem képesek, vagy egészségi állapotuk, életkoruk miatt speciális ellátást igényelnek, intézményi elhelyezést és állapotuknak megfelelő speciális szolgáltatásokat biztosítunk. Ebben az évben összesen 6 fő vette igénybe a szállás szolgáltatásait. A programban résztvevők december 31-ig 2418 vendégéjszakát töltöttek a projekt által biztosított valamelyik szállásegységen.

A lakások berendezéséhez a legalapvetőbb bútorzat és háztartási eszközök, lakásfelszerelés tárgyakat biztosítottuk a célcsoportnak. Az egyéb szükséges használati eszközöket, bútorokat, kiegészítőket adományokból pótoltuk. Az eszközöket és gépeket ameddig a lakásokban laknak használhatják, de teljes anyagi felelősséggel tartoznak a társaság felé, szándékos rongálás esetén akár a megtakarításuk terhére is levonható a kár összege.

A hajléktalan emberek jelentős része krónikus betegségekben szenved, fizikai állapotuk olyan mértékben legyengült, hogy nem képesek folyamatos munkavégzésre. A foglalkoztathatóság javításának elengedhetetlen feltétele a fizikai állapotjavítás, a betegségek kezelése.

Szeptembertől kezdődően a projekt keretében foglalkoztatott egészségügyi asszisztens egy állapotfelmérést végzett, szükség esetén a megfelelő szakorvoshoz irányította az ügyfeleket, illetve a gyógyszerterár kiválasztását követően biztosította a szükséges gyógyszeres kezelést a házi orvos utasítása alapján.

A célcsoport egy részének alkoholproblémája, illetve pszichiátriai betegsége olyan szintű, ami szükségessé tette a folyamatos szakorvosi ellátást. Az egészségügyi ellátórendszer az előítéletek miatt gyakran elutasító a hajléktalanokkal szemben, ezért fontosnak tartottuk, hogy a program időtartama alatt heti rendszerességgel helyben biztosított legyen a

rendelés. A rész munkaidős egészségügyi szakdolgozó az orvos utasításai alapján segítséget nyújt az elvonás helyben történő megoldásához, az absztinencia beállításához. A pszichiáter szakorvos egyéni tanácsadásokkal 2018. októberben kezdte meg rendelését a Zanati út 1 szám alatt. Az év végéig 7 alkalommal összesen 28 fő jelent meg a tanácsadásokon. Sajnos az ügyfelek meggyőzése a rendeléseken történő részvételre nehézségekbe ütközik, nehezen motiválhatók.

A célcsoport tagok eddigi életük, különösen a hajléktalanságban töltött évek alatt olyan traumákat éltek át, ami mindenképpen szükségessé és indokolttá tette pszichológus bevonását.

A párcapcsolatban élők esetében különösen fontos a kapcsolati konfliktusok kezelése, a

problémamegoldó és együttműködési készség fejlesztése. A konzultációkat kis létszámú csoportfoglalkozásokkal indítottuk, majd következtek az egyéni és párcapcsolatú konzultációk. A csoportfoglalkozással a cél az volt, hogy a szakember és az emberek kölcsönösen megismerkedjenek egymással. A szolgáltatás ugyancsak október hónapban indult pszichológus szakember bevonásával.

December végéig 6 alkalommal összesen 37 fő vette igénybe a szolgáltatást. A létszámban a

szolgáltatás igénybevételének szám szerepel amely tartalmazza a személyenkénti akár több alkalommal történő igénybevételt.

A hajléktalan emberek többségének rendezetlen jogi ügyeik vannak, ezért jogi szolgáltatás is beépítésre került a programba. A jogi tanácsadások szeptember hónapban kezdődtek havi rendszerességgel. Az ügyvéd alkalmanként 4 órában állt az igénybe vevők rendelkezésére. A szolgáltatást az évben összesen 15 fő vette igénybe.

December hónapban az évszaknak megfelelő ruházatot és lábbelít biztosítottunk a programban résztvevő hajléktalan személyeknek, ezen felül a hiányos ruházatukat adományokból pótoltuk.

Együttműködést ösztönző juttatásként kiegészítő étkezéshez élelmiszer csomagot

biztosítottunk a korábbi tevékenységek (koldulás, kukázás) kiváltására. A csomagok célja, hogy az étkezés biztosított legyen, és ne kelljen a célcsoport tagoknak a korábbi stratégiáik alapján koldulással, kukázással "megszerezniük" az ételmet és ezzel tölteni a napjaikat. Az évben 230 élelmiszercsomagot osztottak ki a kollegák. Ezt a juttatást az ellátással nem rendelkező hajléktalan

emberek részére terveztük. A megvalósítás közben viszont kristályosult, hogy ezen kívül további problémás célcsoporttal kell számolni. A célcsoport nagy részének van kereső tevékenysége, viszont ez a kereső tevékenység nem nyújt olyan mértékű bevételt, hogy lakhatását saját erőből, segítség nélkül fenntartsa. Ezek a személyek azok, akik közfoglalkoztatási, munkarehabilitációs és fejlesztő programokban vesznek részt, így nettó jövedelmük az esetleges előéletükből származó letiltásokat figyelembe véve nem éri el a mindenkori minimálbér összegét. A takarékoskodás elemi érdeke minden célcsoport tagnak, hogy a támogatás megszűnésekor rendelkezzen egyfajta pénzügyi pufferrel. Ezen hajléktalan személyek esetében a támogatás lejártát követően nincs reális esély annyi megtakarítást elérni, hogy lakhatásukat

önerőből fenntartsák. Ezért az élelmiszercsomagot kiterjesztettük erre a célcsoportra is, akiknek a minimálbér vagy annál alacsonyabb összegű jövedelemmel rendelkeznek, vagy megélhetési támogatást kapnak. Ezzel a változtatással január hónaptól kezdődően jóval szélesebb kör részesülhet ebben a támogatásban.

December hónaptól kezdődően szakemberek bevonásával több területet érintő tematikus csoportfoglalkozásokat indítottunk. A foglalkozások heti rendszerességgel az önálló lakhatás, a munkavállalás, számítógépes ismeretek, intézményi beilleszkedés területét érintették.

Azok a hajléktalan embereknek, akik hosszú évek óta nem dolgoztak, munkavégző képessége leépült, nem képesek a folyamatos munkavégzésre, a munkavégzéshez kötődő szigorú szabályok betartására. A társaság jelenleg is működtet olyan programot, amely lehetőséget biztosít ezeknek az embereknek arra, hogy fokozatosan visszaszokjanak a rendszeres munkavégzésre, a munkabírásuk javuljon, kialakuljanak náluk a munkaerő-piacon elvárt viselkedési normák. A társaság foglalkoztatási részlegével együttműködve lehetőséget biztosítottunk a résztvevőknek arra, hogy védett körülmények között visszaszokhassanak a rendszeres munkavégzéshez, munkabírásuk javuljon, felkészüljenek az elsődleges-, illetve a védett munkaerőpiacon történő munkavégzésre. Az évben november hónaptól 6 fő, összesen 76 napot, 456 órát dolgozott ilyen foglalkoztatási munkában. A társaság foglalkoztatási

profiljához illeszkedve, elsősorban parkgondozási, zöldterület-kezelési feladatokat látnak el egyszerűsített foglalkoztatás keretében. Gyakorlatilag ezt azt jelentette, hogy az őszi lombhullást követően a város parkjaiban lombúzást és szemétszedést végeztek. Novembertől a lakosság a Gayer park a Joskar-Ola lakótelep

környékén találkozhatott a munkásokkal. Azoknak a célcsoporttagoknak, akiknek egészségi állapota nem tette lehetővé a szabadban végzett fizikai munkát az intézményen belül keresünk testhezálló könnyebb foglalatosságot. A cél minden esetben az, hogy az emberek folyamatosan szokjanak vissza a munka világába annak érdekében, hogy későbbi elhelyezkedésükkor méréskeljük a lemorzsolódás esélyét. A célcsoport-tagok munkába járásának megkönnyítése érdekében a program kertében 20 darab kerékpárt szereztünk be, amit ingyenes használatra fognak megkapni az év elején.

A projekt keretében diplomás művészetterapeuta vezetésével képzőművészet-terápiás csoportot működtetünk. A művészetterápia kapcsolatteremtési forma, vagy azzá válhat. Sikerélményt hívhat elő, szimbolikus formában alakíthatja az önkifejezést. Az alkotó munka egyensúlyt ad, gyógyító és örömforrás jellegű. A közös rajzolás formálja az együttességet, biztonságot teremt. Kollektív értéke fontos, mert megmutatható másoknak és magukat jobban elfogadtathatják. A rajzolás, festés oldja a feszültséget, erősíti az önérzetet, a közösségi érzést, boldogító a tudat, hogy megmutathatom magamat vagy magamból valamit. A célcsoporttagok az utcán, hajléktalan létben töltött évek alatt számos olyan traumát, krízishelyzetet éltek át, amelyek feldolgozásában jelentős szerepe lehet a terápiás csoportnak. A csoportfoglalkozás decemberben indult, egy alkalommal volt foglalkozás, amelyen 6 fő vett részt. A tervek szerint 2019-ben kétheti rendszerességgel kívánjuk megszervezni a kreatív foglalkozást.

Az év végén még az ünnepek előtt egy csapatépítő egynapos kirándulást tervezünk a résztvevőknek a szakmai megvalósítókkal közösen. Kirándulásunk célpontjául a Balaton egyik leglátványosabb helyszínét, Tihanyt választottuk. A hideg időre tekintettel inkább a

beltéri programokat részesítettük előnyben. Délelőtt egy interaktív sétát tehetünk a Magyar Királyok Panoptikumában, majd egy beszélgetős ebédet és pihenést követően az Tihanyi Bencés Apátságot járhattuk körbe, ahol minden résztvevő egy kis ajándékot is kapott. A kirándulás egy részét az utazás tehetta ki, ahol egymás megismerése volt a vezérfonal.

A projektmunka szakmai hatékonysága miatt a projektben dolgozó munkatársak, másrészt a projekten kívül (az intézményben) dolgozó munkatársak részére szakmai felkészítését szerveztünk az elsőként lakhatás elvei szerinti munkára. A felkészítést két alkalommal kétszer fél napon, trénerek bevonásával tartottuk meg a 11-es Huszár úti székhelyünkön. Októberben az első alkalommal megismerkedhettünk az „Elsőként lakhatás” szemléletével, annak is 8 alapelvével. Interaktív formában szituációkon keresztül sajátítottuk el az újfajta szemléletmódot. A felkészítés második alkalma decemberben volt, ahol az eltelt idő alatt felgyülemllett tapasztalatokat gyűjtöttük össze.

A hajléktalan emberekkel való foglalkozás a szociális munkán belül olyan terület, ami különösen megterhelő, sokszor nyomasztó, időszakonként a tehetetlenség érzését kelti a benne dolgozók számára. A projekt sikeres levezetése érdekében valamint a korábbi évek tapasztalatai alapján az esetmegbeszélő csoportok mellett, a „külsős”, felkészült szakember által vezetett szupervíziót szerveztünk. A szupervízor októbertől havi rendszerességgel jött, ami szükséges ahhoz, hogy a szakmai team jól működjön, a benne dolgozó szakemberek hatékonyan és egészségesen tudják végezni munkájukat. A csoport tagjait a megvalósító szakmai team alkotta, projektmenedzser, szakmai vezető, szociális munkások és az egészségügyi dolgozó.

A társaság, illetve jogelődje 2010. évtől együttműködik az Országos Mentőszolgálat Nyugat-dunántúli Regionális Mentőszervezetével, a Városi Rendőrkapitánysággal, a Markusovszky Egyetemi Oktatókórházzal, illetve Szombathely Megyei Jogú Város Közterület-felügyelettel. Ehhez a megállapodáshoz csatlakozott Szombathely Megyei Jogú

Város Polgármesteri Hivatal Egészségügyi és Közszolgálati Osztálya, a Szociális és Családügyi Bizottság, a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyerekjóléti Szolgálat Utcai Szociális Munkás Szolgálat és a Regionális Diszpécser Szolgálat. A projekt keretében időszakonként szakmai együttműködési műhelyeket szervezünk. Ebben az évben két alkalommal volt műhely a krízis időszak teendőinek és az új, célcsoportot érintő jogszabályváltozások helyi kezelésének témájában. A megbeszélés célja a krízishelyzetek hatékony és kooperált kezelése és a folyamatos kommunikációs csatornák fenntartása és üzemeltetése.

PROJEKT VÁLLALÁSOK

A projekttervben vállaltuk, hogy a megvalósítási időszak első harmadáig a vendégéjszakák 20%-a teljesül, azaz a projekt nyolcadik hónapjának végére a vállalt 12.000 vendégéjszakából, legalább 2.400 dokumentálhatóan megvalósul.

A beszámoló évében még a projekt nem érte el az első mérföldkövet, ennek esedékessége 2019. február 28-án lesz.

A 1. mérföldkő alatt megvalósuló eredmények (2018. július 1-2019. február 28.)	Megvalósult eredmények (2018. december 31-ig)
Megtörténik a projektszervezet felállítása	A projektszervezet kialakult, szerződéseket a munkavállalókkal megkötöttük. Személyi módosítások több alkalommal történtek a projektben többek között a projektmenedzser és a szakmai vezető személyében.
A célcsoport toborzása és bevonása befejeződik.	A célcsoport bevonása 2018. augusztus hónapban megtörtént, minden résztvevővel projekt megállapodást kötöttünk.
Az Egyéni Fejlesztési Tervek megvalósítása és felülvizsgálata folyamatos, a multidiszciplináris team működik.	A bevont résztvevők esetében az Egyéni Fejlesztési Tervek elkészültek, azok felülvizsgálata folyamatos, a multidiszciplináris team működik.
Folyamatosak a célcsoport részére nyújtott segítő szolgáltatások (gyógyszer, fog, szemüveg, étkezés, ruházat), illetve egyéni- és párterápiák (pszichológus, pszichiáter).	Folyamatosak a szolgáltatások két kivétellel. A szemüveg szolgáltató beszerzése még nem történt meg, ez 2019-re tevődik át. A fogászati piacon felmerülő problémák miatt a három ajánlat beszerzésétől mentességet kértünk az Irányító Hatóságtól, amit meg is kaptunk.
A célcsoport lakhatási támogatása és a lakhatás megtartása érdekében végzett segítő szolgáltatások folyamatosak.	A résztvevők mindegyike a program által biztosított lakhatás valamelyikében lakik. A felelős szociális munkások és a csoportfoglalkozások mind a lakhatásban és a projektben történő bennmaradást segítik és a lemorzsolódást csökkentik.
Működik az önkéntes munkavégzés, a célcsoport tagok egy részének bér- és járuléktámogatással történő foglalkoztatása.	Az önkéntes munkavégzés működik, szemétszedési akciókat szervezünk. A bértámogatás sajnos nem a tervezettek szerint alakul, ezzel kapcsolatban állásfoglalást kértünk az Irányító Hatóságtól. Ez a projektelem csak a jövő évben a képzés végével kezdődhet el.
Az OKJ-s takarító képzés befejeződik.	A beszerzés és a képző kiválasztása megtörtént. A képzés 2019. január 9-én indult
Működik az Önálló lakhatást segítő, a Művészetterápiás és a Számítógépes csoport, a szabadidős programok zajlanak.	A csoportfoglalkozások elindultak, a szabadidős programok csak 2019-ben.
A projekt nyilvánosságának biztosítása folyamatos.	A társaság weboldalán havi frissítést teszünk közzé.
Legalább 2400 vendégéjszaka teljesül.	2418 vendégéjszaka dokumentálhatóan megvalósult.

Összefoglalás

Szervezetünk életében kiemelkedő jelentőségű, hogy a nálunk dolgozó szakemberek, munkatársak jó munkahelyi környezetben, kellemes légkörben végezzék munkájukat. Hisszük és valljuk, hogy a fluktuáció megelőzésének és a magas szakértelemmel bíró, elhivatott munkatársak megtartásának kulcsa a fentiekben rejlik. Ennek okán év közben többször is csapatépítő rendezvényeket tartunk (közös főzés, stb.)

A Fogyatékkal Élőket és Hajléktalanokat Ellátó Kft. működése során a lehető legmesszebb menőkig igyekszik a **családbarát munkahelyi légkör** kialakítására. Mivel munkavállalóink nagy része nő, - jelentős részük kisgyermekes édesanya- ezért a munkabeosztásnál igyekszünk az ő lehetőségeiket is figyelembe venni. Gyermeket vállaló, GYES-en, GYED-en lévő munkavállalóinkkal folyamatosan tartjuk a kapcsolatot. Nyugdíjba vonuló

munkavállalóinktól bensőséges, ünnepélyes keretek között igyekszünk megköszönni elhivatott munkájukat.

Hiszünk abban, hogy a szociális területen dolgozó munkatársaink zöme belső meggyőződésből végzi segítő munkáját, és azt gondoljuk, hogy a csapatépítés, a biztos munkahelyi összetartás a siker kulcsa.

Mézesgombolyag

Szombathely, 2019. március 31.

.....

Németh Klára

Fogyatékkal Élőket és Hajléktalanokat Ellátó

Közhasznú Nonprofit Kft.

Ügyvezető